

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

**«ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ»**

Πτυχιακή Εργασία

Ροδοθέα Τσαλαβούτη

Αθήνα, 2017

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

Επιβλέπουσα:

Σαρδιανού Ελένη,

**Επίκουρη καθηγήτρια, Οικιακή Οικονομία και Οικολογία, Χαροκόπειο
Πανεπιστήμιο**

Μέλη Επιτροπής:

Θεοδωροπούλου Ελένη,

**Καθηγήτρια, Οικιακή Οικονομία και Οικολογία, Χαροκόπειο
Πανεπιστήμιο**

Μητούλα Ρόϊδω,

**Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Οικιακή Οικονομία και Οικολογία,
Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο**

Η Ροδοθέα Τσαλαβούτη ,δηλώνω υπεύθυνα ότι:

- 1) Είμαι ο κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων της πρωτότυπης αυτής εργασίας και από όσο γνωρίζω η εργασία μου δε συκοφαντεί πρόσωπα, ούτε προσβάλλει τα πνευματικά δικαιώματα τρίτων.
- 2) Αποδέχομαι ότι η ΒΚΠ μπορεί, χωρίς να αλλάξει το περιεχόμενο της εργασίας μου, να τη διαθέσει σε ηλεκτρονική μορφή μέσα από τη ψηφιακή Βιβλιοθήκη της, να την αντιγράψει σε οποιοδήποτε μέσο ή/και σε οποιοδήποτε μορφότυπο καθώς και να κρατά περισσότερα από ένα αντίγραφα για λόγους συντήρησης και ασφάλειας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται οι παράγοντες που προσδιορίζουν την ποιότητα ζωής και τη μεταναστευτική τάση των ατόμων από τα ελληνικά νοικοκυριά με προορισμό άλλες χώρες του εξωτερικού. Για αυτό το λόγο πραγματοποιήθηκε έρευνα σε τυχαίο δείγμα 157 ατόμων από όλη την Αττική κατά τη διάρκεια των μηνών Απρίλιος έως Μάιος 2017. Εκτιμήθηκαν οι παράγοντες που επηρεάζουν τη λήψη απόφασης των ατόμων να μεταναστεύσουν σε άλλη χώρα, όπως οι ιδιωτικές συνθήκες διαβίωσης, η ύπαρξη γνωστών ή συγγενών σε χώρες του εξωτερικού, οι πιθανότεροι λόγοι πρόκλησης της μετανάστευσης και άλλοι.

Από τη στατιστική ανάλυση προκύπτει ότι το $1/2$ του δείγματος δήλωσε πως σκοπεύει να μεταναστεύσει προσωρινά από 1 έως 3 χρόνια, ενώ το 21% σχετικά υψηλό ποσοστό, δήλωσε πως σκοπεύει να μεταναστεύσει για διάστημα μεγαλύτερο των 10 χρόνων, γεγονός που δείχνει ότι υπάρχει και η πιθανότητα μόνιμης μετανάστευσης στο εξωτερικό. Οι λόγοι που είναι πιθανότερο να οδηγήσουν κάποιον στη μετανάστευση κατά σημαντικότητα ήταν οι εξής: οι οικονομικοί λόγοι με ποσοστό 64,3%, η αλλαγή του συνολικού τρόπου ζωής με ποσοστό 28,7% και η ανέλιξη στην επαγγελματική καριέρα με ποσοστό 28%. Αξιοσημείωτο είναι ότι η Ευρώπη αποδείχτηκε ως η πρώτη επιλογή για προορισμό μόνιμης εγκατάστασης σε ποσοστό 56,7%.

Στη συνέχεια, από τα εμπειρικά αποτελέσματα των παλινδρομήσεων προκύπτει ότι το χρηματοοικονομικό κεφάλαιο αποτελεί παράμετρο που μπορεί να καθορίσει τις μεταναστευτικές προθέσεις ενός ατόμου είτε μακροπρόθεσμα είτε βραχυπρόθεσμα. Είναι λοιπόν αποδεδειγμένο ότι οι άνθρωποι μετακινούνται σε μια άλλη χώρα με σκοπό την αναζήτηση καλύτερων οικονομικών συνθηκών. Επίσης φάνηκε ότι οι άνθρωποι έχουν μεγαλύτερη πρόθεση να μεταναστεύσουν, όταν είναι δυσαρεστημένοι με το γενικότερο τρόπο ζωής τους. Αν οι οικονομικές προοπτικές σε μια χώρα είναι μηδαμινές, η πιθανότητα μετανάστευσης αυξάνεται, ειδικά στην περίπτωση που κάποιος κατέχει αρκετές δεξιότητες και εκλείπουν τα δημογραφικά εμπόδια για μετανάστευση.

Λέξεις κλειδιά: μετανάστευση, πιθανοί λόγοι μετανάστευσης, ποιότητα ζωής, ελληνικά νοικοκυριά

ABSTRACT

This paper presents the factors that determine the quality of life and the migration trend of individuals from Greek households to other countries abroad. For this reason, a random sample of 157 people from all over Attica was conducted during the months of April to May 2017. The factors influencing the decision of individuals to emigrate to another country, such as private living conditions, existence of friends or relatives in foreign countries, the most likely reasons for causing immigration and others.

The statistical analysis shows that 1/2 of the sample said it intends to temporarily migrate from 1 to 3 years, while 21% of the relatively high figure said it intends to emigrate for more than 10 years, indicating that the possibility of permanent migration abroad. The reasons most likely to lead someone to immigration by importance were: 64.3% economic reasons, 28.7% change in lifestyle, and 28% career advancement. It is noteworthy that Europe has proved to be the first choice for a permanent establishment of 56.7%.

Then, from the empirical results of the regressions, financial capital is a parameter that can determine an individual's migratory intentions either in the long run or in the short term. It is therefore proven that people move to another country in order to find better economic conditions. It also appeared that people are more likely to emigrate when they are unhappy with their general lifestyle. If the economic outlook in a country is low, the probability of immigration is rising, especially if someone possesses enough skills and eliminates demographic barriers to immigration.

Keywords: immigration, possible causes of migration, quality of life, Greek households

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	3
ABSTRACT	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο	9
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ.....	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο	84
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ.....	84
2.1 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	84
2.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ.....	86
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο	94
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ.....	94
3.1 Εκτίμηση λογιστικής παλινδρόμησης για την πιθανότητα η άμεση μετανάστευση των ατόμων στο εξωτερικό να αποτελεί μια λύση στα προβλήματα που έχουν προκληθεί από την οικονομική κρίση.....	94
3.2 Εκτίμηση υποδείγματος πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης για το εισόδημα ως κριτήριο ιδιωτικής συνθήκης διαβίωσης.....	98
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο	101
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	101
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	104
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 ^ο	106
ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	106
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 ^ο	110
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	110
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 ^ο	111
ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ.....	111

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ελλάδα σήμερα, το 2017, διανύει πλέον τον ένατο χρόνο μιας βαθιάς κρίσης (επίσημα η παγκόσμια κρίση ξεκίνησε το 2008) και παρά τις προσπάθειες για βιώσιμη ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, αλλά και της χώρας γενικότερα, οι συνθήκες παραμένουν δύσκολες. Η χώρα μειονεκτεί σημαντικά σε όρους ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας.

Πέραν της τρέχουσας δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας, άλλοι παράγοντες που αποθαρρύνουν την παρούσα κατάσταση στην Ελλάδα συνδέονται με την αναποτελεσματικότητα του δημοσίου τομέα σε διάφορες πτυχές των συνθηκών διαβίωσης. Επιπλέον, το δύσκαμπτο και δαιδαλώδες θεσμικό πλαίσιο μετατρέπεται σε παράγοντα αναποτελεσματικότητας, ιδιαίτερα σε συνθήκες όπου το κοινωνικό πλαίσιο καθίσταται διαρκώς πολυπλοκότερο.

Η οικονομική κρίση που πλήττει τα τελευταία χρόνια την Ελλάδα έχει οδυνηρές συνέπειες για τον πληθυσμό της. Σύμφωνα με την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, η ανεργία στην Ελλάδα το τελευταίο τρίμηνο του 2014 ήταν στο 26,1%. Ωστόσο, για τους νέους ηλικίας 15-24 ετών η ανεργία έφτανε σε ποσοστό 51,5%. Το γεγονός αυτό φέρνει την Ελλάδα δεύτερη χώρα ως προς την ανεργία των νέων με πρώτη να είναι η Ισπανία και ο γενικός δείκτης ανεργίας για τους νέους της Ευρώπης να είναι στο 22,2%. Όσο αφορά τα δεδομένα του Φεβρουαρίου του 2015 κυμαίνονται στα ίδια πλαίσια με το γενικό σύνολο της ανεργίας να βρίσκεται στο 25,4% και για τους νέους να είναι στο 50,1%. Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι μεγάλο ποσοστό των νέων, οι μισοί από αυτούς, αδυνατούν να αποκτήσουν εργασία στην Ελλάδα και είναι αναγκασμένοι να στραφούν προς άλλες διεξόδους.

Η μετανάστευση θεωρείται μία δημοφιλής διεξόδος για την αντιμετώπιση της κρίσης. Δυστυχώς, για την Ελλάδα δεν υπάρχουν διαθέσιμα ακριβή στοιχεία για τη διεθνή κινητικότητα των νέων Ελλήνων. Ωστόσο, η Endeavor σε έκθεσή της αναφέρει ότι 200.000 Έλληνες, οι περισσότεροι κάτω των 35 ετών έχουν μεταναστεύσει και εργάζονται στο εξωτερικό από την έναρξη της κρίσης. Αναφέρει ακόμη ότι τα άτομα που φεύγουν είναι συνήθως επαγγελματίες με υψηλό μορφωτικό επίπεδο και δεξιότητες. Ως δημοφιλείς προορισμούς για το 50% των ατόμων χαρακτηρίζουν την Γερμανία και την Μεγάλη Βρετανία.

Σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας λοιπόν είναι ο εντοπισμός των παραγόντων που επηρεάζουν την ποιότητα ζωής των ελληνικών νοικοκυριών, κατά τα χρόνια της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα και η εύρεση των λόγων που οδηγούν τα άτομα να μεταναστεύσουν στο εξωτερικό είτε προσωρινά είτε μόνιμα.

Η παρούσα εργασία χωρίζεται σε δυο μέρη, το θεωρητικό και την εμπειρική ανάλυση. Στο πρώτο μέρος, και συγκεκριμένα στο 1^ο κεφάλαιο γίνεται παρουσίαση εμπειρικών μελετών προηγούμενων ετών, από διάφορες χώρες κατά μήκος του πλανήτη, οι οποίες έχουν διερευνήσει τη μετανάστευση και τα διάφορα κριτήρια που επιδρούν αρνητικά στην λήψη απόφασης από τους εν δυνάμει μετανάστες, από διαφορετικές οπτικές γωνίες και με βάση τις οποίες έχουν σχηματιστεί διαφορετικές απόψεις και συμπεράσματα για το συγκεκριμένο θέμα.

Έπειτα ακολουθεί το δεύτερο μέρος, όπου στο 2^ο κεφάλαιο παρουσιάζονται αναλυτικά τόσο η μεθοδολογία όσο και ο σκοπός της συγκεκριμένης έρευνας. Γίνεται επίσης περιγραφή του δείγματος που έλαβε μέρος στην έρευνα, καθώς και του εργαλείου της έρευνας, του ερωτηματολογίου, ενώ παράλληλα αναφέρονται και τα αποτελέσματα από τους πίνακες συχνοτήτων και περιγραφικών μέτρων.

Στο 3^ο κεφάλαιο παρατίθενται εκτιμήσεις υποδειγμάτων λογιστικής και πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης και η επιστημονική και στατιστική ανάλυσή τους. Στο 4^ο κεφάλαιο ακολουθούν τα συμπεράσματα και τέλος έπονται η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα εργασία όπως επίσης και το παράρτημα, το οποίο περιλαμβάνει το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε στην έρευνα, τον πίνακα περιγραφικών μέτρων και τους πίνακες συχνοτήτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Σε μία έρευνα τους οι Dalen και Henkens (2013) εξέτασαν τις προθέσεις μετανάστευσης των γηγενών Ολλανδών κατοίκων και τη μετά τη μετανάστευση συμπεριφορά τους από το 2005 έως το 2010. Τα τρία ερευνητικά ερωτήματα που καθόρισαν το αντικείμενο της έρευνας τους ήταν: 1) Ποιες είναι οι κύριες προβλέψεις για μετανάστευση των γηγενών Ολλανδών κατοίκων; 2) Σε ποιο βαθμό είναι αυτές οι προθέσεις καλές προβλέψεις για τη μετέπειτα συμπεριφορά; 3) Μήπως οι ομάδες των ερωτηθέντων διαφέρουν ως προς το βαθμό στον οποίο συνειδητοποιούν τις προθέσεις τους για μετανάστευση;

Τα δεδομένα για τη μετανάστευση συλλέχθηκαν από μια έρευνα που διεξήχθη από τον Οκτώβριο του 2004 έως τον Ιανουάριο του 2005. Ο στόχος αυτής της έρευνας ήταν να πάρουν ένα μεγάλο δείγμα από εν δυνάμει μετανάστες για να ελαφρύνουν το πρόβλημα ότι ο αριθμός των εν δυνάμει πιθανών μεταναστών σε εν δυνάμει αντιπροσωπευτικά δείγματα αναμένεται να είναι πολύ χαμηλός για την παραγωγή αξιόπιστων αναλύσεων.

Συμμετέχοντες ήταν όσοι ήθελαν να εργαστούν, να ζήσουν, να σπουδάσουν, να κάνουν επιχειρήσεις και να εγκατασταθούν μόνιμα στο εξωτερικό. Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να αναφέρουν πως θεωρούν οι ίδιοι τον εαυτό τους, ως: 1) ομογενείς, 2) εν δυνάμει μετανάστες, 3) ενδιαφερόμενοι για σπουδές στο εξωτερικό, 4) στελέχη που εκπροσωπούν τμήματα ανθρωπίνων πόρων ή πολυεθνικές ή 5) ενδιαφερόμενοι να δραστηριοποιηθούν στο εξωτερικό. Οι ερευνητές εστίασαν αποκλειστικά στη δεύτερη κατηγορία ως αντιπροσωπευτική εκείνων που σχεδιάζουν την μόνιμη έξοδο τους από την Ολλανδία. Ένα σύνολο 553 δυνητικών μεταναστών έλαβε ερωτηματολόγιο, εκ των οποίων 214 απαντημένα ερωτηματολόγια επιστράφηκαν (ποσοστό ανταπόκρισης 40%).

Ως εξαρτημένη μεταβλητή θεωρήθηκε η πρόθεση για μετανάστευση, που μετρήθηκε με απαντήσεις σε μια τακτική κατηγορική μεταβλητή που αντιπροσωπεύτηκε από την εξής ερώτηση: «Σκοπεύετε να μεταναστεύσετε στο εγγύς μέλλον;». Η ερώτηση αυτή τόνισε το στοιχείο του σχεδιασμού, και οι Ολλανδοί ομιλητές κατάλαβαν το ρήμα «να μεταναστεύσετε» ως μια μόνιμη και μακρινή μετακίνηση.

Ανεξάρτητες μεταβλητές. 1) Ανθρώπινο κεφάλαιο: Αυτό αποτελούταν από ερωτήσεις για την εκπαίδευση και την υγεία. Η εκπαίδευση ορίστηκε από το υψηλότερο επιτεύξιμο επίπεδο και η κατηγορία αναφοράς ήταν η μικρότερη επαγγελματική κατάρτιση ή το δημοτικό σχολείο. Η κατάσταση της υγείας εξετάστηκε με την ερώτηση: «Πώς μπορείτε να αξιολογήσετε την κατάσταση της υγείας γενικότερα;». 2) Κοινωνικές δυνάμεις: Αυτές μετρήθηκαν με βάση τα νοικοκυριά και τα κοινωνικά δίκτυα που έχει ο καθένας στο εξωτερικό. 3) Χαρακτηριστικά της προσωπικότητας: Αναλύθηκε από δύο διαφορετικές μεταβλητές, την «αυτό-αποτελεσματικότητα» και την «αίσθηση για αναζήτηση». 4) Δυσαρέσκεια με την πατρίδα: Για την κατασκευή των κλιμάκων για τη δυσαρέσκεια των ερωτηθέντων με τη χώρα καταγωγής τους, οι αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν σε δυο στάδια. Το πρώτο βήμα ήταν να διαπιστωθεί κατά πόσον οι απόψεις για το δημόσιο τομέα θα μπορούσαν να αναχθούν σε μία ή περισσότερες υποκειμενικές διαστάσεις. Τους έγινε λοιπόν η ακόλουθη ερώτηση: «Πώς μπορείτε να αξιολογήσετε τις ακόλουθες πτυχές στην Ολλανδία;» και οι διαστάσεις που έπρεπε να αξιολογηθούν ήταν οι εξής: α) ιδιωτικές συνθήκες διαβίωσης, β) κρατικά ιδρύματα πρόνοιας, γ) ποιότητα του περιβάλλοντος και δ) κοινωνικά προβλήματα. Έλεγχοι: Συμπεριλήφθηκαν επίσης και μια σειρά από ατομικά χαρακτηριστικά ως μεταβλητές ελέγχου, οι οποίες είναι: η ηλικία, το φύλο, το εισόδημα του νοικοκυριού και το καθεστώς απασχόλησης.

Τα ευρήματα δείχνουν ξεκάθαρα πόσο σημαντικές είναι οι παράμετροι της ηλικίας, του φύλου και της κατάστασης της υγείας σε σχέση με τη διεθνή μετανάστευση. Βρέθηκε ότι η μετανάστευση είναι πολύ πιο πιθανή μεταξύ των νέων, και πιο συγκεκριμένα εκείνων που θεωρούσαν τους εαυτούς τους υγιείς και είναι και άντρες. Είναι ενδιαφέρον, ωστόσο, ότι οι μετανάστες είχαν σχετικά υψηλό μορφωτικό επίπεδο σε σύγκριση με εκείνους που δεν είχαν ακόμη μεταναστεύσει. Οι πιο σημαντικοί παράγοντες πίσω από τη συμπεριφορά της μετανάστευσης ήταν τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας και μια αρνητική αξιολόγηση για τον ολλανδικό δημόσιο τομέα. Τέλος, η δυσαρέσκεια με την ποιότητα του περιβάλλοντος και με την ύπαρξη κοινωνικών προβλημάτων στην Ολλανδία ήταν επίσης καίριας σημασίας για την κατανόηση των πρόσφατων μεταναστευτικών ροών.

Στην έρευνα του Florsheim (1995) μελετήθηκαν Κινέζοι έφηβοι μετανάστες από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας (P.R.C.), οι οποίοι αποτελούν μια ταχέως αναπτυσσόμενη ομάδα της μειονότητας της νεολαίας. Αυτή η μελέτη εξέτασε

διάφορους παράγοντες που σχετίζονται με την ψυχοκοινωνική προσαρμογή 113 νέων Κινέζων, οι οποίοι είχαν μεταναστεύσει στις Ηνωμένες Πολιτείες από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας.

Οι ερευνητές και οι κλινικοί γιατροί τόνισαν τη σημασία της κατανόησης και της αντιμετώπισης των ιδιαίτερων προβλημάτων συγκεκριμένων ομάδων μεταναστών. Επειδή η εμπειρία της μετανάστευσης και του εκπολιτισμού ποικίλει μεταξύ των ομάδων, ανάλογα με τον αριθμό των κοινωνικο-πολιτισμικών, ψυχολογικών και δημογραφικών παραγόντων, είναι σημαντικό να εξεταστεί η διαδικασία μέσα της οποίας συγκεκριμένες ομάδες μεταναστών προσαρμόζονται. Στη μελέτη αυτή εξετάστηκαν διάφοροι παράγοντες που πιστεύεται ότι ευθύνονται για μερικές από τις διαφορές στην ψυχοκοινωνική λειτουργία των Κινέζων εφήβων μεταναστών, συμπεριλαμβανομένων των δημογραφικών παραγόντων, της αγγλικής γλωσσικής επάρκειας, των παραγόντων οικογενειακής σχέσης και των αξιών του προσανατολισμού.

Πρωταρχικός στόχος αυτής της μελέτης ήταν να εξετάσει τη σχέση μεταξύ των κυριότερων δημογραφικών μεταβλητών και της ψυχοκοινωνικής προσαρμογής των Κινέζων εφήβων μεταναστών. Οι ερευνητές μελετώντας την προσαρμογή άλλων ομάδων μεταναστών έχουν εντοπίσει αρκετούς δημογραφικούς παράγοντες που σχετίζονται με τη διαδικασία της ψυχοκοινωνικής προσαρμογής. Για παράδειγμα, η βιβλιογραφία σχετικά με την προσαρμογή των μεταναστών προτείνει τα ακόλουθα: 1) οι νέοι άντρες μετανάστες μπορεί να διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο για την ανάπτυξη προβλημάτων συμπεριφοράς από τις γυναίκες, 2) αυτοί που μετανάστευσαν πρόσφατα μπορεί να λειτουργούν λιγότερο ικανοποιητικά από ότι εκείνοι που βρίσκονται στις Ηνωμένες Πολιτείες για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και 3) οι πρόσφυγες των οποίων οι γονείς εργάζονται και έτσι είναι καλύτερο να διατηρήσουν το ρόλο τους ως πάροχοι βοήθειας, μπορούν να προσαρμοστούν καλύτερα από τους νέους, των οποίων οι γονείς είναι λιγότερο αποκατεστημένοι επαγγελματικά. Βάσει αυτών των ευρημάτων, έγινε η υπόθεση ότι το φύλο ενός έφηβου Κινέζου μετανάστη, τα χρόνια που βρίσκεται στις Ηνωμένες Πολιτείες και η εργασία των γονιών του θα αφορούν την ψυχοκοινωνική προσαρμογή του ή της.

Επιπλέον, εκτός από την εξέταση της σπουδαιότητας των δημογραφικών μεταβλητών, η παρούσα μελέτη σχεδιάστηκε για να εξετάσει κατά πόσον ο τόπος καταγωγής ενός

νέου μετανάστη και η γνώση της αγγλικής γλώσσας αφορούν την προσαρμογή του/της ή όχι. Πιο συγκεκριμένα, υποτέθηκε ότι: α) Η κινέζικη νεολαία που μετανάστευσε από ένα αστικό περιβάλλον θα προσαρμοστεί πιο εύκολα σε μια μεγάλη πόλη των Ηνωμένων Πολιτειών από ότι οι νέοι που μετανάστευσαν από αγροτικές περιοχές και οι οποίοι ενδέχεται να αντιμετωπίσουν μεγαλύτερο πολιτισμικό σοκ και β) η κινέζικη νεολαία που δήλωσε ότι έχει ευχέρεια με την αγγλική γλώσσα θα ωφεληθεί ψυχολογικά από τις αυξημένες κοινωνικές, εκπαιδευτικές και επαγγελματικές ευκαιρίες, ενώ οι νέοι που δεν έχουν ευχέρεια με την αγγλική γλώσσα θα υστερούν στην ψυχοκοινωνική τους ανάπτυξη. Ένας δεύτερος στόχος της μελέτης ήταν να εξετάσει τη σχέση μεταξύ της λειτουργίας της οικογένειας και της ψυχοκοινωνικής προσαρμογής των Κινέζων εφήβων μεταναστών. Δεν υπάρχουν συγκεκριμένες υποθέσεις που να αφορούν τη σχέση μεταξύ συγκεκριμένων οικογενειακών παραγόντων και των εφήβων που έχουν προσαρμοστεί. Ένας τρίτος στόχος της μελέτης ήταν να εξετάσει τη σχέση μεταξύ του προσανατολισμού και της ψυχοκοινωνικής προσαρμογής των εφήβων μεταναστών. Γιατί η σχέση μεταξύ προσανατολισμού και ψυχοκοινωνικής προσαρμογής φαίνεται ιδιαίτερα κερδοσκοπική, παρ' όλα αυτά δεν υπάρχουν συγκεκριμένες υποθέσεις σχετικά με τη σχέση που έγιναν.

Η συμμετοχή των Κινέζων εφήβων μεταναστών έφτασε τα 113 άτομα (48 άντρες και 65 γυναίκες). Οι συμμετέχοντες ήταν από 13 έως 19 ετών, με μέσο όρο ηλικίας 16,4 έτη τυπική απόκλιση=1,5 έτη). Όλοι ήταν γεννημένοι στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας. Το 97% των ερωτηθέντων που κλήθηκαν να συμμετάσχουν στην έρευνα, συμφώνησαν θετικά για τη συμμετοχή τους. Επίσης, τους δόθηκε η δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν είτε αγγλικά είτε κινέζικα ερωτηματολόγια και το 71% αυτών επέλεξαν να χρησιμοποιήσουν τα κινέζικα ερωτηματολόγια. Οι μεταφράσεις έγιναν από άτομα που μιλούσαν και τις δύο γλώσσες.

Για την διεξαγωγή της έρευνας δομήθηκε ένα ερωτηματολόγιο δημογραφικών στοιχείων για τη συλλογή πληροφοριών, όπως το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων, την εργασιακή κατάσταση των γονέων, την τρέχουσα και την προ μετανάστευσης ενασχόληση, τον αριθμό των ετών στις Ηνωμένες Πολιτείες, το φύλο, κ.ά. Επειδή η μελέτη επικεντρώθηκε σε ένα πληθυσμό μεταναστών, η διάκριση που έγινε ήταν μεταξύ της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης (SES) και του καθεστώτος απασχόλησης. Θεωρήθηκε ότι μερικοί από αυτούς που μετανάστευσαν πρόσφατα θα

είχαν άνεργους γονείς, ανεξάρτητα από την κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση στην Κίνα.

Μετά τη στατιστική ανάλυση τα αποτελέσματα έδειξαν τα εξής: 1) οι γυναίκες συμμετέχουσες ανέφεραν περισσότερα προβλήματα στην αντιμετώπιση της αυτό ιεράρχησης, 2) οι συμμετέχοντες που είχαν μεταναστεύσει από τις αγροτικές περιοχές ανέφεραν περισσότερα προβλήματα στην αντιμετώπιση της αυτό ιεράρχησης, 3) οι συμμετέχοντες που προτίμησαν να χρησιμοποιούν τα Αγγλικά (δηλαδή επέλεξαν την αγγλική έκδοση του ερωτηματολογίου) ανέφεραν σημαντικά περισσότερα κοινωνικά προβλήματα και σημαντικά λιγότερα προβλήματα στις συγκρούσεις με την οικογένεια και τους συνομηλίκους τους που επέλεξαν το ερωτηματολόγιο στην Κινεζική γλώσσα.

Η έρευνα των Chandler & Tsai (2001), αναπαράγεται εν μέρει και επεκτείνει επίσης τις προηγούμενες εργασίες για τη διερεύνηση των κοινωνικών παραγόντων που επηρεάζουν την κοινή γνώμη, σχετικά με τη μεταναστευτική πολιτική στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Σκοπός της έρευνας είναι να εξετάσει συστηματικά τους κοινωνικούς παράγοντες που επηρεάζουν την αμερικάνικη στάση απέναντι στη μετανάστευση. Οι ερευνητές εξέτασαν την κοινωνιολογική βιβλιογραφία, σχετικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν τη στάση απέναντι στη μετανάστευση, προσθέτουν κάποιες δικές τους προτάσεις και προχωρούν διαμορφώνοντας όσες περισσότερες ιδέες μπορούν σε μια κοινή μορφή προκειμένου να τις ελέγξουν.

Σχεδόν όλες οι αναλύσεις των μεταβλητών για την κοινή γνώμη εξετάζουν τις επιπτώσεις των βασικών χαρακτηριστικών, όπως η ηλικία, το φύλο και η φυλή. Οι ερευνητές ακολουθώντας τη συνήθη πρακτική, περιέλαβαν και τις τρεις μεταβλητές ως ελέγχους για τις στατιστικές αναλύσεις. Μια ακόμη υπόθεση που έγινε, είναι ότι τα άτομα επιδιώκουν το προσωπικό συμφέρον κατά τη διαμόρφωση των απόψεων τους. Μερικοί ερευνητές θα προσπαθήσουν να καταλάβουν την ανθρώπινη συμπεριφορά από την άποψη της ορθολογικής ιδιοτέλειας, αλλά στη συγκεκριμένη έρευνα αναφέρονται μόνο στα πιο προφανή ζητήματα, όπως η πηγή και το ύψος του εισοδήματος, οι αντιληπτές επιπτώσεις των πολιτικών κατά των οικονομικών συνθηκών και της προσωπικής ασφάλειας.

Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την παρούσα μελέτη αντλήθηκαν από το αρχείο της Γενικής Κοινωνικής Έρευνας (GSS) του 1994, που πραγματοποιήθηκε για το εθνικό πρόγραμμα δεδομένων για τις κοινωνικές επιστήμες στο Εθνικό Κέντρο

Έρευνας του University of Chicago. Η GSS το 1994, χρησιμοποίησε ένα πλήρους πιθανότητας δείγμα, προκειμένου να επιλέξει συμμετέχοντες που θα είναι ενήλικες, θα μιλούν αγγλικά, δεν θα είναι ιδρυματοποιημένοι και θα ανήκουν στον πληθυσμό των Ηνωμένων Πολιτειών. Το συνολικό δείγμα των συμμετεχόντων έφτασε τα 2992 άτομα. Σε όλα αυτά τα άτομα τους έγιναν κάποιες βασικές ερωτήσεις για το ιστορικό τους, μάλιστα ορισμένες ερωτήσεις τέθηκαν μόνο σε επιλεγμένα άτομα, τα οποία έφτασαν το μισό του συνόλου των συμμετεχόντων. Έτσι, για παράδειγμα από τους 2992 ερωτηθέντες, κλήθηκαν οι 1474 να απαντήσουν σε ερωτήσεις κλειδιά που χρησιμοποιήθηκαν ως οι εξαρτημένες μεταβλητές της έρευνας.

Οι ερευνητές έβαλαν σε μια λίστα τις γνώμες που είναι κατά της μετανάστευσης ως εξαρτημένη μεταβλητή, αυτή ωστόσο ήταν μια αυθαίρετη απόφαση. Η απόφαση αυτή αντιπροσωπεύτηκε από την εξής ερώτηση: «Νομίζετε ότι ο αριθμός των μεταναστών από χώρες του εξωτερικού, οι οποίοι επιτρέπεται να έρθουν στις Ηνωμένες Πολιτείες για να ζήσουν, πρέπει να αυξηθεί πολύ, να αυξηθεί λίγο, να μείνει ίδιος όπως τώρα, να μειωθεί λίγο ή να μειωθεί πολύ;». Πρώτα εξετάστηκαν οι επιπτώσεις όσων έχουν ονομαστεί ως βασικά χαρακτηριστικά, όπως η ηλικία, το φύλο και η φυλή. Από τα δεδομένα που ήταν διαθέσιμα για αυτά τα χαρακτηριστικά όλων των ερωτηθέντων, συμπεριλήφθηκαν αυτές οι μεταβλητές ως έλεγχος σε όλες τις στατιστικές αναλύσεις. Το γένος των ερωτηθέντων είχε εξεταστεί σε λίγες έρευνες για τη στάση απέναντι στη μετανάστευση. Οι φυλετικές και οι εθνικές κατηγορίες που χρησιμοποιούνται συνήθως είναι «λευκός» και «μη λευκός», ή «λευκός» και «μαύρος». Τα αριθμητικά δεδομένα αναλύθηκαν κατά φύλο και έδειξαν επίσης αντιφατικά αποτελέσματα στις δημοσκοπήσεις.

Έπειτα διαλέχθηκαν διάφορες ανεξάρτητες μεταβλητές, οι οποίες μπορούν να θεωρηθούν ως εκφράσεις αντιληπτής ιδιοτέλειας. Είναι κοινή παραδοχή ότι πολλοί άνθρωποι αντιτίθενται στην είσοδο μεγάλου αριθμού μεταναστών, επειδή βλέπεις τους νεοεισερχόμενους ως οικονομική απειλή. Υπάρχουν διαδεδομένες πεποιθήσεις ότι οι μετανάστες παίρνουν τις δουλειές από τους ντόπιους και συχνά καταλήγουν σε ευημερία, αυξάνοντας έτσι τη φορολογική επιβάρυνση. Ένας άλλος τρόπος μέτρησης της οικονομικής απειλής, είναι με την εξέταση των συνεπειών διαφόρων αντιλήψεων της οικονομίας. Διαπιστώθηκε ότι οι ερωτηθέντες με μια αισιόδοξη άποψη για την οικονομία ήταν περισσότερο ευνοϊκοί και εκείνοι με μια απαισιόδοξη άποψη ήταν λιγότερο ευνοϊκοί προς τον ερχομό μεγαλύτερου αριθμού μεταναστών.

Τέλος, οι ερευνητές έλαβαν υπόψη τους το φόβο του εγκλήματος και σε αυτή την περίπτωση το ενδιαφέρον για την προσωπική ασφάλεια του ατόμου, καθώς και της προστασίας της περιουσίας του. Αυτό φαίνεται να είναι ένας ακόμη σημαντικός λόγος ενάντια στη μετανάστευση.

Σύμφωνα με την έρευνα των Canache et al (2013), οι οικονομικοί, δημογραφικοί και κοινωνιολογικοί παράγοντες επηρεάζουν την πρόθεση για μετανάστευση, αλλά και η προσωπικότητα κάθε ατόμου μπορεί να παίξει έναν σημαντικό ρόλο. Στη συγκεκριμένη έρευνα τα στοιχεία της πρόθεσης για μετανάστευση παρουσιάζονται σε σχέση με την εθνικότητα, παίρνοντας δείγματα από 22 χώρες της Αμερικής.

Οι παράγοντες που επισημαίνονται παρακάτω, αναμφισβήτητα επηρεάζουν την μετανάστευση. Παρ' όλα αυτά, κάθε έκθεση της πρόθεσης για μετανάστευση μπορεί να μην είναι ολοκληρωμένη, αν δεν ενσωματώνει της ψυχολογικές διαθέσεις. Η μετανάστευση είναι μια μεγάλη απόφαση, η οποία περιλαμβάνει μεγάλο ρίσκο και αβεβαιότητα. Παρά τα δίκτυα υποστήριξης ή τις προοπτικές για οικονομικό όφελος, αυτή η ακραία αλλαγή στη ζωή των ανθρώπων, μπορεί να οδηγήσει σε ποικίλες ψυχολογικές αντιδράσεις. Ως εκ τούτου, επιπρόσθετα στις άλλες δυνάμεις που αναφέρονται, τα ατομικά χαρακτηριστικά της κάθε προσωπικότητας μπορεί να επηρεάσουν την πρόθεση μετανάστευσης.

Μια προηγούμενη μελέτη έχει αφιερώσει μόνο σποραδική προσοχή στο κατά πόσο επηρεάζει η προσωπικότητα κατά την μετανάστευση. Αυτή η μελέτη επεκτείνεται σε δύο κύριες συμπεριφορές. Πρώτον, χρησιμοποιούνται δείκτες γνωρισμάτων δύο διαστάσεων, τα οποία μελετώνται σε μια σύγχρονη έρευνα της προσωπικότητας, ανοιχτή στην εμπειρία και την εξωστρέφεια. Κατά δεύτερον, αντί να εστιάσουμε σε ένα έθνος, έγινε έρευνα της πρόθεσης για μετανάστευση σε πάνω από 30.000 ερωτηθέντες, οι οποίοι απάντησαν αντιπροσωπευτικά ερωτηματολόγια ανά 22 χώρες της Αμερικής. Στην υπόλοιπη έρευνα, αρχικά γίνεται σύντομη περιγραφή όσων παρουσιάστηκαν σε προηγούμενες έρευνες με εστίαση σε όσους έχουν μεταναστεύσει και πραγματεύεται τους λόγους για τους οποίους τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της προσωπικότητας παίζουν σημαντικό ρόλο.

Μεγάλο μέρος αυτής της έρευνας εστιάζει στους οικονομικούς και δημογραφικούς παράγοντες. Από αυτήν τη σκοπιά, οι άνθρωποι μετακινούνται σε μια άλλη χώρα με σκοπό την αναζήτηση καλύτερων οικονομικών συνθηκών. Αν οι οικονομικές

προοπτικές σε μια χώρα είναι μηδαμινές, η πιθανότητα μετανάστευσης αυξάνεται, ειδικά στην περίπτωση που κάποιος κατέχει αρκετές δεξιότητες και εκλείπουν τα δημογραφικά εμπόδια για μετανάστευση. Σε ατομικό επίπεδο, το βασικό προφίλ ενός ατόμου που έχει πιθανότητες να μεταναστεύσει, είναι να είναι σχετικό νεαρής ηλικίας, άνδρας και καλού μορφωτικού επιπέδου.

Οι κοινωνιολογικοί παράγοντες επηρεάζουν επίσης την μετανάστευση. Πρώτον, η πιθανότητα για μετανάστευση αυξάνεται, στην περίπτωση που κάποιος έχει στενές επαφές, ή συγγενείς που διαμένουν στην χώρα προορισμού. Αυτή η περίπτωση αποκαλείται ως “μεταναστευτική αλυσίδα”. Δεύτερον, στην περίπτωση που ένα νοικοκυριό λαμβάνει χρήματα (εμβάσματα) από εκείνους που έχουν μεταναστεύσει, αυτό αυξάνει την πιθανότητα πως και άλλα μέλη του ίδιου κύκλου θα μεταναστεύσουν.

Η παρούσα μελέτη εστιάζει στην προσωπικότητα, αλλά είναι αναγκαίο να ληφθούν υπόψη και άλλοι προγνωστικοί παράγοντες για πρόθεση μετανάστευσης. Με βάση την προηγούμενη έρευνα που περιγράφεται εδώ, όλοι οι τύποι των ερωτηθέντων ατόμων περιλαμβάνουν στοιχεία όπως η ηλικία, το φύλο, ο βαθμός εκπαίδευσης είτε ο συμμετέχοντας έχει στενές επαφές με ανθρώπους σε άλλες χώρες είτε το νοικοκυριό στο οποίο ανήκει λαμβάνει εμβάσματα, το κατά κεφαλήν εισόδημα και οι βασικές διαφορές ανάμεσα στις 22 χώρες που περιλαμβάνει η έρευνα.

Εστιάζοντας στο πιθανό αποτέλεσμα της εμπειρίας και της εξωστρέφειας από την πρόθεση της μετανάστευσης, η μετακίνηση σε μια νέα χώρα φαινομενικά αποτελεί ακριβώς το χαρακτηριστικό της “εξωστρέφειας” του ατόμου σε νέες εμπειρίες. Σε μια παλαιότερη εμπειρική έρευνα σχετικά με τις επιρροές που δημιουργεί στην προσωπικότητα, η τάση της παγκόσμιας μετανάστευσης την καθιστά να είναι επακόλουθο αποτέλεσμα. Αυτή η έρευνα ενισχύει τους ισχυρισμούς ότι η προσωπικότητα σε γενικές γραμμές, και πιθανόν η “ειλικρίνεια” και η εξωστρέφεια, μπορεί να επηρεάσουν την μετανάστευση. Άτομα που κατέχουν υψηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης και μόρφωσης, αποκτούν μεγαλύτερες ευκαιρίες για μετανάστευση, αλλά το αν τελικά θα στραφούν σε αυτές τις ευκαιρίες εξαρτάται από την προσωπικότητα τους. Τουλάχιστον δύο πρότυπα είναι πιθανά. Πρώτον, αν η εκπαίδευση είναι απαραίτητη, αλλά όχι ικανή για μετανάστευση, τότε η προσωπικότητα μπορεί να είναι επακόλουθη μεταξύ των υψηλού επιπέδου μορφωμένων. Με άλλα λόγια, η υψηλότερη πιθανότητα για μετανάστευση μπορεί να παρατηρείται ανάμεσα σε άτομα τα οποία

έχουν αυξημένα επίπεδα μόρφωσης και είτε “ειλικρίνεια” ή εξωστρέφεια, σε αυτή την περίπτωση, η προσωπικότητα μπορεί να παίζει έναν συμπληρωματικό ρόλο.

Η παρούσες αναλύσεις περιορίζονται σε 22 χώρες στις οποίες η έρευνα περιλάμβανε αντικείμενα που μετρούσαν συγχρόνως την πρόθεση μετανάστευσης όσο και την προσωπικότητα. Τα στοιχεία αντλήθηκαν από συνεντεύξεις αντιπροσωπευτικών δειγμάτων ατόμων, 1500 περιπτώσεις από κάθε χώρα εξετάστηκαν, αλλά τα μεγαλύτερα δείγματα, κατά μέσο όρο 2616 άτομα, λήφθηκαν από την Βολιβία, την Βραζιλία, την Χιλή και το Εκουαδόρ. Στα πρότυπα αυτά, δόθηκε η ανάλογη βαρύτητα στα στοιχεία, ώστε το αποτέλεσμα να προκύπτει τελικά από 1500 περιπτώσεις.

Η εξαρτημένη μεταβλητή, που ήταν η πρόθεση για μετανάστευση, μετρίεται με στοιχεία από κάθε αντικείμενο, στο οποίο οι συμμετέχοντες ερωτήθηκαν «Έχετε κάποια πρόθεση να πάτε να ζήσετε ή να εργαστείτε σε μια άλλη χώρα τα επόμενα 3 χρόνια;». Όλα τα πρότυπα περιλαμβάνουν τρεις μεταβλητές ελέγχου για να αναπαραστήσουν σε απλή μορφή τις κοινωνικές, δημογραφικές και οικονομικές επιρροές για μετανάστευση. Τα ατομικά επίπεδα ελέγχου αποτελούνται από το φύλο (1 = γυναίκες, 0 = άνδρες, το 51% των ερωτηθέντων είναι γυναίκες) και η ηλικία σε χρόνια (μ.ο=39,12, τυπ.απ.=1584). Η εκπαίδευση μετρίεται σε χρόνια εκπαίδευσης του ερωτηθέντος. Το κατά πόσο το άτομο που ερωτήθηκε έχει κάποιο συγγενικό πρόσωπο που διαμένει σε άλλη χώρα (1 = ναι, 0 = όχι, το 24% απάντησε ναι), ενώ το κατά πόσο η οικογένεια του ερωτηθέντος λαμβάνει οικονομική βοήθεια από άτομα-μετανάστες (1 = ναι, 0 = όχι, το 11,1% απάντησε ναι). Το κατά κεφαλήν εισόδημα, μετρήθηκε σε χιλιάδες δολάρια (USD) με βάση τις ισοτιμίες του 2005.

Από όλα τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι το προφίλ ενός ατόμου που είναι πιθανόν να μεταναστεύσει, είναι άνδρας, νεαρής ηλικίας, σχετικά καλής μόρφωσης, έχει ένα κοντινό μέλος της οικογένειας που ζει σε άλλη χώρα, λαμβάνει εμβάσματα από μακριά και ζει σε μια σχετικά πτωχή οικονομικά χώρα. Η “ειλικρίνεια” και η εξωστρέφεια αυξάνουν από μικρότερες σε μεγαλύτερες τιμές, συνδυασμένες κατά πολύ την πιθανότητα για μετανάστευση.

Αυτό που διαφαίνεται είναι ότι τα συνολικά αποτελέσματα της “ειλικρίνειας” και της εκπαίδευσης είναι να συνηγορούν στην πρόθεση για μετανάστευση. Αυτό δείχνει, κατά μέσο όρο, πως η πρόθεση για μετανάστευση είναι υψηλότερη για εκείνους που έχουν καλύτερη εκπαίδευση από τους ερωτηθέντες, καθώς και για εκείνους που είχαν υψηλά

σκορ στις κλίμακες προσωπικότητας. Αλλά η εξωστρέφεια και η “ειλικρίνεια” συνδυάζονται με την εκπαίδευση με διαφόρους τρόπους. Η “ειλικρίνεια” έχει συμπληρωματική επιρροή και οι ερωτηθέντες που παρουσιάζουν την μεγαλύτερη πιθανότητα για μετανάστευση είναι εκείνοι που έχουν υψηλά επίπεδα “ειλικρίνειας” και εκπαίδευσης. Επίσης, η “ειλικρίνεια” δεν παίζει ρόλο όταν η εκπαίδευση είναι σε χαμηλά επίπεδα. Η εξωστρέφεια είναι ένας αντισταθμιστικός παράγοντας. Οι ερωτηθέντες με χαμηλά επίπεδα εκπαίδευσης είναι σχετικά λιγότερο πιθανό να μεταναστεύσουν, αλλά αυτό παίζει λιγότερο ρόλο όσο η εξωστρέφεια τους αυξάνεται.

Στην έρευνα των Otrachshenko & Popova (2014) παρέχονται εμπειρικά στοιχεία για τον αντίκτυπο της ικανοποίησης από τη ζωή στην πρόθεση του ατόμου για μετανάστευση. Οι επιπτώσεις των επιμέρους χαρακτηριστικών και των μακροοικονομικών μεταβλητών της χώρας για την πρόθεση να μεταναστεύσουν αναλύονται από κοινού. Χρησιμοποιώντας την έρευνα του Ευρωβαρόμετρου για τις 27 χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (ΚΑΕ) και της Δυτικής Ευρώπης (μη-ΚΑΕ), διαπιστώνεται ότι οι άνθρωποι έχουν μεγαλύτερη πρόθεση να μεταναστεύσουν, όταν είναι δυσαρεστημένοι με τη ζωή. Οι κοινωνικοοικονομικές μεταβλητές και οι μακροοικονομικές συνθήκες επηρεάζουν την πρόθεση να μεταναστεύσουν έμμεσα μέσω ικανοποίησης για τη ζωή. Σε όλα τα επίπεδα ικανοποίησης από τη ζωή, τα άτομα με παρόμοια χαρακτηριστικά έχουν μεγαλύτερες προθέσεις να μεταναστεύσουν από τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, παρά από χώρες μη μέλη της ΚΑΕ. Τα ευρήματα αυτά υπογραμμίζουν τη σημασία της ατομικής ικανοποίησης από τη ζωή, όχι μόνο ως ένα ισχυρό προγνωστικό παράγοντα για την ατομική πρόθεση μετανάστευσης, αλλά και ως μεσολαβητής μεταξύ των επιμέρους κοινωνικοοικονομικών μεταβλητών και των μακροοικονομικών συνθηκών και την πρόθεση αυτή.

Στην έρευνα εξετάζεται η ατομική πρόθεση να μεταναστεύσει κάποιος, όχι η πραγματική απόφαση μετανάστευσης. Οι ψυχολογικές θεωρίες της αιτιολογημένης δράσης και της προγραμματισμένης συμπεριφοράς υποδηλώνουν ότι η ατομική πρόθεση προβλέπει την πραγματική απόφαση και συμπεριφορά. Η έρευνα συμβάλλει στη βιβλιογραφία για τη μετανάστευση και την ικανοποίηση από τη ζωή, και συνεχίζει τη συζήτηση σχετικά με τη δυνατότητα χρήσης υποκειμενικών δεικτών για να κρατήσει διάφορους παράγοντες που επηρεάζουν την πρόθεση μετανάστευσης. Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιείται η έρευνα του Ευρωβαρόμετρου για 27 κεντρο-

ανατολικές και δυτικών χώρες της Ευρώπης κατά το έτος 2008. Εξετάζεται δηλαδή ο αντίκτυπος του κάθε επιπέδου της ικανοποίησης από τη ζωή σε μια κλίμακα likert, ξεχωριστά από την ατομική πρόθεση για μετανάστευση. Μπορούν επίσης, να αναλυθούν από κοινού οι επιπτώσεις των οικονομικών παραγόντων σε μικρο- και μακρο- επίπεδο σχετικά με την πρόθεση μετανάστευσης.

Οι μεμονωμένες μεταβλητές αντιπροσωπεύονται από κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά, όπως η ηλικία, η αντιλαμβανόμενη η οικονομική κατάσταση, η εκπαίδευση και η εμπειρία του παρελθόντος της μετανάστευσης, ενώ οι μεταβλητές σε επίπεδο χώρας είναι η ανεργία, το πραγματικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ, και η εισοδηματική ανισότητα. Οι μεταβλητές σε επίπεδο χώρας και τα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά επιτρέπεται να επηρεάσουν την ατομική πρόθεση μετανάστευσης όχι μόνο άμεσα, αλλά και μέσω της ικανοποίησης από τη ζωή. Δηλαδή η ικανοποίηση από τη ζωή παίζει το ρόλο του διαμεσολαβητή μεταξύ των οικονομικών συνθηκών σε ολόκληρη τη χώρα και της ατομικής πρόθεσης να μεταναστεύσουν. Έτσι, προτείνεται ένα νέο κανάλι συλλαμβάνοντας τον αντίκτυπο των μακροοικονομικών και των ατομικών κοινωνικοοικονομικών χαρακτηριστικών σε ατομική πρόθεση να μεταναστεύσουν, και να παρέχουν πρόσθετα στοιχεία για την εξωτερική εγκυρότητα του μέτρου ικανοποίησης από τη ζωή.

Τα εμπειρικά ευρήματα δείχνουν ότι οι άνθρωποι έχουν μεγαλύτερη πρόθεση να μεταναστεύσουν, όταν είναι δυσαρεστημένοι με το γενικότερο τρόπο ζωής. Τα αποτελέσματα ισχύουν και για όλους τους τύπους των προθέσεων της μετανάστευσης, εγχώρια, προσωρινή διεθνή και μόνιμη διεθνή. Οι κοινωνικοοικονομικές μεταβλητές και οι μακροοικονομικές συνθήκες έχουν συνέπειες για την πρόθεση να μεταναστεύσουν έμμεσα μέσω της ικανοποίησης από τη ζωή. Μπορούν επίσης να βρεθούν οι διαφορές ως προς τις προθέσεις της μετανάστευσης μεταξύ των ΚΑΕ και των τρίτων χωρών της ΚΑΕ σε κάθε επίπεδο της ικανοποίησης από τη ζωή για τις κοινωνικοοικονομικές ομάδες με διαφορετικά επίπεδα αντιλαμβανόμενης οικονομικής κατάστασης και εκπαίδευσης, το καθεστώς απασχόλησης, και την ηλικία.

Η κύρια πηγή δεδομένων είναι η έρευνα του Ευρωβάρόμετρου, το κύμα του Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2008. Αυτή είναι μια σύγχρονη έρευνα, που βασίζεται σε εθνικά αντιπροσωπευτικά δείγματα που περιλαμβάνουν τυχαία επιλεγμένους ερωτηθέντες από 27 ευρωπαϊκές χώρες, εκ των οποίων οι 10 είναι χώρες της Κεντρικής

και Ανατολικής Ευρώπης. Υπάρχουν περίπου 1000 ερωτηθέντων ανά χώρα. Η έρευνα περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικά με τις ατομικές αξίες και τις στάσεις απέναντι στη ζωή, την προηγούμενη εμπειρία της μετανάστευσης, τις προθέσεις να μεταναστεύσουν στο μέλλον, καθώς και μεμονωμένα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά. Δεδομένου ότι η έρευνα δεν έχει ερωτήσεις σχετικά με το εισόδημα των συμμετεχόντων, χρησιμοποιούμε ένα πληρεξούσιο για το εισόδημα, δηλαδή, την παρατηρούμενη οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού του ερωτώμενου. Το ερώτημα που χρησιμοποιείται είναι: "Πώς θα κρίνατε την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού σας;". Η ερώτηση σχετικά με ικανοποίηση από τη ζωή που χρησιμοποιείται είναι: «Σε γενικές γραμμές, είστε πολύ ικανοποιημένος (4), αρκετά ικανοποιημένος (3), όχι πολύ ικανοποιημένος (2) ή καθόλου ικανοποιημένος (1), με τη ζωή που ζείτε;». Η υψηλότερη μέση ικανοποίηση από τη ζωή στο δείγμα μας είναι στη Δανία, ενώ το χαμηλότερο είναι στην Βουλγαρία. Οι άνθρωποι από την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη αναφέρουν χαμηλότερα επίπεδα ικανοποίησης από τη ζωή από ό, τι οι άνθρωποι από χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Η κατάταξη αυτή είναι συνεπής με αυτές σε άλλες βάσεις δεδομένων, π.χ. World Values Survey.

Οι ακόλουθες τρεις ερωτήσεις χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή της μεταβλητής του MigrIntention, δηλαδή οι συμμετέχοντες ερωτήθηκαν τα εξής: «Σκοπεύετε να μεταναστεύσετε στα επόμενα πέντε χρόνια;», «Σκοπεύετε να μετακινηθείτε στο εσωτερικό της χώρας ή σε άλλη χώρα;» και «Πόσο καιρό περιμένετε ότι θα μείνετε στο εξωτερικό;». Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, διακρίνουμε τρεις τύπους προθέσεων της μετανάστευσης, τη μόνιμη διεθνή, την προσωρινή διεθνή και την εγχώρια. Αν ένα άτομο απαντά ότι αυτός / αυτή προτίθεται να μετακινηθεί στα επόμενα πέντε χρόνια μέσα στη χώρα, θεωρούμε ότι μια τέτοια απάντηση είναι η πρόθεση να μεταναστεύσουν στην εγχώρια αγορά. Αν ένα άτομο απαντά ότι αυτός / αυτή προτίθεται να μετακομίσει μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια σε άλλη χώρα για μερικές εβδομάδες, μήνες, χρόνια, ή για περισσότερο από μερικά χρόνια, αλλά όχι επ'αόριστον, θεωρούμε μια τέτοια αντίδραση ως την πρόθεση να μεταναστεύουν προσωρινά στο εξωτερικό. Τέλος, εάν ένα άτομο απαντά ότι αυτός / αυτή προτίθεται να μετακομίσει στα επόμενα πέντε χρόνια σε άλλη χώρα για το υπόλοιπο της ζωής του / της, θεωρούμε μια τέτοια απάντηση και ως την πρόθεση να μεταναστεύσουν μόνιμα στο εξωτερικό. Ο αριθμός των μεταναστών που προορίζονται είναι περίπου 10% του δείγματός της έρευνας. Έτσι, για ορισμένες χώρες, μπορεί να έχουμε μόνο λίγους προβλεπόμενους

μετανάστες. Τα δεδομένα σε επίπεδο χώρας, δηλαδή, το πραγματικό κατά κεφαλήν εισόδημα, τα ποσοστά ανεργίας λαμβάνονται από τη βάση δεδομένων της Eurostat. Ο συντελεστής Gini μετρά το βαθμό εισοδηματικής ανισότητας μεταξύ των ατόμων σε μια συγκεκριμένη χώρα και παίρνει ένα εύρος μεταξύ μηδέν και ένα, όπου το μηδέν αντιστοιχεί σε πλήρη ισότητα και το ένα αντιστοιχεί σε πλήρη ανισότητα.

Τα εμπειρικά ευρήματα της παρούσας εργασίας δείχνουν ότι οι άνθρωποι που είναι δυσαρεστημένοι με τη ζωή τους έχουν μεγαλύτερη πρόθεση να μεταναστεύσουν. Οι επιμέρους κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες και οι μακροοικονομικές συνθήκες έχουν συνέπειες για την πρόθεση να μεταναστεύσουν τα άτομα, έμμεσα μέσω της ικανοποίησης από τη ζωή τους. Τα ευρήματα αυτά υπογραμμίζουν τη σημασία της ατομικής ικανοποίησης από τη ζωή, όχι μόνο ως ένα ισχυρό προγνωστικό παράγοντα για την πρόθεση για ατομική μετανάστευση, αλλά και ως μεσολαβητή μεταξύ των επιμέρους κοινωνικοοικονομικών μεταβλητών και των μακροοικονομικών συνθηκών και την πρόθεση αυτή.

Στην έρευνα του Wolff (2015), μελετάται η επίδραση των προθέσεων επιστροφής των μεταναστών στις μορφές μεταφοράς με τη χρήση ενός πλούσιου συνόλου δεδομένων που συλλέχθηκε στη Γαλλία το 2003. Σκοπός της έρευνας «Μετάβαση στη συνταξιοδότηση των μεταναστών» (PRI) ήταν να περιγράψει της συνθήκες διαβίωσης των παλαιότερων μεταναστών που ζούσαν στη Γαλλία, με επίκεντρο τη μετάβασή τους από την αγορά εργασίας έως τη συνταξιοδότηση.

Οι επιλεγμένοι μετανάστες έπρεπε να είχαν γεννηθεί στο εξωτερικό, με αλλοδαπή ιθαγένεια και να ζουν στη Γαλλία κατά την ημερομηνία διεξαγωγής της έρευνας. Το αρχικό δείγμα περιλαμβάνει 6211 ερωτηθέντες ηλικίας 45-70 ετών, με μέσο όρο ηλικίας 55,8 ετών. Περίπου το ήμισυ των ερωτηθέντων προέρχονται από την Ευρώπη και το 38% από την Αφρική. Οι έξι χώρες προέλευσης αντιπροσωπεύουν περίπου το 70% των παρατηρήσεων: Ιταλία (11,4%), Ισπανία (9,7%) και Πορτογαλία (16,1%) για τη Νότια Ευρώπη, Αλγερία (12,6%), Μαρόκο (15,6%) και Τυνησία (5,5%) για τη Βόρεια Αφρική.

Μαζί με το μεγάλο μέγεθος του δείγματος, ένα άλλο χαρακτηριστικό της έρευνας PRI αφορά τις λεπτομερείς πληροφορίες που παρέχει. Το ερωτηματολόγιο, το οποίο διήρκησε περίπου μία ώρα, καλύπτει ένα μεγάλο αριθμό θεμάτων, όπως: η οικογενειακή σύνθεση, το κοινωνικό δίκτυο, η ιστορία μετανάστευσης, οι αποφάσεις

εργασίας και συνταξιοδότησης (με μια διάκριση μεταξύ συνταξιούχων και μη συνταξιούχων), η υγεία, οι μεταφορές μεταξύ γενεών, τα νοικοκυριά και τις αποταμιεύσεις, και τη στέγαση.

Σε αυτή την έρευνα συνδυάζονται πληροφορίες σχετικά με τις προθέσεις επιστροφής και τις μετακινήσεις των μεταναστών. Οι άνθρωποι αποφασίζουν είτε να παραμείνουν μόνιμα στη Γαλλία είτε να επιστρέψουν στη χώρα προέλευσής τους μόλις τελειώσει η επαγγελματική σταδιοδρομία τους. Οι ερωτηθέντες ρωτήθηκαν σχετικά με την επιθυμητή επιλογή θέσης χρησιμοποιώντας την ακόλουθη ερώτηση: «Όταν συνταξιοδοτηθείτε, θα θέλατε: 1) να μείνετε στη Γαλλία; 2) να επιστρέψετε στη χώρα καταγωγής σας, 3) να πραγματοποιήσετε ταξίδια επιστροφής μεταξύ της Γαλλίας και της χώρας προέλευσής σας; ή δεν γνωρίζετε ακόμα; ».

Στη συνέχεια, θεωρούμε τη μετανάστευση ως μόνιμη, όταν ο μετανάστης προτίθεται να παραμείνει στη Γαλλία μετά τη συνταξιοδότησή του. Αντίθετα, ταξινομούμε τη μετανάστευση ως προσωρινή, όταν ο μετανάστης σκοπεύει είτε να επιστρέψει στη χώρα καταγωγής είτε να περάσει χρόνο τόσο στις χώρες υποδοχής όσο και στις χώρες προέλευσης μετά τη συνταξιοδότησή τους. Ένα δυνητικό μειονέκτημα είναι ότι η χρήση προθέσεων επιστροφής μπορεί να επηρεάσει την εκτίμηση της σχέσης μεταξύ του τύπου μετανάστευσης (είτε μόνιμου είτε προσωρινού) και των μεταβιβάσεων. Εξ ορισμού, οι προθέσεις δεν είναι ρεαλιστικές.

Στην έρευνα PRI, μια πρώτη ερώτηση ρώτησε τους μετανάστες αν είχαν στείλει χρήματα για τον εαυτό τους στη χώρα προέλευσης τα τελευταία πέντε χρόνια. Όταν οι ερωτηθέντες απάντησαν θετικά, οι πληροφορίες σχετικά με τα ποσά που αποστάλθηκαν στη χώρα προέλευσης κωδικοποιήθηκαν σε 11 κατηγορίες. Ένα δεύτερο σύνολο ερωτήσεων αφορούσε ιδιωτικές μεταβιβάσεις. Οι μετανάστες ερωτήθηκαν εάν είχαν στείλει χρήματα τα τελευταία πέντε χρόνια, τακτικά ή περιστασιακά, σε μέλη της οικογένειας ή σε συγγενείς, ανεξάρτητα από τη γεωγραφική τους θέση. Εάν ναι, οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες για κάθε μεταφορά. Το ποσό δώρου κωδικοποιήθηκε και πάλι κάτω από 11 κατηγορίες και γνωρίζουμε σε ποια χώρα έζησε ο παραλήπτης. Ως εκ τούτου, μπορούμε να διακρίνουμε τα εμβάσματα (στους αποδέκτες που ζουν στη χώρα προέλευσης) με αυτά από άλλες ιδιωτικές μεταβιβάσεις (στους αποδέκτες που ζουν στη Γαλλία).

Στη συνέχεια, διερευνήθηκε κατά πόσο οι ερωτηθέντες που σκοπεύουν να επιστρέψουν είναι περισσότερο ή λιγότερο πιθανό να κάνουν μεταφορές (το εκτεταμένο περιθώριο) και εάν μεταφέρουν περισσότερα ή λιγότερα χρήματα (το εντατικό περιθώριο). Στην έρευνα, οι πληροφορίες σχετικά με τις αξίες της μεταφοράς κωδικοποιούνται σε ταξινομημένες κατηγορίες. Η έρευνα PRI περιλαμβάνει ένα μεγάλο σύνολο μεταβλητών ελέγχου που σχετίζονται τόσο με τη σύνθεση του νοικοκυριού όσο και με την οικογενειακή κατοικία, οι οποίες αναμένεται να εξηγούν τις διαφορές στις αποφάσεις μεταφοράς και τις προθέσεις επιστροφής κατά τη συνταξιοδότηση. Για κάθε ερωτώμενο, έχουμε πληροφορίες σχετικά με το φύλο, την ηλικία, την οικογενειακή κατάσταση, τα έτη εκπαίδευσης, την επαγγελματική κατάσταση και το εισόδημα των νοικοκυριών. Η έρευνα περιγράφει το ιστορικό της μετανάστευσης μέσω της ηλικίας στη μετανάστευση, τη διαβίωση σε μια αγροτική περιοχή της χώρας καταγωγής, τις δυσκολίες στην ανάγνωση των γαλλικών και τη χώρα προέλευσης. Περιλαμβάνει επίσης τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τη θέση των μελών της οικογένειας: αριθμός παιδιών στη Γαλλία και στο εξωτερικό, σύζυγος στο εξωτερικό, γονείς στη Γαλλία και στο εξωτερικό, αδέρφια στη Γαλλία και στο εξωτερικό και άλλα μέλη της οικογένειας στο εξωτερικό.

Το δείγμα που χρησιμοποιήθηκε για αυτή τη μελέτη, επιλέχθηκε με τον ακόλουθο τρόπο. Δεδομένου ότι ο στόχος είναι να εξεταστούν οι προθέσεις επιστροφής κατά τη συνταξιοδότηση, αποκλείστηκαν όλοι οι ερωτηθέντες που είχαν ήδη συνταξιοδοτηθεί κατά τη στιγμή της έρευνας (διαγράφονται 1875 παρατηρήσεις). Εξαιρέθηκαν επίσης οι άνθρωποι που δεν έχουν σαφή ιδέα σχετικά με το πού θα ήθελαν να ζήσουν μετά τη συνταξιοδότησή τους (διαγράφονται 421 παρατηρήσεις). Αυτό άφησε ένα δείγμα 3915 μεταναστών. Σύμφωνα με την περιγραφική στατιστική, η μέση ηλικία των ερωτηθέντων είναι τα 53 έτη και το 84,9% ζουν με έναν σύντροφο. Έχουν συμπληρώσει πάνω από οκτώ χρόνια εκπαίδευσης κατά μέσο όρο και το 67,8% έχουν αμειβόμενη εργασία.

Όσον αφορά το ιστορικό μετανάστευσης, ο μέσος όρος ηλικίας στη μετανάστευση ήταν τα 22 έτη. Το 36,7% των μεταναστών ζούσε σε μια αγροτική περιοχή στη χώρα πριν από τη μετανάστευση και το 36% έχει δυσκολία στην ανάγνωση των γαλλικών. Επίσης, υπάρχουν σημαντικές διαφορές στις χώρες προέλευσης. Περίπου το ήμισυ των μεταναστών προέρχονται από την Ευρώπη, οι περισσότεροι από τους οποίους προέρχονται από τη Νότια Ευρώπη (38%): το 19,6% προέρχεται από την Πορτογαλία,

το 9,1% από την Ιταλία και το 9% από την Ισπανία. Το 38,4% προέρχεται από την Αφρική (13,3% από την Αλγερία, 12,1% από το Μαρόκο, 5,8% από την Τυνησία), το 2,3% από την Αμερική, το 4,6% από τη Μέση Ανατολή (κυρίως την Τουρκία) και το 5,6% από την Ασία. Οι περισσότεροι ερωτηθέντες έχουν παιδιά που ζουν στη Γαλλία (89,5%), αλλά μερικοί από αυτούς (13,5%) έχουν παιδιά που ζουν στη χώρα προέλευσης. Το 38,6% των μεταναστών έχουν γονείς στη χώρα καταγωγής, το 68,1% έχουν αδέρφια στο εξωτερικό και το 86,6% έχουν άλλα μέλη της οικογένειας στο εξωτερικό. Σε πολύ λίγες περιπτώσεις (1,3%), ο σύζυγος του μετανάστη ζει στη χώρα καταγωγής.

Αρχικά η έρευνα επικεντρώθηκε στις προθέσεις των μεταναστών κατά τη συνταξιοδότησή τους όσον αφορά τη θέση κατοικίας. Όπως φάνηκε από τα αποτελέσματα, το 34,5% των μεταναστών εκφράζουν την πρόθεσή τους να επιστρέψουν στη χώρα προέλευσής τους (η οποία περιλαμβάνει τη στρατηγική κοινής διαμονής στις χώρες υποδοχής και στις χώρες προέλευσης). Οι επιλογές τοποθεσίας επηρεάζονται έντονα από τη χώρα προέλευσης των μεταναστών: το 32,8% των Ευρωπαίων μεταναστών και το 37,1% των Αφρικανών μεταναστών αναφέρουν ότι σκοπεύουν να επιστρέψουν, αλλά μόνο το 27,6% των Ασιατών μεταναστών. Μεταξύ των μεταναστών της Νότιας Ευρώπης, το 13,1% των Ιταλών, το 26,6% των Ισπανών και το 53,2% των Πορτογάλων σκοπεύουν να επιστρέψουν στην πατρίδα τους κατά τη συνταξιοδότησή τους. Μεταξύ των Βορειοαφρικανών μεταναστών, το 32,1% των Αλγερινών, το 30% των Μαροκινών και το 46,3% των Τυνησιων σκοπεύουν να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους.

Σύμφωνα με την έρευνα PRI, το 14,9% των μεταναστών δείχνουν ότι έχουν στείλει χρήματα για τον εαυτό τους στη χώρα καταγωγής τους τα τελευταία πέντε χρόνια. Κατά την ίδια περίοδο, το 24,3% έχει αποστείλει εμβάσματα στη χώρα προέλευσης και το 14% έχει δώσει χρήματα σε μέλη της οικογένειας ή σε συγγενείς που ζουν στη Γαλλία. Συνολικά, το 43,7% των μεταναστών έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον ένα είδος μεταφοράς (προσωπική αποταμίευση, εμβάσματα στη χώρα προέλευσης, οικογενειακές μεταβιβάσεις στη Γαλλία). Ακριβώς το ένα τρίτο των μεταναστών στέλνει χρήματα στη χώρα καταγωγής τους, είτε για τον εαυτό τους είτε για τα μέλη της οικογένειάς τους. Από τους αποστολείς, το 55,3% έχει στείλει χρήματα αποκλειστικά για προσωπική αποταμίευση, το 27% έχει αποστείλει αποκλειστικά μεταβιβάσεις σε μέλη της οικογένειας που ζουν στη χώρα προέλευσης και το 17,7%

έχει κάνει και τα δύο είδη μεταφορών. Μεταξύ εκείνων που πραγματοποιούν μεταφορές, το μέσο ποσό είναι 5979 ευρώ για προσωπική αποταμίευση, 1723 ευρώ για εμβάσματα στη χώρα καταγωγής τους και 3158 ευρώ για οικογενειακές μεταφορές στη Γαλλία.

Πολλοί παράγοντες είναι πιθανό να επηρεάσουν τόσο την πρόθεση επιστροφής όσο και τις διάφορες αποφάσεις μεταφοράς. Πολλά χαρακτηριστικά υποβάθρου των μεταναστών επηρεάζουν έντονα την πρόθεση των ατόμων για το αν θα παραμείνουν στη Γαλλία ή όχι. Οι μετανάστες που διεκδικούν την πρόθεσή τους να επιστρέψουν είναι ελαφρώς νεότεροι, λιγότερο μορφωμένοι και συχνότερα εργαζόμενοι. Επίσης, μετανάστευσαν στη Γαλλία 2,5 χρόνια αργότερα κατά μέσο όρο και έχουν πολύ συχνότερα δυσκολίες στην ανάγνωση των γαλλικών (+11,2%). Οι ερωτηθέντες από την Πορτογαλία (+ 16,2%) και, σε μικρότερο βαθμό, οι χώρες της Νότιας Αφρικής (+ 5,1%) προτιμούν να επιστρέψουν στη χώρα καταγωγής τους κατά τη συνταξιοδότησή τους. Ένα άλλο αποτέλεσμα είναι ότι η τοποθεσία της οικογένειας συσχετίζεται έντονα με την επιλογή της τοποθεσίας κατά τη συνταξιοδότηση. Οι μετανάστες που σκοπεύουν να επιστρέψουν, συχνότερα έχουν παιδιά (+ 19,3%), γονείς (+ 12,8%), αδέρφια (+ 15,5%) και άλλα μέλη της οικογένειας που ζουν στη χώρα προέλευσης (+ 6,7%).

Εξ ορισμού, αυτή η γεωγραφία των μελών της οικογένειας και των συγγενών θα επηρεάσει επίσης τις ευκαιρίες των μεταναστών να μεταφέρουν τους πόρους τους είτε στη Γαλλία είτε στη χώρα προέλευσης.

Σύμφωνα με τους Godri & Feleky (2014), κατά την πρώτη δεκαετία μετά τη δημοκρατική μετάβαση του 1990 στην Ουγγαρία, το δυναμικό μετανάστευσης ήταν χαμηλό και άρχισε να αυξάνεται μόνο στη αλλαγή της χιλιετίας (η αύξηση αντανάκλυνε κυρίως τις προθέσεις για εργασία στο εξωτερικό). Σημαντική αύξηση της τάσης του δυναμικού μετανάστευσης μετρήθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 2000 και αυτό έφτασε στο ανώτατο σημείο το 2012, όταν το ένα πέμπτο (19%) του ενήλικου πληθυσμού σχεδίαζε κάποιο είδος μετανάστευσης (εργασία στο εξωτερικό ή μετανάστευση). Το δυναμικό της μετανάστευσης είναι πολύ υψηλότερο μεταξύ των νέων: το 33% των ατόμων ηλικίας 18-40 ετών παρουσίασε μια πρόθεση μετανάστευσης το 2013.

Η δυνατότητα μετανάστευσης τριπλασιάστηκε τις τελευταίες δύο δεκαετίες στην Ουγγαρία και επίσης παρατηρήθηκε αύξηση της πραγματικής εξωτερικής μετανάστευσης. Η ένταξη της Ουγγαρίας στην ΕΕ το 2004 ακολουθήθηκε μόνο από μια μικρή αύξηση της μετανάστευσης. Μια αξιοσημείωτη αλλαγή σημειώθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 2000, όταν οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης οδήγησαν σε αύξηση του αριθμού των εξερχόμενων μεταναστών. Με το πλήρες άνοιγμα των ευρωπαϊκών αγορών εργασίας (το 2011) η διαδικασία αυτή επιταχύνθηκε. Παρόλο που μέχρι το 2006 ο αριθμός των Ούγγρων που μετανάστευσαν σε άλλες χώρες ήταν κάτω από 30.000 άτομα ετησίως, ο αριθμός αυτός ήταν πολύ υψηλότερος από 70.000 το 2012. Τα στοιχεία αυτά αντικατοπτρίζουν μόνο τον αριθμό των μεταναστών που είναι επίσημα εγγεγραμμένοι στις χώρες προορισμού, ενώ ο εργαζόμενος στο εξωτερικό για σύντομο χρονικό διάστημα ή οι διασυνοριακοί μετακινούμενοι ταξιδιώτες δεν περιλαμβάνονται στους αριθμούς αυτούς.

Ταυτόχρονα, παρόλο που οι παράγοντες που εμπόδισαν την εργασία στο εξωτερικό έχουν εξαλειφθεί και τα καθιερωμένα δίκτυα μεταναστών στις χώρες προορισμού μειώνουν τον κίνδυνο και το κόστος της μετανάστευσης για πολλούς - φαίνεται ότι ο αριθμός των ατόμων που σκέφτονται ή σχεδιάζουν τη μετανάστευση εξακολουθεί να είναι σημαντικά υψηλότερος από αυτούς που πραγματικά πραγματοποιούν αυτήν την κίνηση. Είναι ευρέως γνωστό ότι οι προθέσεις της μετανάστευσης δεν υλοποιούνται πάντα είτε επειδή η υλοποίηση παρεμποδίζεται από ορισμένους παράγοντες είτε, λόγω των μεταβαλλόμενων συνθηκών, εκείνοι που σχεδίαζαν προηγουμένως τη μετανάστευση παραιτούνται από το σχέδιό τους. Σε πολλές περιπτώσεις η πρόθεση δεν είναι πραγματικά «σοβαρή».

Αν και το δυναμικό μετανάστευσης δεν μπορεί να θεωρηθεί ακριβής πρόβλεψη μεταγενέστερων μεταναστευτικών διαδικασιών, αρκετές μελέτες έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι σε επιμέρους επίπεδα οι μεταναστευτικές προθέσεις είναι σημαντικοί δείκτες της πραγματοποίησης της μετανάστευσης. Η εφαρμογή της θεωρίας της προγραμματισμένης συμπεριφοράς στις μεταναστευτικές αποφάσεις οδήγησε επίσης στο συμπέρασμα ότι η προηγούμενη πρόθεση μετανάστευσης είναι πρωταρχικός καθοριστικός παράγοντας της μεταναστευτικής συμπεριφοράς. Συνεπώς, οι μελέτες σχετικά με το δυναμικό μετανάστευσης, αν και δεν είναι σε θέση να προβλέψουν τον όγκο της μετανάστευσης, μπορούν να παράσχουν σημαντικές πληροφορίες για τα χαρακτηριστικά και τα κίνητρα των μελλοντικών μεταναστών καθώς και για την

κατάστασή τους πριν από τη μετανάστευση. Μπορούμε να υποθέσουμε ότι τα αποτελέσματα αυτών των μελετών είναι πιο αξιόπιστα εάν η πραγματική μεταναστευτική πρόθεση κατανοηθεί κατά τη διάρκεια της μελέτης αντί μόνο οι επιθυμίες και τα όνειρα.

Διάφορες τεχνικές έρευνας χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση των προθέσεων και των σχεδίων μετανάστευσης και αυτές οι διάφορες μέθοδοι μπορούν να οδηγήσουν σε διαφορετικά αποτελέσματα. Είναι σημαντικό να εξεταστεί το είδος της μετανάστευσης στην οποία αναφέρεται η ερώτηση (π.χ. βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη μετανάστευση εργατικού δυναμικού), η διατύπωση των ερωτήσεων και το είδος των φίλτρων που χρησιμοποιούνται για τον εντοπισμό σοβαρών προθέσεων. Ανάλογα με την προσέγγιση που χρησιμοποιεί ο ερευνητής, το δυναμικό μετανάστευσης μπορεί να αντικατοπτρίζει άτομα σε διάφορα στάδια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων: άτομα που επιθυμούν να μεταναστεύσουν, άτομα που εξετάζουν τη μετανάστευση, άτομα που έχουν ένα σαφές σχέδιο μετανάστευσης και εκείνα που έχουν ήδη κάνει βήματα προς την πραγματοποίηση της μετανάστευσης. Όσον αφορά τη «σοβαρότητα» της μετανάστευσης, οι Fassmann και Hintermann (1998) περιγράφουν τρεις τύπους μεταναστευτικών δυνατοτήτων: το γενικό δυναμικό μετανάστευσης (όσοι σκέφτονται να μεταβούν στο εξωτερικό), το πιθανό δυναμικό μετανάστευσης (εκείνοι που ήδη συλλέγουν πληροφορίες) και το πραγματικό δυναμικό μετανάστευσης (όσοι έχουν ξεκινήσει ήδη τη διαδικασία, για παράδειγμα υποβάλλοντας αίτηση άδειας παραμονής ή άδειας εργασίας). Μπορούμε να υποθέσουμε ότι αυτές οι ομάδες έχουν διαφορετική κοινωνικοδημογραφική σύνθεση, ποικίλους πόρους κ.λπ.

Σκοπός της έρευνας των Godri & Feleky είναι η διερεύνηση των επεξηγηματικών παραγόντων των διαφόρων τύπων μεταναστευτικών δυνατοτήτων, με ιδιαίτερη έμφαση στα γεγονότα της ζωής. Η εργασία εξετάζει τις ακόλουθες ερωτήσεις: 1) ποια είναι τα χαρακτηριστικά των ανθρώπων με διαφορετικό είδος μεταναστευτικών προθέσεων; 2) Ποιοι είναι οι κύριοι μεμονωμένοι καθοριστικοί παράγοντες των διαφορετικών μεταναστευτικών προθέσεων; 3) Πώς οι διαφορετικοί τύποι μεταναστευτικών προθέσεων σχετίζονται με γεγονότα της ζωής;

Η μελέτη βασίζεται σε στοιχεία από μια εθνική αντιπροσωπευτική έρευνα που πραγματοποιήθηκε το 2013 στην Ουγγαρία μεταξύ ατόμων 18-40 ετών. Το δείγμα περιλαμβάνει 1464 άτομα και είναι αντιπροσωπευτικό του προαναφερθέντος

πληθυσμού ανάλογα με το φύλο, την ηλικιακή ομάδα, το μορφωτικό επίπεδο και τον τύπο κατοικίας. Η μελέτη εντόπισε τρεις τύπους μεταναστευτικών προθέσεων / σχεδίων, τη βραχυπρόθεσμη μετανάστευση (λίγες εβδομάδες ή ένα μήνα), τη μεσοπρόθεσμη μετανάστευση (μερικά χρόνια) και τη μετανάστευση και περιλάμβανε ερωτήσεις για άλλα είδη μεταναστευτικών σχεδίων (π.χ. εκπαίδευση). Δεδομένου ότι η έρευνα σχεδιάστηκε ειδικά για να μελετήσει τις μεταναστευτικές προθέσεις, διερεύνησε με μεγάλη λεπτομέρεια τις ακόλουθες πτυχές: την προτιμώμενη χώρα προορισμού, τη διάρκεια παραμονής στο εξωτερικό, τα κίνητρα, το χρονοδιάγραμμα (όταν προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί), η τεκμηριωμένη πιθανότητα πραγματοποίησης (εκμάθηση γλωσσών, συλλογή πληροφοριών, εύρεση εργασίας στο εξωτερικό κ.λπ.), το είδος της προβλεπόμενης απασχόλησης και τον αναμενόμενο μισθό. Με βάση τα παραπάνω, από την ομάδα ανθρώπων που γενικά σχεδιάζει τη μετανάστευση, μπορεί κανείς να επιλέξει εκείνους που όχι μόνο εξετάζουν τη μετανάστευση αλλά έχουν συγκεκριμένα σχέδια για την πραγματοποίησή τους ή / και εκείνους που έχουν ήδη κάνει τα πρώτα βήματα. Έτσι μπορεί να υπολογιστεί το λεγόμενο «πραγματικό» δυναμικό μετανάστευσης.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, ενώ πολλοί άνθρωποι έχουν ήδη εγκαταλείψει τη χώρα τα τελευταία χρόνια, το 26% των ατόμων ηλικίας 18-40 ετών έχουν βραχυπρόθεσμα σχέδια και το 28% έχουν σχέδια μακροπρόθεσμης μετανάστευσης, ενώ το 6% σχεδιάζει να αφήσει τη χώρα για πάντα. Συνολικά, λαμβάνοντας υπόψη και τα τρία είδη μετανάστευσης, σχεδόν το ένα τρίτο των ερωτηθέντων διατύπωσε προθέσεις μετανάστευσης, ωστόσο, η πλειοψηφία αυτής της ομάδας (43%) εξέταζε μόνο τη μετανάστευση, το 39% ισχυρίστηκε ότι είχε σοβαρές ανησυχίες, ενώ το 18% είχε ήδη λάβει την απόφαση. Λαμβάνοντας υπόψη και άλλα ερωτήματα φιλτραρίσματος, ορίστηκαν διάφορες ομάδες ανθρώπων με προθέσεις ή σχέδια μετανάστευσης και εξετάστηκε η σύνθεση αυτών των ομάδων.

Στην έρευνα, οι ερωτηθέντες έδειξαν σημαντικά γεγονότα της ζωής που είχαν συμβεί στη ζωή τους τα τελευταία τρία χρόνια σε έναν κατάλογο και παρείχαν επίσης πληροφορίες σχετικά με την ημερομηνία (έτος, μήνα) αυτού του γεγονότος. Παρόμοια μέθοδος χρησιμοποιήθηκε για να διερευνήσει τα αναμενόμενα γεγονότα της πορείας ζωής τα επόμενα τρία χρόνια. Εξετάστηκαν τα ακόλουθα γεγονότα: έναρξη ή ολοκλήρωση (ανώτερης) εκπαίδευσης, γάμος, έναρξη συγκατοίκησης, διαζύγιο,

διαχωρισμός, έξοδος από το σπίτι γονέων, γέννηση παιδιού, έναρξη απασχόλησης, ανεργία, αλλαγή εργασίας, έναρξη ή τερματισμός μιας επιχείρησης.

Τέλος, εξετάστηκε και η επίδραση των παραπάνω συμβάντων ζωής σε διάφορους τύπους μεταναστευτικών προθέσεων χρησιμοποιώντας μοντέλα λογικής παλινδρόμησης, όπου όλες αυτές οι επεξηγηματικές παράμετροι χρησιμοποιούνται ως μεταβλητές ελέγχου που μπορούν να καθορίσουν τις μεταναστευτικές προθέσεις:

- Τα ατομικά κοινωνικο-δημογραφικά χαρακτηριστικά και μεταβλητές του ανθρώπινου κεφαλαίου (φύλο, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, αριθμός παιδιών, επίπεδο εκπαίδευσης, κατάσταση της αγοράς εργασίας, γνώση ξένης γλώσσας, προηγούμενη μεταναστευτική εμπειρία, κατάσταση υγείας)
- Το χρηματοοικονομικό κεφάλαιο (εισόδημα, εξοπλισμός του νοικοκυριού, κατάσταση κατοικίας)
- Το κεφάλαιο δικτύου (μέλη της οικογένειας, συγγενείς, φίλοι που ζουν στο εξωτερικό ή σχεδιάζουν να μεταναστεύσουν)
- Η ικανοποίηση με τις σημερινές συνθήκες διαβίωσης (κατάσταση κατοικίας, εργασία, εισόδημα, ποιότητα ζωής κ.λπ.)
- Η αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης επί του παρόντος και εντός τριών ετών και της κατάστασης της χώρας επί του παρόντος και σε 3 χρόνια.

Κατά τους Tabor & Milfont (2015), φαίνεται ότι σε προηγούμενες μελέτες που έγιναν στη Νέα Ζηλανδία, ένας αριθμός πέντε σημαντικών παραγόντων έχει συνδεθεί τόσο με την πρόθεση της μετανάστευσης όσο και με τη συμπεριφορά ενός ατόμου. Σε σύγκριση με όσους παρέμειναν στη Νέα Ζηλανδία, όσα άτομα μετακόμισαν στο εξωτερικό όταν ήταν άνω των 18 ετών ήταν σε υψηλότερη βαθμίδα στην ευημερία και την κοινωνική ισχύ. Και οι δύο ομάδες σχετίζονται με την εξωστρέφεια, καθώς και με τη χαμηλότερη αντίδραση στο στρες και την επιθετικότητα, την παραδοσιακότητα, την αποφυγή βλαβών και τον έλεγχο (που σχετίζεται με τη συνείδηση). Έτσι, η εξωστρέφεια και η συνείδηση φαίνεται να σχετίζονται με την τάση μετανάστευσης.

Η πρώτη υπόθεση που εξετάζεται στην έρευνα είναι: αν η συνείδηση θα προβλέψει τη μειωμένη πρόθεση μετανάστευσης (H1) και η δεύτερη υπόθεση που θα εξεταστεί είναι: αν η εξωστρέφεια θα προβλέψει την αυξημένη πρόθεση για μετανάστευση (H2).

Καθώς υπάρχει η τάση των μεταναστών να αναζητούν νέες εμπειρίες στον προορισμό τους, η ειλικρίνεια στην εμπειρία θα πρέπει να προβλέψει με σθένος την πρόθεση της μετανάστευσης. Πράγματι, η ειλικρίνεια στην εμπειρία επηρέασε τη μετανάστευση σε μια σειρά μελετών του Otto και του Dalbert (2012), οι οποίοι διαπίστωσαν ότι η ειλικρίνεια στην εμπειρία συνδέεται με την προθυμία να μετακομίσουν για μια θέση απασχόλησης μεταξύ ανέργων ατόμων. Η Jokela (2009) χρησιμοποίησε διαχρονικά δεδομένα από 3.760 ενήλικες που διαπίστωσαν ότι η ειλικρίνεια και η εξωστρέφεια προέβλεπαν ότι αυξάνονταν στο πλαίσιο της κατάστασης κινητικότητας (μικρής απόστασης), αλλά όταν αυτοί ελέγχονταν για την τερπνότητα, πάλι προβλεπόταν η μετανάστευση. Ομοίως, σε μια μελέτη τριών μικρών νησιών στα ανοικτά των ακτών της Ιταλίας, διαπιστώθηκαν διαφορές στα πέντε μεγάλα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας μεταξύ ατόμων που εγκαταλείπουν και αυτών που παραμένουν. Οι ερευνητές ανέφεραν ότι σε περισσότερους από 200 μετανάστες από τα νησιά που αποτελούν αντικείμενο δειγματοληψίας, οι αποχωρούντες ήταν πιο εξωστρεφείς και ειλικρινείς στην εμπειρία, από όσους επέλεξαν να παραμείνουν στα νησιά. Αυτό υποστηρίζει την ιδέα ότι η ειλικρίνεια είναι το κλειδί της κινητικότητας και επομένως είναι σημαντική για τη λήψη αποφάσεων για τη διεθνή μετανάστευση. Έτσι στην έρευνα θα εξεταστεί επίσης η υπόθεση: αν η ειλικρίνεια στην εμπειρία θα προβλέψει αυξημένη πρόθεση μετανάστευσης (H3) και η υπόθεση: αν η ευχαρίστηση θα προβλέψει μειωμένη πρόθεση μετανάστευσης (H4).

Η συναισθηματική σταθερότητα συνδέθηκε επίσης με τη μετανάστευση σε μια διαχρονική δίδυμη μελέτη που διεξήχθη στη Φινλανδία και τη Σουηδία (Silventoinen et al., 2008). Οι άνδρες μετανάστες ήταν λιγότερο συναισθηματικά σταθεροί και λιγότερο εξωστρεφείς σε σύγκριση με τους μη μετανάστες, αλλά δεν ισχύει το ίδιο και για τις γυναίκες. Στην περίπτωση αυτή εξετάζεται στην έρευνα η υπόθεση: αν το φύλο θα μετριάσει τη σχέση μεταξύ συναισθηματικής σταθερότητας και πρόθεσης μετανάστευσης (H5).

Επιμονή

Δεδομένης της δίψας για περιπέτεια, είναι κάπως περίεργο το γεγονός ότι η εμμονή και η υπομονή είναι επίσης πιθανά χαρακτηριστικά των μεταναστών. Σε μια μελέτη ηλεκτρονικών φόρουμ για τους μετανάστες στη Νέα Ζηλανδία, οι συμμετέχοντες «αναγνώρισαν ρητά το ύψος της επιμονής και της επιμονής που απαιτούνται για την

επιτυχή διεξαγωγή της διαδικασίας μετάβασης». Οι μετανάστες ου πέτυχαν υψηλότερα ήταν επίσης σημαντικά υψηλότεροι στην υπομονή από αυτούς που δεν μετανάστευσαν (Gibson & McKenzie, 2011). Πράγματι, η επίδραση της υπομονής ήταν περίπου διπλάσια από την επιδίωξη κινδύνου. Ενδεχομένως λόγω της μακροπρόθεσμης φύσης της διαδικασίας μετανάστευσης για πολλούς μετανάστες, η ικανότητα και η θέληση να επιμείνουν είναι ένα σημαντικό χαρακτηριστικό. Έτσι, αυτό το χαρακτηριστικό μπορεί επίσης να είναι απαραίτητο κατά το σχεδιασμό της μετανάστευσης. Στην έρευνα θα εξεταστεί επίσης η υπόθεση: αν η επιμονή θα προβλέψει αυξημένη πρόθεση μετανάστευσης (H6).

Εργασιακή και οικογενειακή θέση

Η κεντρική θέση της οικογένειας είναι η τάση να τοποθετείται η οικογένεια στο επίκεντρο της ζωής και των προτεραιοτήτων κάποιου, ενώ η κεντρική θέση εργασίας τοποθετεί την καριέρα στο επίκεντρο των προτεραιοτήτων. Αυτές οι μεταβλητές είναι ανεξάρτητες, αφού η τοποθέτηση μιας υψηλής αξίας στην οικογένεια δεν σημαίνει απαραίτητα ότι κάποιος θα δώσει χαμηλή αξία στην εργασία τους. Σε μελέτες με φοιτητές στην Ανατολική Ευρώπη, η υψηλή κεντρική θέση εργασίας και η χαμηλή κεντρική θέση της οικογένειας σχετίζονταν με την πρόθεση να μεταναστεύσουν και τα ίδια αποτελέσματα βρέθηκαν για τις προθέσεις των πανεπιστημιακών φοιτητών να μεταναστεύσουν εσωτερικά στις ΗΠΑ. Συνεπώς, η υψηλή κεντρική θέση εργασίας προβλέπει ότι θα αυξήσει σημαντικά την πρόθεση για μετανάστευση. Στην έρευνα εξετάζεται η υπόθεση: αν η υψηλή κεντρική θέση εργασίας θα προβλέψει αυξημένη πρόθεση μετανάστευσης (H7).

Συνοπτικά, ο ρόλος των ατομικών διαφορών στη λήψη αποφάσεων για τη διεθνή μετανάστευση έχει προταθεί, αλλά έχει δοκιμαστεί μόνο σε περιορισμένη βάση και συχνά με δείγματα πανεπιστημιακών φοιτητών. Επιπλέον, καμία μεμονωμένη μελέτη δεν έχει διερευνήσει όλα τα πέντε σημαντικά χαρακτηριστικά και τη σχετική πτυχή της επιμονής, μαζί με τα πιο παραδοσιακά χαρακτηριστικά της προσωπικότητας για τη μετανάστευση από την εργασία για τις σχετικές προγνωστικές ικανότητές τους. Η παρούσα μελέτη στοχεύει στη διεξαγωγή μίας ομοιόμορφης δοκιμής μεμονωμένων παραγόντων διαφοράς που έχουν αποδειχθεί ότι σχετίζονται με την πρόβλεψη των μεταναστευτικών προθέσεων και δοκιμάζονται στο πλαίσιο της λήψης αποφάσεων των ενηλίκων της Νέας Ζηλανδίας σχετικά με τη διεθνή μετανάστευση.

Δείγμα

Η παρούσα μελέτη εντάχθηκε σε ένα ευρύτερο έργο που διερεύνησε τους Νεοζηλανδούς που σχεδίαζαν να φύγουν καθώς και εκείνους που δεν είχαν την πρόθεση να φύγουν. Από τα 854 άτομα που ξεκίνησαν την ηλεκτρονική έρευνα μετανάστευσης, τα 700 ολοκλήρωσαν αρκετά από τα ερωτήματα που έπρεπε να συμπεριληφθούν (82%), αλλά 495 από αυτούς τους συμμετέχοντες γεννήθηκαν εκτός της Νέας Ζηλανδίας και συνεπώς αποκλείστηκαν από αυτήν την ανάλυση. Στο τελικό δείγμα συμμετείχαν 205 Νεοζηλανδοί, οι οποίοι επί του παρόντος κατοικούσαν στη Νέα Ζηλανδία (86 άνδρες και 117 γυναίκες). Η μέση ηλικία ήταν 31,54 (SD = 12,35, εύρος 18-74 ετών), οι περισσότεροι ήταν επί του παρόντος δεσμευμένοι (56%) και μόνο το 26,2% είχαν παιδιά. Οι περισσότεροι ήταν καλά μορφωμένοι: το 40% είχε πτυχίο πανεπιστημίου, το 15,9% διέθετε τεχνική πιστοποίηση, το 7,2% τιμητικά ή μεταπτυχιακά πτυχία και το 2,6% κατείχε διδακτορικό. Όταν ερωτήθηκαν με μια ανοιχτή ερώτηση, οι εθνικές ομάδες αναφέρθηκαν ως εξής: 62% Νέα Ζηλανδία Ευρωπαϊκή / Pakeha, 10,9% Βρετανοί / άλλοι Ευρωπαίοι, 4,2% Μαορί, 2,6% Ασιάτες, 5% Νοτιοασιάτες, 3,9% Μικτής κληρονομιάς, 0,5% Λατίνοι / Ισπανόφωνοι, 12,7% Kiwi / Νεοζηλανδοί και 13 άτομα δεν ανέφεραν καμία εθνική ομάδα.

Εβδομήντα εννέα συμμετέχοντες (38,5%) εξέταζαν ή σχεδίαζαν επί του παρόντος να κινηθούν διεθνώς. Από εκείνους που σχεδίαζαν να φύγουν, μόνο το 11,4% σχεδίαζε να το κάνει εντός του επόμενου έτους, το 45,6% σκόπευε να εγκαταλείψει τη χώρα μεταξύ 1-3 ετών από τώρα και το 25% σχεδίαζε να εγκαταλείψει τη χώρα για τρία ή περισσότερα χρόνια από τώρα. Η μεγαλύτερη ομάδα (50,7%) είχε εξετάσει τη μετανάστευση τα προηγούμενα 1-3 χρόνια, ενώ το 34,3% σκεφτόταν τη μετανάστευση για περισσότερο από 3 χρόνια και λίγα άτομα το είχαν εξετάσει για λιγότερο από ένα χρόνο (14,9%). Οι περισσότεροι (55,7%) σχεδιάζουν να παραμείνουν στο εξωτερικό για περισσότερο από 5 χρόνια ή επ'αόριστον. Η Αυστραλία (35,4%), οι ΗΠΑ (22,8%), το Ηνωμένο Βασίλειο (17,7%) και ο Καναδάς (8%) ήταν οι πιο συνηθισμένοι προορισμοί.

Διαδικασία

Μετά από ηθική έγκριση που χορηγήθηκε από την Επιτροπή Ανθρωπιστικής Ηθικής της Σχολής Ψυχολογίας, η έρευνα τοποθετήθηκε στην Qualtrics για τη συλλογή δεδομένων online. Το δείγμα στόχος ήταν ενήλικες σε ηλικία εργασίας που γεννήθηκαν

και ζούσαν στη Νέα Ζηλανδία. Οι συμμετέχοντες προσελήφθησαν μέσω ηλεκτρονικών φόρουμ όπως το subforum της Νέας Ζηλανδίας του Reddit, τα κοινοτικά συμβούλια του TradeMe και μέσω προσωπικών και επαγγελματικών επαφών στην περιοχή Wellington. Το κίνητρο για συμμετοχή ήταν μέσω της χρήσης μιας τυχερής κλήρωσης για ένα κουπόνι Amazon.com αξίας \$100. Η έρευνα ήταν ανώνυμη και χρειάστηκε περίπου 20 λεπτά για να ολοκληρωθεί. Η συλλογή δεδομένων ήταν ανοιχτή από τις 2 Νοεμβρίου 2012 έως τις 7 Φεβρουαρίου 2013.

Αποτελέσματα

Μια εξέταση έγινε για το πόσο συγκρίσιμο ήταν το δείγμα εκείνων που σκοπεύουν να εγκαταλείψουν τη Νέα Ζηλανδία και όσων σκοπεύουν να παραμείνουν. Όπως ήταν αναμενόμενο δεδομένης της πολιτιστικής προσδοκίας μιας εμπειρίας στο εξωτερικό για τους νεαρούς Νεοζηλανδούς, οι αποχωρούντες ($M = 28,86$, $SD = 11,84$) ήταν κατά μέσο όρο περίπου 4 χρόνια νεότεροι από τους παραμένοντες ($M = 33,24$, $SD = 12,41$). Οι άνδρες δεν ήταν πιο πιθανό από τις γυναίκες να σχεδιάζουν μια μετακίνηση. Οι σπουδαστές ήταν πολύ πιο πιθανό από ό, τι οποιαδήποτε άλλη ομάδα να σχεδιάσουν μια διεθνή κίνηση (53,8%), σε σύγκριση με τους απασχολούμενους με πλήρη απασχόληση (35%), με μερική απασχόληση (30,4%) ή ακόμη και άνεργους (27,7%). Ωστόσο, δεν υπήρχε σημαντική διαφορά στα εκπαιδευτικά προσόντα μεταξύ αυτών που επιδίωκαν να φύγουν και αυτών που παρέμεναν στη χώρα. Επίσης, οι αποχωρούντες ήταν λιγότερο πιθανό να είναι σε δεσμευμένη σχέση σε σύγκριση με τους παραμένοντες.

Με βάση την έρευνα των Zhang et al (2017), στην Κίνα, που είναι η χώρα στόχος αυτής της μελέτης, μεγάλο ποσοστό αύξησης του αστικού πληθυσμού οφείλεται στην μετανάστευση από τις αγροτικές πόλεις. Η Κίνα διαθέτει ένα ειδικό σύστημα καταχώρησης στα νοικοκυριά (που ονομάζεται hukou). Το παραδοσιακό σύστημα hukou σημαίνει ότι το δικαίωμα ενός κάτοικου της πόλης, στις δημόσιες υπηρεσίες εξαρτάται από το αν έχει ή όχι hukou, για παράδειγμα μια νόμιμη εγγραφή στο νοικοκυριό. Καθώς οι περισσότεροι αγροτικοί μετανάστες δεν έχουν ένα αστικό hukou, έχουν άνισες δυνατότητες πρόσβασης στις αστικές δημόσιες υπηρεσίες. Στο πλαίσιο του εθνικού σχεδίου αστικοποίησης του νέου τύπου της Κίνας (2014-2020) 1 (εφεξής συντομογραφία ως νέο σχέδιο της Κίνας), το παραδοσιακό σύστημα hukou θα καταργηθεί σταδιακά, έτσι ώστε οι αγροτικοί μετανάστες στις πόλεις να έχουν ισότιμη

πρόσβαση σε ένα κοινό πρότυπο των δημοσίων υπηρεσιών, συγκρίσιμες με εκείνες που έλαβαν ήδη οι κάτοικοι με hukou. Σύμφωνα με το νέο σχέδιο της Κίνας, 100 εκατομμύρια άνθρωποι, κυρίως μετανάστες, θα λάβουν ένα αστικό hukou μέχρι το 2020. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πόροι (π.χ. γη, νερό και ενέργεια) που διατίθενται για την υποστήριξη της αστικής ανάπτυξης είναι περιορισμένοι, είναι απαραίτητο να ελέγχεται η ταχύτητα της αστικοποίησης.

Διάφορες σχετικές μελέτες μπορούν να βρεθούν στη βιβλιογραφία σχετικά με τη μεταρρύθμιση του συστήματος hukou. Ωστόσο, υπάρχουν λίγα επιστημονικά στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο του μετασχηματισμού των μεταναστών εργαζομένων σε κατοίκους με αστικό hukou στην κατανάλωση ενέργειας σε αστικό περιβάλλον (ιδίως λόγω της αυξημένης ιδιοκτησίας και χρήσης οχημάτων και οικιακών συσκευών). Επομένως, η μελέτη αυτή επιχειρεί να καλύψει αυτό το κενό. Για το σκοπό αυτό, πραγματοποιήθηκαν έρευνες στο Νταλιάν τον Νοέμβριο του 2014 και τον Μάιο του 2015, στο Guiyang τον Ιούνιο του 2015 και στο Chongqing τον Αύγουστο του 2015 και συλλέχθηκαν έγκυρα ερωτηματολόγια από 985 εργαζόμενους μετανάστες και 671 αστικούς κατοίκους με hukou. Σε αυτή την έρευνα, τέθηκαν λοιπόν οι ακόλουθες δύο ερευνητικές ερωτήσεις.

Ερώτηση 1: Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τις προθέσεις των μεταναστών εργαζομένων να διαμένουν μόνιμα στις πόλεις βάσει του νέου σχεδίου της Κίνας;

Ερώτηση 2: Πώς οι προθέσεις των μεταναστών εργαζομένων για μόνιμη διαμονή στις πόλεις συνδέονται με τη μελλοντική προτίμηση κατανάλωσης ενέργειας;

Η θεωρία της προγραμματισμένης συμπεριφοράς υποδεικνύει ότι όσο ισχυρότερη είναι η πρόθεση να συμπεριληφθεί μια συμπεριφορά, τόσο πιο πιθανή θα πρέπει να είναι η απόδοσή της και η πρόθεση (δηλαδή η προσπάθεια να εκτελεστεί μια δεδομένη συμπεριφορά) αντιπροσωπεύει σημαντική διακύμανση στην πραγματική συμπεριφορά. Έτσι, είναι λογικό να κατανοήσουμε τη μελλοντική κατανάλωση ενέργειας των αγροτών μεταναστών μέσω των προθέσεων τους. Τα παραπάνω ερωτήματα περιέχουν σημαντικές μεταβλητές απόφασης, όπως η συμπεριφορά μετανάστευσης και η συμπεριφορά κατανάλωσης ενέργειας, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάζονται περαιτέρω από άλλους παράγοντες. Υπάρχουν πιθανώς περίπλοκες δομές σύνδεσης που σχετίζονται με αυτές τις συμπεριφορές και τους παράγοντες. Ωστόσο, λόγω της έλλειψης μελετών συμπεριφοράς που ασχολούνται με τους

αγροτικούς μετανάστες στην Κίνα και κυρίως λόγω της έλλειψης μελετών σχετικά με την κατανάλωση ενέργειας, οι απόψεις για τη θεραπεία των περίπλοκων ζητημάτων λήψης αποφάσεων που ενέχονται στη μελέτη αυτή είναι πολύ περιορισμένες. Επομένως, για να απαντηθούν οι παραπάνω ερωτήσεις, θα επικεντρωθούμε στις προτιμήσεις πίσω από τις πραγματικές συμπεριφορές και όχι στις ίδιες τις συμπεριφορές. Αυτή η ανάλυση βάσει προτιμήσεων θα μπορούσε να παράσχει χρήσιμες γνώσεις επειδή η προτίμηση είναι ένα κλειδί για την πρόβλεψη της πραγματικής συμπεριφοράς.

Το πρώτο ερώτημα είναι μια σχετικά απλή ερώτηση, λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα ερευνητικά μας κίνητρα. Υποθέτουμε ότι το νέο σχέδιο της Κίνας θα ενθαρρύνει περισσότερους αγροτικούς μετανάστες εργάτες να διαμείνουν μόνιμα στις πόλεις μέσω ενός αστικού hukou. Έχοντας ένα αστικό hukou δείχνει ότι ο αγροτικός μετανάστης εργάτης μπορεί να σκοπεύει να ζήσει στις πόλεις για πάντα. Στη συνέχεια, διαμένοντας μόνιμα στις πόλεις και έχοντας ένα αστικό hukou χρησιμοποιούνται εναλλακτικά. Ωστόσο, εξετάζοντας αυτήν την υπόθεση δεν είναι απλό, διότι υπάρχουν ορισμένες δυσκολίες στην καθημερινή ζωή των εργαζομένων και άλλες ανησυχίες για τη μελλοντική τους ζωή, γεγονός που μπορούν να εμποδίσουν ορισμένες αποφάσεις των εργαζομένων σχετικά με τη μόνιμη διαμονή τους στις πόλεις. Αναμένεται ότι οι κάτοικοι με hukou θα καταναλώνουν περισσότερη ενέργεια από τους αγροτικούς μετανάστες. Συνεπώς, τίθεται η Ερώτηση 2 για να απαντήσουμε πώς το νέο σχέδιο της Κίνας θα επηρεάσει τελικά τη μελλοντική κατανάλωση ενέργειας που καταναλώνουν οι αγροτικοί μετανάστες μέσω των προθέσεων τους να διαμένουν μόνιμα στις πόλεις. Για να δοθεί απάντηση στα παραπάνω δύο ερωτήματα, αναμένεται ότι οι συσχετίσεις μεταξύ των εξαρτημένων μεταβλητών μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των ατόμων και των νοικοκυριών.

Η μονάδα ανάλυσης σε αυτή τη μελέτη είναι ο μεμονωμένος αγροτικός μετανάστης εργαζόμενος. Ουσιαστικά, οι αποφάσεις σχετικά με τη μετανάστευση των εργαζομένων σε πόλεις και την κατανάλωση ενέργειας θα πρέπει να είναι μια απόφαση του νοικοκυριού, όπου τόσο τα παντρεμένα ζευγάρια όσο και τα μέλη των οικογενειών τους (ιδίως οι γονείς) που διαμένουν στα χωριά μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο. Ωστόσο, δεν είναι πρακτικά δυνατό να ζητηθεί από τους μετανάστες εργάτες να παράσχουν ένα πλήρες σύνολο πληροφοριών για τις αποφάσεις της ομάδας, επειδή συχνά ζουν χωριστά από ορισμένα από τα μέλη της οικογένειάς τους. Επιπλέον, δεν

είναι σαφής ούτε ο τρόπος με τον οποίο θα επιτυγχάνονται αξιόπιστες κοινές μελλοντικές αποφάσεις και πώς θα αντικατοπτρίζονται οι ετερογενείς επιρροές των μελών σε κοινές αποφάσεις. Με βάση τα παραπάνω, αντιμετωπίζουμε σε αυτή τη μελέτη μεμονωμένους αγροτικούς μετανάστες, αλλά αντικατοπτρίζουμε τις ανησυχίες τους για την οικογένειά τους και την επιρροή της οικογένειάς τους στις δικές τους αποφάσεις και εκτιμήσεις στην ανάλυσή μας.

Τα χαμηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης των αγροτικών μεταναστών εργαζομένων είναι ίσως το μεγαλύτερο εμπόδιο στην αστική τους ένταξη ως προς τους κατοίκους των αστικών περιοχών με ένα hukou. Όπως ανέφεραν οι Guang και Zheng (2005), πολλοί εργοδότες χρησιμοποιούν χρόνια εκπαίδευσης για να ελέγξουν τους υποψήφιους εργαζόμενους, γεγονός που δυσκολεύει πολλούς αγροτικούς μετανάστες να βρουν καλύτερες θέσεις εργασίας. Ως αποτέλεσμα, οι αγροτικοί μετανάστες μπορεί να ανησυχούν περισσότερο για το μέλλον τους από ό,τι οι κάτοικοι των αστικών περιοχών με ένα hukou. Αυτές οι δυσκολίες και οι ανησυχίες, μαζί με τις ευθύνες για τη φροντίδα των γονέων και των οικοπέδων που παραμένουν στα χωριά, μπορούν να εξαναγκάσουν τους μετανάστες εργαζόμενους να εγκαταλείψουν τη διαμονή τους στις πόλεις. Αποκαλύπτεται ότι η διαπραγματευτική ισχύς σε ένα νοικοκυριό, η ανταλλαγή υπηρεσιών και τα συναισθήματα του αλτρουισμού υποστηρίζουν το επιχείρημα ότι τα παιδιά πρέπει να φροντίζουν τους γονείς. Οι γονείς των αγροτών μεταναστών μπορούν επίσης να πιστεύουν ότι είναι καλύτερο να ζουν σε πόλεις για το μέλλον των παιδιών τους, διότι η εκπαίδευση των παιδιών αποτελεί μεγάλη ανησυχία πολλών γονέων.

Εννοιολογικό πλαίσιο για την απάντηση στην πρώτη ερευνητική ερώτηση.

Για την απάντηση στην πρώτη ερευνητική ερώτηση, η πρόθεση διαμονής μόνιμα στις πόλεις αντιμετωπίζεται ως η ενδογενής λανθάνουσα μεταβλητή-στόχος, η οποία θεωρείται ότι επηρεάζεται περαιτέρω από τέσσερις ενδογενείς λανθάνοντες μεταβλητές (δηλαδή εμπιστοσύνη για να γίνει μόνιμος κάτοικος, εμπόδια για να γίνει μόνιμη κατοικία, βιωσιμότητα στις πόλεις και ικανοποίηση από τη ζωή) και έναν εξωγενή λανθάνοντα μεταβλητό προσανατολισμό οικογένειας. Σύμφωνα με τον Veenhoven (2015), η ζωή είναι κρίσιμη για την προσωπική ανάπτυξη. Σύμφωνα με αυτό το επιχείρημα, αναμένεται ότι η βιωσιμότητα στις πόλεις (ή η ικανότητα διαβίωσης στις πόλεις) είναι θεμελιώδους σημασίας για την επιβίωση ενός ατόμου στις

πόλεις και η βιωσιμότητα στις πόλεις μπορεί επίσης να επηρεάσει τις άλλες λανθάνουσες ενδογενείς μεταβλητές. Εάν ένας εργαζόμενος έχει υψηλότερο επίπεδο βιωσιμότητας στις πόλεις, μπορεί να είναι λιγότερο πιθανό να ενοχλείται από διάφορα εμπόδια που τον εμποδίζουν να γίνει μόνιμος κάτοικος, μπορεί να αισθάνεται περισσότερο αισιόδοξος για τη ζωή του και μπορεί να αισθάνονται μεγαλύτερη ικανοποίηση για τη ζωή τους. Για παράδειγμα, ο Veenhoven (2015) έδειξε ότι οι μαθησιακές δεξιότητες μπορούν να εξηγήσουν το 15% της συνολικής διακύμανσης της ατομικής ευτυχίας, με βάση τη διάσημη παγκόσμια βάση δεδομένων της ευτυχίας. Εάν ένας εργαζόμενος αισθάνεται πιο ικανοποιημένος από τη ζωή του από τους άλλους, μπορεί να είναι πιο σίγουρος για το μέλλον του και εάν ένας εργαζόμενος βιώνει περισσότερα εμπόδια για να γίνει μόνιμος κάτοικος, μπορεί να αισθάνεται λιγότερο ικανοποιημένος από τη ζωή, γεγονός που μπορεί να επιδεινώσει περαιτέρω την εμπιστοσύνη του εργαζόμενου για το μέλλον του.

Εννοιολογικό πλαίσιο για την απάντηση στο δεύτερο ερευνητικό ερώτημα.

Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, αφορά μόνο τους αγροτικούς μετανάστες που σκοπεύουν να γίνουν μόνιμοι κάτοικοι στις πόλεις. Στην ιδανική περίπτωση, η μελλοντική κατανάλωση ενέργειας πρέπει να αναλυθεί άμεσα. Ωστόσο, δεν είναι ρεαλιστικό να ζητείται απευθείας από τους ερωτηθέντες των μεταναστών να προβλέψουν τη μελλοντική τους κατανάλωση ενέργειας μετά τη μόνιμη διαμονή τους, διότι αυτές οι αυτοαξιολογήσεις θα ήταν εξαιρετικά αναξιόπιστες. Αντ' αυτού, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις προθέσεις των ερωτηθέντων να διαθέτουν στο μέλλον αυτοκίνητα και οικιακές συσκευές και να καθορίσουμε τη μελλοντική προτίμηση για την κατοχή συσκευών και οχημάτων ως υποκατάστατο της μελλοντικής προτίμησης για κατανάλωση ενέργειας. Αυτή η προτίμηση αναμένεται να επηρεαστεί από τις ακόλουθες ενδογενείς λανθάνοντες μεταβλητές.

- *Προτίμηση για να γίνει μόνιμος κάτοικος:* Αν ένας αγροτικός μετανάστης προτιμά να διαμένει μόνιμα στις πόλεις, μπορεί να είναι πιο πιθανό να απολαμβάνει τον αστικό τρόπο ζωής. Αυτό φαίνεται απλό. Για τους αγροτικούς μετανάστες εργαζόμενους, η κατοχή οχημάτων και ηλεκτρονικών συσκευών μπορεί να είναι σύμβολο της ύπαρξης ενός επιτυχημένου αστικού. Αυτό υποστηρίζεται εν μέρει από το γεγονός ότι η υψηλότερη κοινωνική κατάσταση

μετράται από την άποψη της ιδιοκτησίας του αυτοκινήτου, της ιδιοκτησίας σπιτιού κ.ο.κ., ενώ η ιδιοκτησία αυτοκινήτου και τηλεόρασης αποτελεί δείκτη καλής ζωής. Εάν συμβαίνει αυτό, είναι φυσικό να υποθέσουμε ότι η προτίμηση για να γίνει μόνιμος κάτοικος μπορεί να επηρεάσει την προτίμηση για την κατοχή οικιακών συσκευών και οχημάτων στο μέλλον.

- *Εμπιστοσύνη για να γίνει μόνιμος κάτοικος:* Εάν ένας εργαζόμενος θεωρεί ότι το να γίνει μόνιμος κάτοικος δεν είναι τόσο δύσκολο, μπορεί να αποφασίσει να διαμείνει σε μια πόλη, όπως πρότεινε ο Ajzen και Madden (1986) σχετικά με το ρόλο της εμπιστοσύνης στην ανθρώπινη απόφαση -κατασκευή. Αφού εγκατασταθεί στις πόλεις, μπορεί να πιστεύει ότι είναι απαραίτητο να δαπανήσει χρήματα για την αγορά οικιακών συσκευών ή οχημάτων για την κάλυψη διαφόρων αναγκών στην καθημερινή τους ζωή ως αστικός κάτοικος.
- *Εμπόδια για να γίνει μόνιμος κάτοικος:* Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο παραπάνω παράγοντας εμπιστοσύνης παίζει έναν πιθανώς θετικό ρόλο στον καθορισμό της μελλοντικής προτίμησης για την κατοχή οικιακών συσκευών και οχημάτων, είναι φυσικό να διαπιστώσουμε ότι ορισμένοι παράγοντες λειτουργούν με τον αντίθετο τρόπο. Εδώ, τα εμπόδια που παρεμποδίζουν τους αγροτικούς μετανάστες να γίνουν κάτοικοι μόνιμης κατοικίας αποτελούν παράδειγμα τέτοιων παραγόντων. Εάν ένας εργαζόμενος βιώσει τέτοιους φραγμούς στην καθημερινή του ζωή, μπορεί να διστάσει να πάρει ένα hυκου. Ως αποτέλεσμα, μπορεί να μην είναι διατεθειμένος να δαπανήσει χρήματα για περιττά αγαθά για την προσωρινή του ζωή στις πόλεις. Η ενσωμάτωση τέτοιων εμποδίων στην ανάλυση αυτή, υποστηρίζεται από τη θεωρία push-pull για τη μετανάστευση, όπου τα εσωτερικά εμπόδια αντιμετωπίζονται ως ένας από τους τέσσερις βασικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη μετανάστευση (Lee, 1966).
- *Προετοιμασία για να γίνει μόνιμος κάτοικος:* Στο πλαίσιο της μετανάστευσης επιστροφής, ο Cassarino (2004) όρισε την ετοιμότητα όσον αφορά την προθυμία των μεταναστών να επιστρέψουν στην πατρίδα τους και την ετοιμότητά τους να επιστρέψουν. Σε αυτή τη μελέτη, η προθυμία έχει ήδη καλυφθεί από την πρόθεση να διαμένουν μόνιμα στις πόλεις. Στην πραγματικότητα, υπάρχουν διάφοροι κίνδυνοι στην αστική ζωή, έναντι των οποίων, για παράδειγμα, η αγορά κατάλληλων ασφαλίσεων είναι σημαντική.

Αυτές οι αγορές, που λειτουργούν ως ένα είδος ετοιμότητας, μπορεί να καταστούν επιβαρύνσεις για ορισμένους αγροτικούς μετανάστες εργαζομένους.

1. Έρευνα ερωτηματολογίου στους αγροτικούς μετανάστες εργαζομένους: Τα κυριότερα περιεχόμενα του ερωτηματολογίου ήταν τα εξής. Ενώ διερευνήθηκαν επίσης η συμπεριφορά των κατοίκων, η συμπεριφορά κατά τη μετακίνηση και το περιβάλλον κατοικίας, αποκλείστηκαν επειδή δεν εμπίπτουν στο πεδίο αυτής της μελέτης.

1.1. Συμπεριφορά κατανάλωσης ενέργειας

Εξετάστηκε η συμπεριφορά κατανάλωσης ενέργειας όσον αφορά την ιδιοκτησία των οχημάτων και των συσκευών οικιακής χρήσης (π.χ. ψυγείο, πλυντήριο, τηλεόραση, φούρνο μικροκυμάτων, κλιματιστικό, προσωπικός υπολογιστής) και την τρέχουσα χρήση ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, νερού και βενζίνης και ούτω καθεξής σε όλες τις τέσσερις εποχές.

1.2. Τρέχουσες καταστάσεις ζωής των μεταναστών και των νοικοκυριών τους

Εξετάστηκαν οι τρέχουσες καταστάσεις της ζωής μέσω ερωτήσεων σχετικά με διάφορες πτυχές της ζωής, όπως η κατάσταση απασχόλησης των μεταναστών, το ιστορικό απασχόλησης, ο ημερήσιος χρόνος που χρησιμοποιείται για διαφορετικές δραστηριότητες, οι δαπάνες για την εκπαίδευση και οι προσδοκίες σχετικά με το μορφωτικό επίπεδο των παιδιών τους και την οικογενειακή σύνθεση. Επιπλέον, ρωτήθηκαν οι υποκειμενικές εκτιμήσεις των μεταναστών σχετικά με τη ζωή τους, την κοινωνική ασφάλιση των μεταναστών, την τρέχουσα προσαρμοστικότητα στην αστική ζωή, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στην καθημερινή ζωή, τις δραστηριότητες που κάνουν στα αστικά σπίτια τους, κ.ά.

1.3. Βιωσιμότητα στις πόλεις

Περιγράφεται ως ένας λανθάνοντας παράγοντας πίσω από το επίπεδο δεξιοτήτων των αγροτών μεταναστών, τον τύπο απασχόλησης (μόνιμη ή προσωρινή εργασία), τις μη εργάσιμες ημέρες την εβδομάδα και τα μεμονωμένα εισοδήματα. Μπορεί να υποτεθεί ότι υψηλότερα επίπεδα δεξιοτήτων, που εργάζονται ως μόνιμοι υπάλληλοι και κερδίζουν περισσότερα χρήματα, δείχνουν και υψηλότερο επίπεδο βιωσιμότητας στις πόλεις. Οι μη εργάσιμες ημέρες ανά εβδομάδα είναι ένας δείκτης που περιγράφει την ισορροπία μεταξύ εργασίας και προσωπικής ζωής ενός εργαζομένου. Αναμένεται ότι

υψηλότερο επίπεδο βιωσιμότητας μπορεί να οδηγήσει σε πιο ισορροπημένη χρήση του χρόνου μεταξύ της απόκτησης χρημάτων και της απολαυστικής ζωής.

1.4. Εμπόδια για να γίνει κάποιος μόνιμος κάτοικος

Εδώ, χαρακτηρίστηκε ως κοινός λανθάνοντας παράγοντας που οφείλεται στην έλλειψη ασφάλειας της απασχόλησης, στην παρατυπία στην απασχόληση, στο χαμηλό εισόδημα, στην έλλειψη κατάρτισης δεξιοτήτων, στις διακρίσεις του ηυκου, στην εκπαίδευση των παιδιών, στην έλλειψη κοινωνικής ασφάλισης, στο κακό περιβάλλον διαβίωσης, στη λιγότερη πολιτιστική ζωή και στην ιατρική περίθαλψη. Εάν ένας ερωτώμενος αναφέρει περισσότερες δυσκολίες από άλλους, υποθέτουμε ότι έχει περισσότερα εμπόδια για να γίνει μόνιμος κάτοικος.

1.5. Προετοιμασία για να γίνει μόνιμος κάτοικος

Εδώ, υποστηρίζεται ότι ο κοινός λανθάνοντας παράγοντας πίσω από το αν ένας ερωτώμενος είχε αγοράσει ασφαλιστικές υπηρεσίες (ασφάλιση συντάξεων, ιατρική ασφάλιση, ασφάλιση ανεργίας, ασφάλιση εργασιακών βλαβών, ασφάλιση μητρότητας και αποθεματικό στέγασης) ή όχι, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να περιγράψει τη λανθάνουσα μεταβλητή.

1.6. Οι μελλοντικές προθέσεις των μεταναστών

Συγκεντρώθηκαν δεδομένα σχετικά με τις μελλοντικές προθέσεις των μεταναστών να διαμένουν μόνιμα στις πόλεις και τους λόγους για τις προθέσεις τους, προκειμένου να διερευνηθεί η πιθανή επίδραση του νέου σχεδίου αστικοποίησης στη μελλοντική ζωή των μεταναστών. Στην περίπτωση που οι ερωτηθέντες δηλώνουν ότι θα επιλέξουν να διαμένουν μόνιμα σε μια πόλη, ζητήσαμε επίσης από τους ερωτηθέντες να αναφέρουν τους λόγους για να γίνουν κάτοικοι των πόλεων, τις προθέσεις τους όσον αφορά την ιδιοκτησία σπιτιού, το αναμενόμενο μέγεθος στέγης τους, καθώς και τις προθέσεις τους να κατέχουν διάφορα οχήματα και οικιακές συσκευές. Επιπλέον, ζητήθηκε από τους ερωτώμενους να αναφέρουν τα μελλοντικά τους σχέδια εργασίας (σε πόλεις ή αγροτικές περιοχές) και τις μελλοντικές ανησυχίες. Από τις παραπάνω πληροφορίες, ορίστηκαν οι ακόλουθες λανθάνουσες μεταβλητές.

1.7. Προτίμηση για να γίνει μόνιμος κάτοικος

Αυτή η προτίμηση ορίζεται ως ένας κοινός λανθάνων παράγοντας πίσω από τις ακόλουθες παρατηρούμενες μεταβλητές, σχετικά με τους λόγους για τους οποίους σκοπεύουν να γίνουν μόνιμοι κάτοικοι πόλεων: υψηλότερο εισόδημα και καλύτερη ζωή στην πόλη, καλύτερη κοινωνική ασφάλιση στην πόλη, καλύτερη εκπαίδευση για τα παιδιά, επιδίωξη μιας πιο πνευματικής και πολιτιστικής ζωής στην πόλη, το βαρύ φορτίο του γεωργού, την αξιοπρεπή και σταθερή δουλειά του και τη χαμηλή κοινωνική θέση του αγρότη.

1.8. Η εμπιστοσύνη για να γίνει μόνιμος κάτοικος

Υποθέτουμε ότι αυτός ο παράγοντας εμπιστοσύνης μπορεί να παρατηρηθεί ως κοινός λανθάνων παράγοντας πίσω από τις παρατηρούμενες μεταβλητές σχετικά με τις μελλοντικές ανησυχίες των αγροτών μεταναστών σχετικά με τη φροντίδα των γονέων, την ιατρική περίθαλψη, την παιδική εκπαίδευση, την προσωπική υγεία, την εργασία των παιδιών, την κοινωνική θέση και την κοινωνική ασφάλιση. Εάν ένας ερωτώμενος αναφέρει περισσότερα στοιχεία χωρίς ανησυχίες στο μέλλον, υποθέτουμε ότι είναι σίγουρος για το μέλλον του.

1.9. Μελλοντική προτίμηση για κατανάλωση ενέργειας

Υιοθετήθηκαν οι προθέσεις να διαθέτουμε στο μέλλον οχήματα και οικιακές συσκευές για να χρησιμεύσουμε ως υποκατάστατο για αυτήν την λανθάνουσα μεταβλητή. Από τις τρέχουσες καταστάσεις ζωής και τις μελλοντικές προθέσεις των μεταναστών, ορίζουμε περαιτέρω την ακόλουθη πρόθεση μόνιμης διαμονής.

1.10. Πρόθεση μόνιμης διαμονής στις πόλεις

Ερευνήθηκε η πρόθεση των μεταναστών να αποκτήσουν ένα huoku, η προθυμία να μείνουν στην πόλη και η (αντιληπτή) καταλληλότητα να ζήσουν στην πόλη και να τα χρησιμοποιήσουν για να αντιπροσωπεύσουν αυτήν την λανθάνουσα μεταβλητή σχετικά με την πρόθεση. Τέλος, συλλέχθηκαν πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά του ατόμου και του νοικοκυριού, όπως το φύλο των μελών του νοικοκυριού, οι ηλικίες, τα επίπεδα εκπαίδευσης, η οικογενειακή κατάσταση, τα ετήσια εισοδήματα, το μέγεθος του νοικοκυριού και ο αριθμός διαφορετικών τύπων μελών.

2. Έρευνα ερωτηματολογίου στους αστικούς κατοίκους με hukou

Για να διασαφηνιστεί ο τρόπος με τον οποίο διακρίνεται η συμπεριφορά κατανάλωσης ενέργειας των αγροτικών μεταναστών από αυτούς άλλων κατοίκων της πόλης, σχεδιάστηκε ένα επιπλέον ερωτηματολόγιο που στοχεύει μόνο τους κατοίκους της πόλης με ένα hukou για σύγκριση, εξετάζοντας κυρίως τη συμπεριφορά κατανάλωσης ενέργειας, την οικιστική συμπεριφορά, το περιβάλλον, καθώς και τα σχετικά ατομικά και οικιακά χαρακτηριστικά.

3. Εφαρμογή της έρευνας

Για τις πόλεις-στόχους αυτής της μελέτης, επιλέξαμε τις πόλεις Dalian, Guiyang και Chongqing, οι οποίες έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά. Σύμφωνα με το νέο σχέδιο της Κίνας, οι πόλεις με διαφορετικό μέγεθος πληθυσμού και τοποθεσίες υπόκεινται σε διαφορετικές απαιτήσεις όσον αφορά τη μετατροπή των αγροτικών μεταναστών σε κατοίκους με hukou. Το Dalian είναι μια παράκτια πόλη και μία από τις ειδικές οικονομικές ζώνες που επέλεξε η κεντρική κινεζική κυβέρνηση στις αρχές της δεκαετίας του '80. Το Guiyang είναι μια οικονομικά λιγότερο ανεπτυγμένη πόλη αλλά έχει δείξει τις δυνατότητές της για ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια. Το Τσονγκκίγκ βρίσκεται στις ανώτερες περιοχές του ποταμού Yangtze, μια περιοχή που πρόσφατα ορίστηκε από την κινεζική κυβέρνηση ως μία από τις στρατηγικές περιοχές ανάπτυξης.

Οι παραπάνω έρευνες εφαρμόστηκαν πρώτα στο Νταλιάν το Νοέμβριο του 2014 και συλλέχθηκαν δεδομένα από 324 αγροτικούς μετανάστες και 330 κατοίκους με hukou. Βάσει μιας προκαταρκτικής ανάλυσης των δεδομένων που συλλέχθηκαν, διαπιστώθηκε ότι η ποιότητα των δεδομένων που λήφθηκε με τη μέθοδο της έρευνας που υιοθετήθηκε ήταν αποδεκτή και αποφάσισε να συνεχίσει την εφαρμογή των ίδιων ερευνών στο Guiyang τον Ιούνιο του 2015 (343 αγροτικοί μετανάστες, 341 κάτοικοι με hukou) και στο Τσονγκκίγκ τον Αύγουστο του 2015 (333 αγροτικοί μετανάστες εργαζόμενοι). Λόγω περιορισμών του προϋπολογισμού, το μέγεθος δείγματος στόχου ήταν 300 ερωτηθέντες σε κάθε πόλη και δεν ήταν δυνατό να εφαρμοστεί η έρευνα για κατοίκους με hukou στο Chongqing ή να επιλεγθούν περισσότερες πόλεις. Για έρευνες τόσο των διακινούμενων εργαζομένων όσο και των κατοίκων των αστικών περιοχών, επιλέχθηκαν ερωτηθέντες βάσει μιας τυχαίας μεθόδου δειγματοληψίας με τη βοήθεια κυβερνητικών διαχειριστών αγροτικών μεταναστών εργαζομένων. Όσον αφορά τους διακινούμενους εργαζόμενους, επιλέχθηκαν οι ερωτηθέντες σε διάφορους τομείς, όπως

η φιλοξενία (ξενοδοχεία, εστιατόρια, καφετέριες κ.λπ.), μεταποίηση, επεξεργασία τροφίμων, πληροφορική, χονδρικό και λιανικό εμπόριο, ινστιτούτα αισθητικής, μεταφορές και υλικοτεχνική υποστήριξη, σε διαφορετικές τοποθεσίες των τριών πόλεων. Συγκριτικά, συλλέχθηκαν σχετικά δεδομένα από 671 κατοίκους πόλεων με hukou στο Dalian και Guiyang, ιδίως δεδομένα σχετικά με την κατανάλωση ενέργειας. Στους ερωτηθέντες μετανάστες διεξήχθησαν συνεντεύξεις είτε στους χώρους εργασίας είτε στις κατοικίες τους, καθώς και στους κατοίκους των αστικών κέντρων στα σπίτια τους σε διαφορετικές περιοχές κάθε πόλης. Οι μετανάστες ερωτήθηκαν για πρώτη φορά, ακολουθούμενοι από κατοίκους της πόλης. Για την έρευνα των κατοίκων με hukou, προσπάθησαν να διατηρηθούν οι διανομές ηλικίας και φύλου παρόμοιες με εκείνες των ερωτηθέντων αγροτών μεταναστών, για συγκρισιμότητα. Τα άτομα που έκαναν τις συνεντεύξεις προσελήφθησαν από φοιτητές και είχαν εκπαιδευτεί πριν την εφαρμογή της έρευνας. Σε πολλές περιπτώσεις, δεν ήταν εφικτή η επικοινωνία άμεσα με τους μετανάστες εργαζόμενους εξαιτίας ευαίσθητων ζητημάτων διοίκησης στους χώρους εργασίας και στις κατοικίες. Ως εκ τούτου, έπρεπε να ζητηθεί από τους υπεύθυνους για τη διοίκηση των μεταναστών εργαζομένων να βοηθήσουν τους συνεντευξιαστές να έρθουν σε επαφή τυχαία με τους εργαζόμενους. Ως αποτέλεσμα, τα ποσοστά των ερωτηθέντων δεν ήταν σαφή. Αν και εφαρμόστηκε μέθοδος τυχαίας δειγματοληψίας, το περιορισμένο μέγεθος δείγματος υποδηλώνει ότι είναι δύσκολο να διασφαλιστεί η αντιπροσωπευτικότητα του πληθυσμού της μελέτης. Στην πραγματικότητα, λόγω της ανεπαρκούς διαθεσιμότητας προηγούμενων δεδομένων σχετικά με τους αγροτικούς μετανάστες εργαζομένους σε κάθε πόλη, είναι ακόμη δύσκολο να ελεγχθεί εάν και πόσο καλά το δείγμα αντιπροσωπεύει ολόκληρο τον μεταναστευτικό πληθυσμό.

Όπως αναμενόταν, υπάρχουν περισσότεροι μετανάστες που έχουν χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης από τους κατοίκους με ένα hukou: 59,5% των μεταναστών είτε είχαν εκπαιδευτεί μόνο σε δευτεροβάθμια και δημοτικά σχολεία είτε δεν είχαν εκπαιδευτεί καθόλου, ενώ το 60,4% των κατοίκων με hukou είχαν εκπαιδευτεί σε ένα κολλέγιο (18,6%), σε πανεπιστήμιο ή μεταπτυχιακό (41,8%). Πιθανώς επηρεασμένο από το επίπεδο εκπαίδευσης, το ετήσιο εισόδημα των μεταναστών κατά μέσο όρο ήταν 32.188 RMB και το ποσοστό των κατοίκων με hukou ήταν 54.251 RMB. Μεταξύ των αγροτικών μεταναστών το 67,9% ζούσε σε ένα νοικιασμένο σπίτι. Αντίθετα, το 56,9% των κατοίκων με hukou έζησε στα δικά τους σπίτια. Όσον αφορά την ιδιοκτησία

οχημάτων και οικιακών συσκευών, το 40,8% των κατοίκων με hukou κατείχε ένα επιβατικό αυτοκίνητο, ωστόσο, το αντίστοιχο μερίδιο των μεταναστών είναι μόλις 20,9%. Υπάρχουν περισσότεροι ιδιοκτήτες μοτοσικλετών και ηλεκτρικών ποδηλάτων μεταξύ των αγροτικών μεταναστών. Εκτός από την κουζίνα για το ρύζι, οι μετοχές άλλων οικιακών συσκευών (ειδικά PC, φούρνος μικροκυμάτων και ψυγείο) είναι υψηλότερες μεταξύ των κατοίκων με hukou από ό, τι μεταξύ των μεταναστών.

Απαντήσεις στην πρώτη ερευνητική ερώτηση

Η έρευνά μας αποκαλύπτει ότι 39,0% των αγροτικών μεταναστών προορίζονται να διαμείνουν μόνιμα στις πόλεις. Λαμβάνοντας υπόψη τις διάφορες δυστυχείς καταστάσεις που συναντώνται στην καθημερινή ζωή των αγροτικών μεταναστών στις πόλεις λόγω της επιρροής του hukou, αναμένεται ότι αυτό το μερίδιο θα πρέπει να είναι πολύ υψηλότερο. Παρόλο που αυτό το μερίδιο διαφέρει από την προσδοκία, φαίνεται συνεπές με μια υπάρχουσα μελέτη των Chen και Zhao (2016), η οποία έδειξε ότι «το άνοιγμα των δικαιωμάτων αστικού hukou δεν θα προωθήσει περαιτέρω την μετανάστευση αγροτών προς αστικές πόλεις. Είναι γενικά υποτιθέμενο, εκτός εάν μπορεί να επιτευχθεί ένα πιο συντονισμένο μοντέλο αγροτικής και αστικής ανάπτυξης για να αλλάξει η στρατηγική διαφοροποίησης των αγροτικών οικογενειακών μέσων διαβίωσης».

Όσον αφορά τις άμεσες επιπτώσεις στις προθέσεις των ερωτηθέντων να διαμείνουν μόνιμα στις πόλεις, αν και μόνο το άμεσο αποτέλεσμα της ικανοποίησης από τη ζωή είναι στατιστικά σημαντικό, οι συνολικές επιδράσεις άλλης λανθάνουσας μεταβλητής είναι σημαντικές, εκτός από την εμπιστοσύνη για να γίνει μόνιμος κάτοικος. Η τρέχουσα ικανοποίηση από τη ζωή δείχνει την υψηλότερη επιρροή (-0.487) στην πρόθεση μόνιμης διαμονής, ακολουθούμενη από τη βιωσιμότητα στις πόλεις (-0.378) και τα εμπόδια για να γίνει μόνιμος κάτοικος (0.136). Η επίδραση της ικανοποίησης από τη ζωή είναι περίπου 1,30 φορές μεγαλύτερη από αυτή του δεύτερου παράγοντα επηρεασμού, δηλαδή της βιωσιμότητας στις πόλεις. Η ικανοποίηση της ζωής μετράται από την ικανοποίηση των ερωτηθέντων από το εισόδημα, την εργασία και τη ζωή γενικότερα. Τα αποτελέσματα της εκτίμησης του μοντέλου αποκαλύπτουν ότι η ικανοποίηση από την ζωή χαρακτηρίζεται περισσότερο από ικανοποίηση από την εργασία, ακολουθούμενη από ικανοποίηση με το εισόδημα (0,768). Η ικανοποίηση από

τη ζωή επηρεάζεται περισσότερο από τη βιωσιμότητα στις πόλεις (συνολική επίδραση: 0.553), ακολουθούμενη από τα εμπόδια για να γίνει κάποιος μόνιμος κάτοικος. Τα σημαντικότερα μέτρα βιωσιμότητας στις πόλεις είναι ο τύπος εργασίας (0,583) (δηλαδή η μόνιμη εργασία ή η προσωρινή εργασία) και οι μη εργάσιμες ημέρες ανά εβδομάδα (0,567). Αντίθετα, το ατομικό εισόδημα (0.171) δεν αντικατοπτρίζει πραγματικά τη βιωσιμότητα των αγροτικών μεταναστών στις πόλεις, επειδή η τυποποιημένη παράμετρος είναι μόλις 0.095, παρόλο που είναι στατιστικά σημαντική. Σε αντίθεση με την προσδοκία μας, το επίπεδο δεξιοτήτων του έργου (0.284) δεν είναι πολύ σημαντικός παράγοντας. Όσον αφορά τους άλλους τομείς ζωής, περισσότεροι αγροτικοί μετανάστες ανησυχούν για τη φροντίδα των γονέων (47,6%), της παιδικής εκπαίδευσης (41,9%) και της απασχόλησης των παιδιών (40,8%) στο μέλλον παρά σε άλλα θέματα. Ωστόσο, η ιατρική περίθαλψη (0.601) και η προσωπική υγεία (0.545), ως μέρος των μελλοντικών ανησυχιών, αντιπροσωπεύουν ως επί το πλείστον την εμπιστοσύνη να γίνει μόνιμος κάτοικος. Όσον αφορά τους φραγμούς για να γίνει μόνιμος κάτοικος, ο σημαντικότερος αντιπροσωπευτικός παράγοντας είναι η έλλειψη κοινωνικής ασφάλισης (0,548), ακολουθούμενη από ηυκού διακρίσεις (0,383), έλλειψη ασφάλειας στην απασχόληση (0,377) και κακή διαβίωση (0,374).

Απαντήσεις στη δεύτερη ερευνητική ερώτηση

Παραδόξως, εδώ, οι ιδιαιτερότητες των ατόμων και των νοικοκυριών μπορούν επίσης να ερμηνευθούν ως παράγοντες που αντιπροσωπεύουν τον οικογενειακό προσανατολισμό λόγω των μεγαλύτερων και στατιστικά σημαντικών παραμέτρων της οικογενειακής κατάστασης, του αριθμού των παιδιών και του συντρόφου με το σύζυγο και το παιδί. Παρόλο που η εμπιστοσύνη για να γίνει μόνιμος κάτοικος δεν επηρεάζει τις προθέσεις των αγροτών μεταναστών να διαμένουν μόνιμα στις πόλεις, επηρεάζει σαφώς τη μελλοντική προτίμηση των μεταναστών για κατανάλωση ενέργειας, η οποία χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις προθέσεις των μεταναστών να κατέχουν διάφορες πηγές ενέργειας. Αυτό συμβαίνει επειδή, όπως φαίνεται η εμπιστοσύνη για να γίνει μόνιμος κάτοικος κάποιος έχει το μεγαλύτερο συνολικό αποτέλεσμα στις προθέσεις των μεταναστών να κατέχουν διάφορες συσκευές (0.298 είναι σημαντικές σε επίπεδο 10%), πράγμα που είναι το ίδιο με το συνολικό αποτέλεσμα όσον αφορά τα εμπόδια για να γίνει μόνιμος κάτοικος (0.298 σημαντική σε επίπεδο 1%). Αυτό το

αποτέλεσμα υποδηλώνει ότι η εμπιστοσύνη και τα εμπόδια για να γίνει μόνιμος κάτοικος μπορεί να εμποδίσει τα νοικοκυριά να κατέχουν συσκευές που καταναλώνουν ενέργεια. Τα εμπόδια για να γίνουν μόνιμοι κάτοικοι έχουν τη μεγαλύτερη επίδραση στην εμπιστοσύνη για να καταστούν μόνιμοι κάτοικοι (συνολικός αντίκτυπος: 0,993 είναι σημαντικός σε επίπεδο 1%) ακόμη και στην εξήγηση της μελλοντικής προτίμησης κατανάλωσης ενέργειας.

Τα πλυντήρια ρούχων (0.952), οι τηλεοράσεις (0.921) και τα ψυγεία (0.903) είναι οι τρεις πιο σημαντικές συσκευές για την κατανόηση των μελλοντικών προτιμήσεων των αγροτών μεταναστών εργαζομένων. Τα αποτελέσματα της μοντελοποίησης υποδεικνύουν ότι η εμπιστοσύνη και τα εμπόδια για να γίνει μόνιμος κάτοικος κάποιος έχουν τη μεγαλύτερη επίδραση στη μελλοντική προτίμηση στην κατανάλωση ενέργειας. Οι αγροτικοί μετανάστες θα αυξήσουν επίσης τη χρήση μοτοσικλετών και ηλεκτρικών ποδηλάτων στο μέλλον, παρόλο που οι τυποποιημένες παράμετροι τους θα είναι μικρότερες.

Η εμπιστοσύνη για να γίνει μόνιμος κάτοικος κάποιος, αντανakλάται κυρίως σε ανησυχίες σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση (0.579), την ιατρική περίθαλψη (0.494), την προσωπική υγεία (0.457) και το πρόβλημα της στέγης (0.441), ενώ οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει στην καθημερινή ζωή προέρχονται κυρίως από έλλειψη της κοινωνικής ασφάλισης (0.542), των διακρίσεων *hukou* (0.390) και των χαμηλών εισοδημάτων (0.345). Εάν αντιμετωπιστούν θέματα σχετικά με την εμπιστοσύνη και τα εμπόδια που θα καταστούν μόνιμοι κάτοικοι, η μελλοντική κατανάλωση ενέργειας των μεταναστών μπορεί να αυξηθεί δραματικά.

Όσον αφορά την προτίμηση για να γίνει μόνιμος κάτοικος κάποιος, εκφράζεται με τους ακόλουθους λόγους: για την επιδίωξη μιας πιο πνευματικής και πολιτιστικής ζωής στην πόλη και με αξιοπρεπή και σταθερή δουλειά και καλύτερη κοινωνική ασφάλιση στην πόλη. Μολονότι το 64,6% των ερωτηθέντων απάντησε ότι η εκπαίδευση των παιδιών τους ήταν ένας από τους λόγους για να διαμείνουν σε μια πόλη, ο ρόλος της στην εκπροσώπηση της προτίμησης για να γίνει μόνιμος κάτοικος δεν είναι τόσο σημαντικός από στατιστικής απόψεως.

Στην μελέτη των Economou et al (2013) προσπάθησε να μετρήσει τις επιπτώσεις της τρέχουσας οικονομικής κρίσης στην ψυχική υγεία του ελληνικού πληθυσμού. Πιο συγκεκριμένα διερεύνει τις αλλαγές στα ποσοστά επικράτησης της μείζονος

κατάθλιψης μεταξύ 2008 και 2011 και τη σχέση με τις οικονομικές δυσκολίες. Επιπλέον, η μελέτη αυτή εντόπισε δυνητικούς παράγοντες πρόκλησης σημαντικής κατάθλιψης το 2011.

Οι Economidou et al (2013) στην έρευνα αυτή χρησιμοποίησαν για το πλαίσιο του δείγματος την τράπεζα πληροφοριών εθνικών τηλεφώνων, καλύπτοντας έτσι τη συντριπτική πλειοψηφία των νοικοκυριών της χώρας. Επιλέχτηκε από τον τηλεφωνικό κατάλογο ένα τυχαίο δείγμα τηλεφωνικών αριθμών που ανήκαν σε ιδιώτες. Μέσα σε κάθε νοικοκυριό επιλέχτηκε για συνέντευξη το άτομο που είχε τα πιο πρόσφατα γενέθλια, ενώ επιτρέπονταν το λιγότερο 5 επανακλήσεις. Οι τηλεφωνικές συνεντεύξεις έγιναν σε ενήλικες 18-69 ετών την ίδια περίοδο (από Φεβρουάριο μέχρι Απρίλιο). Το 2011, από τις 2.820 κλήσεις που πραγματοποιήθηκαν, οι 2.256 οδήγησαν σε επιτυχώς ολοκληρωμένες συνεντεύξεις, 203 καλούντες (7,2%) το έκλεισαν αμέσως, ενώ 347 άτομα (12,3%) αρνήθηκαν ή διέκοψαν τη συνέντευξη. Το αντίστοιχο response rate για το 2008 ήταν 73,8% (11% το έκλεισαν αμέσως και 15,1% αρνήθηκαν ή διέκοψαν). Δεν προέκυψαν στατιστικά σημαντικές διαφορές όσον αφορά το φύλο, την ηλικία ή τον τόπο κατοικίας ανάμεσα στους συμμετέχοντες που απάντησαν και σε αυτούς που αρνήθηκαν τη συνέντευξη. Όσον αφορά τη σύνθεση του δείγματος, αυτό ήταν σταθμισμένο σύμφωνα με το φύλο, την ηλικία και τη γεωγραφική κατανομή ώστε να ταιριάζει στην απογραφή του 2001. Με διάστημα εμπιστοσύνης 95%, το μέγιστο σφάλμα δειγματοληψίας ήταν 72,06%.

Για την ανίχνευση ενός μείζονος Καταθλιπτικού επεισοδίου (MDE) χρησιμοποιήθηκε η σχετική μέθοδος της Δομημένης Κλινικής Συνέντευξης (SCID-1). Οι ερωτηθέντες που ανέφεραν ότι βίωσαν ένα ή και τα δύο βασικά συμπτώματα της μείζονος κατάθλιψης (καταθλιπτική διάθεση ή διαρκής απώλεια ενδιαφέροντος/κινήτρου) για τουλάχιστον 2 εβδομάδες τον προηγούμενο μήνα, ρωτήθηκαν για το αν βίωσαν 7 επιπρόσθετα συμπτώματα τον περισσότερο καιρό μέσα στην ίδια χρονική περίοδο. Οι συμμετέχοντες που αφηγήθηκαν τουλάχιστον 5 συμπτώματα συνολικά, ρωτήθηκαν περαιτέρω αν αυτά τα συμπτώματα τους δυσκόλεψαν στο να ανταπεξέλθουν στη δουλειά τους (ή τις πανεπιστημιακές σπουδές τους), στο να φροντίσουν πράγματα στο σπίτι ή στο να τα πάνε καλά με άλλους ανθρώπους. Επιπλέον, τους τέθηκαν 4 πρόσθετες ερωτήσεις σχετικά με τον ακριβώς προηγούμενο χρόνο πριν την εκδήλωση των συμπτωμάτων: “Αμέσως πριν ξεκινήσει αυτό, (1) ήσαστε σωματικά άρρωστος, (2) χρησιμοποιούσατε κάποιο φάρμακο, (3) κάνατε χρήση αλκοόλ/μαλακών

ναρκωτικών?” και (4) “Αυτό ξεκίνησε αφότου πέθανε κάποιο κοντινό σας πρόσωπο?” Προκειμένου να πληρούν τα κριτήρια για MDE, τα συμπτώματα θα έπρεπε να μην οφείλονται σε μία γενική ιατρική πάθηση, σε μία άμεση φυσιολογική επίδραση κάποιας ουσίας (ναρκωτικής ή φαρμακευτικής) ή σε πένθος.

Διαδικασία

Η συνέντευξη ξεκινούσε μετά από πληροφόρηση και προφορική έγκριση του εκάστοτε συμμετέχοντος. Οι ερωτήσεις της συνέντευξης αποθηκεύονταν κεντρικά, ανακαλούνταν σε προγραμματισμένες ακολουθίες και προβάλλονταν σε κάθε έναν από τους 20 τερματικούς Η/Υ των συνεντευκτών.

Κάθε συνεντευκτής καταχωρούσε τις απαντήσεις που λάμβανε απευθείας στον υπολογιστή του/της. Αυτή η μέθοδος έκανε δυνατές τις επανακλήσεις και ήταν σύμφωνη με τη μέθοδο στην οποία έχουν αναφερθεί οι Ketola και Klockars (1999). Όλες οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν από καλά εκπαιδευμένους συνεντευκτές, αποφοίτους κοινωνικών επιστημών, συμπεριλαμβανομένης και της ψυχολογίας. Η εκπαίδευση περιελάμβανε 60 ώρες διαλέξεων, παιχνίδια ρόλων και δοκιμαστικές τηλεφωνικές συνεντεύξεις οι οποίες μαγνητοφωνούνταν και επανεξετάζονταν. Η πλειοψηφία των συνεντευκτών που συγκέντρωσε πληροφορίες στην έρευνα του 2008 χρησιμοποιήθηκε και στην έρευνα του 2011. Η μελέτη έλαβε έγκριση από την University Mental Health Research Institute Ethics Committee και εκτελέστηκε σύμφωνα με τα ηθικά πρότυπα που οριοθέτησε το 1964 η Δήλωση του Ελσίνκι.

Στατιστικές μέθοδοι

Σε όρους περιγραφικής στατιστικής, οι συχνότητες χρησιμοποιήθηκαν για κατηγορικές μεταβλητές, ενώ οι μέσοι όροι και οι τυπικές αποκλίσεις για συνεχείς μεταβλητές. Για να εξεταστούν συνδέσεις μεταξύ κατηγορικών και συνεχών μεταβλητών, χρησιμοποιήθηκε το Student t-test για ανεξάρτητα δείγματα. Επιπλέον, για να διερευνηθεί ο τρίτος στόχος της παρούσας μελέτης, υπολογίστηκε ένα λογιστικό μοντέλο παλινδρόμησης, με την παρουσία/απουσία του MDE να αποτελεί τη μεταβλητή αποτελέσματος. Οι μεταβλητές πρόβλεψης, που εισήχθησαν ταυτόχρονα ήταν οι εξής: το φύλο (ομάδα αναφοράς: άντρες), η ηλικία (συνεχής μεταβλητή), η εκπαίδευση (συνεχής μεταβλητή), ο τόπος κατοικίας (ομάδα αναφοράς: Αθήνα), η οικογενειακή κατάσταση (Ομάδα αναφοράς: ελεύθεροι), η επαγγελματική κατάσταση (ομάδα αναφοράς: ανεπάγγελτοι), το IPED score (συνεχής μεταβλητή), η αναζήτηση

βοήθειας (ομάδα αναφοράς: άτομα τα οποία είχαν αναζητήσει βοήθεια από επαγγελματίες ψυχικής υγείας), η φαρμακευτική αγωγή σε χρήση (ομάδα αναφοράς: άτομα που δεν είχαν λάβει ψυχιατρικά φάρμακα) και το ιστορικό εισαγωγής για νοσηλεία (ομάδα αναφοράς: άτομα που δεν είχαν νοσηλευτεί στο παρελθόν λόγω προβλημάτων ψυχικής υγείας). Όλες οι αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν με τη βοήθεια του SPSS- version 17.

Αποτελέσματα

Το δείγμα του 2011 βίωσε μεγαλύτερες οικονομικές δυσκολίες σε σχέση με το 2008 με τη διαφορά να φτάνει σε στατιστικά σημαντικά επίπεδα 1%. Η επικράτηση κατάθλιψης για ένα μήνα βρέθηκε να είναι 2,6 φορές μεγαλύτερη το 2011 από ότι το 2008. Στατιστικά σημαντικές αυξήσεις στους βαθμούς επικράτησης ανάμεσα στις δύο χρονιές καταγράφηκαν για την πλειοψηφία των κοινωνικοδημογραφικών χαρακτηριστικών: φύλο, εκπαίδευση, τόπος κατοικίας και επαγγελματική κατάσταση, ενώ όσον αφορά στην ηλικία και την οικογενειακή κατάσταση, παρατηρήθηκαν σημαντικές αυξήσεις σε ορισμένες κατηγορίες των μεταβλητών.

Για τη συγκεκριμένη ανάλυση, οι οικονομικές δυσκολίες διαχειρίστηκαν ως κατηγορική μεταβλητή. Ο μέσος αριθμός συμπτωμάτων κατάθλιψης είναι μεγαλύτερος για άτομα που βιώνουν μεγαλύτερη οικονομική δυσπραγία σε σχέση με τα άτομα που βιώνουν μικρότερη οικονομική δυσπραγία. Αυτό το πρότυπο παρατηρήθηκε στο σύνολο του δείγματος, τόσο σε άντρες όσο και σε γυναίκες και έφτασε σε στατιστικά σημαντικά επίπεδα και στις 3 περιπτώσεις.

Όλες οι κοινωνικο-δημογραφικές μεταβλητές, όπως και το IPED score, που αντιμετωπίστηκαν ως συνεχείς μεταβλητές, εισήχθησαν ταυτόχρονα στην ανάλυση ως μεταβλητές πρόβλεψης. Το αποτέλεσμα της ανάλυσης ήταν η παρουσία/απουσία της μείζονος κατάθλιψης. Το 2011, οι μόνες μεταβλητές που μπορούσαν να προβλέψουν ανεξάρτητα και σημαντικά την παρουσία της μείζονος κατάθλιψης ήταν η ηλικία, η οικογενειακή κατάσταση, το IPED score και η χρήση φαρμακευτικής αγωγής. Συγκεκριμένα, ένα πρόσθετο έτος ηλικίας διαπιστώθηκε ότι μειώνει τις πιθανότητες της εκδήλωσης μείζονος κατάθλιψης σε ποσοστό 23%. Παρομοίως, το να είναι κάποιος ανύπαντρος διαπιστώθηκε ότι μειώνει τις πιθανότητες της μείζονος κατάθλιψης κατά 60%. Όσον αφορά στο IPED score, κάθε μονάδα αύξησης του σκορ διαπιστώθηκε ότι αυξάνει τις πιθανότητες εμφάνισης μείζονος κατάθλιψης κατά 1,2, ενώ οι

συμμετέχοντες που ανέφεραν ότι χρησιμοποιούσαν φαρμακευτική αγωγή για προβλήματα ψυχικής υγείας ήταν 5,62 φορές πιθανότερο να υποφέρουν από κατάθλιψη σε σχέση με τους συμμετέχοντες που δεν λάμβαναν ψυχιατρική αγωγή.

Το ζήτημα της μετακίνησης των ανθρώπων στα διεθνή σύνορα έχει λάβει μεγάλη προσοχή από ακαδημαϊκούς και φορείς χάραξης πολιτικής. Οι μελετητές της μετανάστευσης έχουν εξετάσει τους παράγοντες της ώθησης και έλξης των πραγματικών αποθεμάτων και ροών μετανάστευσης, συμπεριλαμβάνοντας το εισόδημα και την σχετική στέρηση, την μη ικανοποίηση από τα δημόσια αγαθά και τα καταστήματα, τα δίκτυα, καθώς και παράγοντες όπως η κλιματική αστάθεια και αντίθεση.

Στην έρευνα των Nikolova & Graham (2015), φτιάχτηκαν δύο εμπειρικά άρθρα σε σχέση με την ποιότητα ζωής και τις προθέσεις μετανάστευσης. Πρώτον, παρουσιάστηκαν περιγραφικά αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τους παράγοντες των προθέσεων μετανάστευσης από 100 αναπτυσσόμενες και μεταβατικές χώρες παγκοσμίως, εστιάζοντας ειδικά στην υποκειμενική ευημερία (subjective well being, SWB) και στο εισόδημα. Επιπρόσθετα, διορθώθηκε η ενδογένεια ανάμεσα στην πιθανή μετανάστευση και στην ικανοποίηση της ζωής, χρησιμοποιώντας σημαντικές μεταβλητές τεχνικές σε ένα υπο-δείγμα 76 αναπτυσσόμενων και μεταβατικών οικονομιών. Τα αποτελέσματα αναμφίβολα δείχνουν πως οι μελλοντικοί μετανάστες δεν έχουν επιλεγεί με βάση το SWB ακόμα και μετά από έλεγχο της ενδογένειας της σχέσης, χρησιμοποιώντας σημαντικές μεταβλητές ή όταν χρησιμοποιούνται εναλλακτικά πληρεξούσια για πιθανή μετανάστευση. Δεύτερον, συγκρίθηκε και αντιπαραβάλλεται η σχετική σπουδαιότητα των παραγόντων ευημερίας (εισόδημα και υποκειμενική ευημερία) στη μεταξύ τους συσχέτιση και σε σχέση με άλλους παράγοντες μετανάστευσης, συμπεριλαμβάνοντας τις προσωπικές συνθήκες, τα δίκτυα μετανάστευσης, την πρόσβαση σε πληροφορίες και την τεχνολογία επικοινωνιών και άλλους παράγοντες.

Δεδομένου ότι η ευτυχία και η ικανοποίηση από τη ζωή συνδέονται με τα θετικά κοινωνικά αποτελέσματα, όπως είναι η παραγωγικότητα, η μακροζωία κλπ., οι χώρες από τις οποίες εξέρχονται μετανάστες θα έπρεπε να προσπαθούν να “συγκρατήσουν” τους πιο ευτυχισμένους τους εργάτες, ενώ οι χώρες οι οποίες προσελκύουν μετανάστες προσπαθούν να τους αποκτήσουν. Από την πλευρά των χωρών προορισμού, η

απόκτηση πιο χαρούμενων μεταναστών είναι μεγάλης σημασίας, καθώς το SWB συνδέεται με αποτελέσματα όπως καλή υγεία και μακροζωία, εισόδημα και παραγωγικότητα, και ατομική και κοινωνική συμπεριφορά. Όσο περισσότεροι ικανοποιημένοι μετανάστες υπάρχουν, είναι λιγότερο πιθανό να εξαρτώνται από την χώρα από την οποία προέρχονται, όσον αφορά στην ευημερία και τα συστήματα υγείας και μπορούν να ενσωματωθούν πιο εύκολα. Από την πλευρά των χωρών που στέλνουν μετανάστες, αν εκείνοι που έχουν τα καλύτερα επίπεδα ευημερίας μεταναστεύουν μόνιμα, αυτό θα δημιουργήσει μια μείωση στο επίπεδο ευημερίας εκείνων που μένουν πίσω.

Παρόλο που η μεγάλη προσοχή έχει δοθεί στο εισόδημα ως ο παράγοντας που ωθεί στη μετανάστευση, η σχέση μεταξύ της υποκειμενικής ευημερίας και των προθέσεων μετανάστευσης είναι παρατεταμένη πολιτική για τις δύο κυβερνήσεις. Συγκεκριμένα, η μετανάστευση μπορεί να είναι η επικρατούσα ευκαιρία αν οι ελάχιστα ευχαριστημένοι μετανάστες φεύγουν από τις χώρες τους και μετακινούνται σε χώρες στις οποίες βελτιώνουν το αντικειμενικό και υποκειμενικό επίπεδο ζωής. Πρώτον, τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι οι δυστυχισμένοι άνθρωποι τείνουν να εκφράζουν την επιθυμία να “πατήσουν στα πόδια τους” και να μετακινηθούν προς ανεπτυγμένες χώρες. Οι δυσαρεστημένοι μελλοντικοί μετανάστες μπορεί να σταθούν παρά να ολοκληρώσουν την μετακίνηση. Για παράδειγμα, η μετανάστευση οδηγεί στην ανάπτυξη της ικανότητας αξιολόγησης της ευημερίας για τους μετανάστες μεταβατικών οικονομιών και ψυχικής ευημερίας και οικονομικής ικανοποίησης για μετανάστες από την Τόνγκα προς τη Νέα Ζηλανδία προσθέτοντας μεγάλη ανάπτυξη στην υλική ευημερία. Έρευνες καταλήγουν πως οι μετανάστες συμβάλλουν στα δημόσια ταμεία σε ανεπτυγμένες χώρες προορισμού και στην ευημερία των ντόπιων κατοίκων, συνιστώντας πως η μετανάστευση μπορεί να βελτιώσει το επίπεδο ζωής στις χώρες προορισμού. Τέλος, οι δυσαρεστημένοι μετανάστες που πετυχαίνουν καλύτερη ποιότητα ζωής στο νέο τους προορισμό, μπορεί να ωφεληθούν στέλνοντας εμβάσματα στη χώρα τους, επενδύοντας στη χώρα τους ή να συμβάλλουν στην εξάπλωση ιδεών και νέων τεχνολογιών.

Αυτή η έρευνα βασίζεται σε μετρήσεις της υποκειμενικής και της αντικειμενικής ευημερίας σε ατομικό επίπεδο. Η δείκτης της υποκειμενικής ευημερίας (SWB), οι οποίοι υποδεικνύουν τις θετικές και τις αρνητικές διαθέσεις των ερωτηθέντων, και τον σκοπούς της ζωής, συλλέγουν προεξοχές σε οικονομικές και δημόσιες πολιτικές ως

μετρήσεις της ποιότητας ζωής. Οι μελετητές όλο και περισσότερο συμφωνούν πως ενώ είναι ατελείς, αυτές οι μετρήσεις δίνουν βαρυσήμαντες πληροφορίες σχετικά με την ανθρώπινη κατάσταση, είναι βάσιμες και αξιόπιστες, και είναι συγκρίσιμες ανάμεσα στις χώρες κατά τη διάρκεια των χρόνων. Σε αυτή την μελέτη, εκτός από το εισόδημα, το οποίο χρησιμοποιούμε ως έναν αντικειμενικό δείκτη ευημερίας, βασιζόμαστε στα στοιχεία του SWB για να εξερευνήσουμε αν και σε ποιο βαθμό η αντίληψη της ευημερίας παρακινεί τους μετανάστες να πάρουν την απόφαση τους, ενώ ωστόσο λαμβάνουμε υπόψιν την ενδογένεια της σχέσης.

Επιπλέον, πολλές έρευνες τεκμηριώνουν μια σχέση αντίστροφου U σχήματος ανάμεσα στην αντικειμενική ευημερία της αρχικής χώρας (κατά κεφαλήν ΑΕΠ), και το ρυθμό μετανάστευσης της χώρας. Σύμφωνα με τους Czaika και Vothknecht (2014), εννοείται η απόφαση για μετανάστευση σε δύο ικανότητες: (α) η ικανότητα για έμπνευση και (β) η ικανότητα για συνειδητοποίηση. Σε αυτή τη δομή, η ικανότητα για μετανάστευση είναι προϋπόθεση για μελλοντική μετανάστευση, όμως, από τη φύση τους κάποιοι άνθρωποι που έχουν τέτοιες ικανότητες μπορεί ποτέ να μην συνειδητοποιήσουν τα σχέδια τους για μετανάστευση. Η ικανότητα να εμπνέεις ορίζεται ως το χάσμα της φιλοδοξίας ανάμεσα στην πραγματική και στην επιδιωκόμενη ευημερία και βασίζεται σε παράγοντες όπως η προσωπικότητα, η εκπαίδευση, οι κοινωνικές συναναστροφές, αλλά και η πρόσβαση σε πληροφορίες και ευκαιρίες στο εξωτερικό, όπως και η δικτύωση από πρόσωπα της οικογενείας ή φίλους στο εξωτερικό. Η εκπαίδευση, η τεχνολογία πρόσβασης σε πληροφορίες και τα δίκτυα παρέχουν πληροφορίες και πηγές για την παραγωγή SWB. Επιπρόσθετα, η ικανότητα να συνειδητοποιεί κάποιος την πρόθεση για μετανάστευση βασίζεται σε διαφορετικές ικανότητες και μέσα, όπως το εισόδημα, δεξιότητες μεταβιβάσιμες στα διεθνή σύνορα και άλλα.

Δείγμα, δεδομένα και μεταβλητές

Χρησιμοποιήθηκαν επαναλαμβανόμενα διασταυρωμένα δεδομένα από το Gallup World Poll (GWP) – μια ετήσια έρευνα διεξάγεται από τον οργανισμό Gallup σε περίπου 160 χώρες παγκοσμίως – μετρώντας το 98% του ενήλικου πληθυσμού παγκοσμίως (ηλικία άνω των 15).

Σε αυτή την έρευνα, μας ενδιαφέρουν οι προθέσεις μετανάστευσης σε διεθνές επίπεδο και λαμβάνουμε υπόψιν δύο στοιχεία για την απόφαση αυτή, όπου και τα δύο είναι δυαδικοί δείκτες με πιθανές τιμές το “ναι” ή το “όχι”. Η κύρια εξαρτημένη μεταβλητή

που χρησιμοποιείται είναι η πρόθεση μετανάστευσης. «Ιδανικά, αν είχατε την ευκαιρία, θα θέλατε να μετακινηθείτε μόνιμα σε μια άλλη χώρα ή θα προτιμούσατε να συνεχίσετε να μένετε στη χώρα σας;» Ελέγχοντας την ευρωστία, επίσης ορίζεται η εξαρτημένη μεταβλητή ως τα μεταναστευτικά σχέδια βασισμένα σε μια ερώτηση η οποία δείχνει κατά πόσο οι ερωτηθέντες έχουν ισχυρά μεταναστευτικά σχέδια διεθνώς. Μόνο οι ερωτηθέντες που επιθυμούν να μεταναστεύσουν ερωτήθηκαν για τα σχέδια μετανάστευσης τους, αλλά ορίσαμε αυτούς τους δυαδικούς δείκτες με δύο τρόπους: (α) για όλους τους ερωτηθέντες στο δείγμα και (β) μόνο για εκείνους που έδωσαν θετική απάντηση στην ερώτηση πρόθεσης για μετανάστευση.

Ενώ το σύνολο των δεδομένων εκτείνεται 2005/6-2013, χρησιμοποιήθηκε μόνο το υπο-δείγμα επειδή τα δεδομένα για την επαγγελματική κατάσταση είναι διαθέσιμα από το 2009 και έπειτα. Η ερώτηση για τα μεταναστευτικά σχέδια είναι μόνο διαθέσιμη από το 2010 και μετά. Όπως σημειώθηκε νωρίτερα, όποιος εκφράζει τη θέληση ή την πρόθεση να μεταναστεύσει δεν είναι τελικά σίγουρο πως θα το πράξει. Ωστόσο, οι μεταβλητές για την πρόθεση μετανάστευσης συμπεριλαμβάνουν δύο διαφορετικούς βαθμούς για όσους έχουν την τάση να μεταναστεύσουν, με εκείνους που εκφράζουν ισχυρά σχέδια για μετανάστευση να είναι πολύ πιθανόν να μετακινηθούν.

Οι κεντρικές ανεξάρτητες μεταβλητές περιλαμβάνουν δύο παράγοντες ευημερίας για να αντανakλούν το γεγονός ότι η ανθρώπινη ευημερία έχει και υλικές και άυλες πτυχές. Πρώτον, το SWB είναι το σκαλοπάτι μέτρησης της καλύτερης δυνατής ζωής (best possible life-BPL), όπου οι ερωτηθέντες καλούνται να τοποθετήσουν τους εαυτούς τους σε μια θεωρητική σκάλα όπου το μηδέν αναπαριστά την καλύτερη δυνατή ζωή που μπορούν να φανταστούν. Με το να είναι αυτο-αγκυροβόλητη και ταυτόχρονα πλαισιωμένη στη φιλοδοξία του κάθε ερωτηθέντα αυτή η ερώτηση συγκρίνεται ανάμεσα σε άτομα με διαφορετικές συνθήκες ζωής.

Επιπρόσθετα, συμπεριλήφθηκε μια μέτρηση βασισμένη στο εισόδημα και στην ευημερία, που είναι το εισόδημα ενός νοικοκυριού μετρημένο σε PPP -προσαρμοσμένα διεθνή δολάρια από το Gallup. Σχεδιασμένη σε συμβούλιο με τον οικονομολόγο Agnus Deaton, η μέτρηση του εισοδήματος είναι συγκρινόμενη κατά τη διάρκεια των χρόνων ανάμεσα σε 131 χώρες για ψηφοφορία. Η μεταβλητή του εισοδήματος μετριέται σε διεθνή δολάρια και η μέτρηση είναι συσχετισμένη με το παγκόσμιο ΑΕΠ της Παγκόσμιας Τράπεζας. Το Gallup κατασκευάζει τη μεταβλητή εισοδήματος του

νοικοκυριού διαχωρίζοντας την τοπική ισοτιμία των εισοδημάτων από την ισοτιμία αγοραστικής δύναμης του 2011 (Purchasing Power Parity-PPP). Έτσι, οι μετρήσεις του εισοδήματος είναι συγκρίσιμες σε ατομικό επίπεδο και επίπεδο κοινωνίας κατά τη διάρκεια των χρόνων.

Χρησιμοποιήθηκαν μεταβλητές ελέγχου, όπως η ικανοποίηση από την ελευθερία, η αισιοδοξία, η ικανοποίηση με το προσωπικό πρότυπο διαβίωσης, η εμπιστοσύνη στην εθνική κυβέρνηση και σε ατομικά χαρακτηριστικά, όπως η ηλικία, το φύλο, η αστική ή αγροτική τοποθεσία, η κατάσταση απασχόλησης, το μέγεθος του νοικοκυριού και η θρησκευτική πίστη (ένας δυαδικός δείκτης που δείχνει κατά πόσον η θρησκεία είναι σημαντική για τη ζωή του ερωτηθέντα ή όχι). Συμπεριλήφθηκαν δύο μεταβλητές οι οποίες σχετίζονται με την φιλοδοξία: (α) τα δίκτυα μετανάστευσης και (β) η πρόσβαση σε τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας. Δημιουργήθηκε η μεταβλητή δικτύων βασισμένη σε ένα εύρος ερωτήσεων που σχετίζονται με το αν οι μετανάστες έχουν συγγενικά πρόσωπα στο εξωτερικό ή αν το νοικοκυριό λαμβάνει εμβάσματα. Χρησιμοποιώντας μια ανάλυση των κύριων στοιχείων, κατασκευάσαμε έναν δείκτη για το αν το νοικοκυριό του ερωτηθέντα έχει πρόσβαση σε τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών. Οι μεταβλητές που απαρτίζουν τον δείκτη, περιλαμβάνουν: πρόσβαση σε σταθερή τηλεφωνία, κινητή τηλεφωνία, διαδίκτυο και τηλεόραση.

Σαν το Lono (2014), σκεφτόμαστε τις χώρες στις οποίες οι ερωτηθέντες επιθυμούν να μετακινηθούν ως ιδανικούς ή επιθυμητούς προορισμούς. Σε αντίθεση με τις υπάρχουσες μεταναστευτικές προθέσεις που χρησιμοποιούν τα δεδομένα του Gallup, εξετάστηκαν μόνο οι μετανάστες από τις αναπτυσσόμενες χώρες και της χώρες μετάβασης, οι οποίοι εξέφρασαν συγκεκριμένες προθέσεις και σχέδια να μετακινηθούν σε καλύτερες οικονομίες. Η έρευνα εστίασε στην μεταναστευτική ροή από το Νότο στο Βορρά, η οποία κυριαρχεί σε σχέση με τις υπόλοιπες ροές και είναι το θέμα δημόσιας συζήτησης. Εξαιρέθηκαν οι μεταναστεύσεις από Νότιες προς Νότιες και από Βόρειες προς Νότιες περιοχές για δύο λόγους. Πρώτον, προκειμένου να εξετάσουμε την μετανάστευση ως ένα φαινόμενο ανάπτυξης. Δεύτερον, στις μεγάλες αναπτυγμένες οικονομίες όπως η Αυστραλία, ο Καναδάς και οι Ηνωμένες Πολιτείες η εσωτερική μετανάστευση είναι πιο πιθανή, από τη μετακίνηση εκτός συνόρων.

Το δείγμα της κύριας ανάλυσης μας εκτείνεται στο διάστημα 2009-2013 και περιλαμβάνει 250.539 ερωτηθέντες από 100 αναπτυσσόμενες και μεταβατικές

οικονομίες, το 17% των οποίων έχουν τη βούληση να μετακινηθούν μόνιμα σε 35 αναπτυγμένες οικονομίες. Οι προθέσεις μετανάστευσης από αναπτυσσόμενες προς αναπτυγμένες οικονομίες άρχισαν να μειώνονται μετά την εξάπλωση της οικονομικής κρίσης το 2008, ακολουθώντας ένα τοπικό πρότυπο ωστόσο. Για τις μεταβατικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι προθέσεις δείχνουν ξεκάθαρα ένα πρότυπο σχήματος U κατά τη διάρκεια των χρόνων, με τη μεγαλύτερη πτώση το 2009 και σταδιακή ανάκαμψη. Για τα Δυτικά Βαλκάνια, αντίθετα, οι προθέσεις μετανάστευσης κορυφώθηκαν το 2011 και έχουν πέσει ελαφρώς από τότε.

Όσοι προτίθενται να μεταναστεύσουν είναι στατιστικά διαφορετικοί από εκείνους που δεν είναι μετανάστες σε όλα τα ορατά χαρακτηριστικά, εκτός από το εισόδημα. Οι φιλόδοξοι μετανάστες έχουν λίγο χαμηλότερα σκορ στο BPL, είναι λιγότερο αισιόδοξοι, έχουν χαμηλότερη αντίληψη της ελευθερίας και του βιοτικού επιπέδου. Είναι πιθανότερο να ζουν σε μια αστική περιοχή και να έχουν πρόσβαση σε παγκόσμια δίκτυα (π.χ., έχουν συγγενικά πρόσωπα ή φίλους στο εξωτερικό και λαμβάνουν οικονομική ή άλλου είδους υποστήριξη), είναι πιθανότερο να είναι νέοι και ανύπαντροι, και περισσότερο μορφωμένοι από εκείνους που εκφράζουν την επιθυμία να παραμείνουν στη χώρα τους.

Το πρώτο αποτέλεσμα είναι πως οι προθέσεις για μετανάστευση παγκοσμίως από τις αναπτυσσόμενες και μεταβατικές χώρες σε πιο αναπτυγμένες οικονομίες είναι μια λειτουργία η οποία μειώνει την αξιολόγηση της ευημερίας και είναι θετικά συνδεδεμένη με το εισόδημα, με μια διαφοροποίηση στις περιοχές αποστολής μεταναστών. Τα αποτελέσματα αντηχούν πως οι μελλοντικοί μετανάστες είναι πλουσιότεροι, αλλά λιγότερο χαρούμενοι από εκείνους που θέλουν να παραμείνουν στη χώρα τους. Το συνολικό μας αποτέλεσμα όσον αφορά στη μεταβλητή του εισοδήματος, έρχεται σε αντίθεση με τον Cai et al (2014), ο οποίος δεν βρίσκει καμία σύνδεση ανάμεσα στο εισόδημα οικιακής χρήσης και τις προθέσεις μετανάστευσης για το συνολικό δείγμα του Gallup World Poll. Στην ανάλυση, έχουμε ειδικό ενδιαφέρον στη μετανάστευση από τις αναπτυσσόμενες προς τις αναπτυγμένες χώρες, όπου το εισόδημα διαδραματίζει ένα σημαντικό ρόλο στη χρηματοδότηση του ταξιδιού και στην κάλυψη των εξόδων μετανάστευσης. Οι προθέσεις για μετανάστευση είναι αρνητικά συσχετιζόμενες με το BPL, παγκοσμίως.

Το εισόδημα δεν είναι δυναμικά σχετικό με τις προθέσεις για μετανάστευση ανά τις διάφορες περιοχές παγκοσμίως. Είναι θετικά συνδεδεμένο με τις προθέσεις για μετανάστευση στις φτωχότερες περιοχές-την Αφρική και την Ασία-αλλά αρνητικά συνδεδεμένο με την πρόθεση για μετανάστευση στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν είναι συνδεδεμένο με την πρόθεση μετανάστευσης στις υπόλοιπες περιοχές.

Για κάθε μία μονάδα αύξησης του SWB θα υπάρξει μείωση κατά 0,3% στην πιθανότητα για μετανάστευση, ενώ το 10% της αύξησης στο εισόδημα αντιστοιχεί σε αύξηση 1,6% στην πιθανότητα να διαδοθούν προθέσεις μετανάστευσης, που είναι σχετικά μετριοπαθές για το οικονομικό αποτέλεσμα. Θεωρώντας πως η μέση πιθανότητα των προθέσεων μετανάστευσης είναι 16,6%, η οποία συνεπάγεται αύξηση κατά 10% στο εισόδημα του νοικοκυριού και θα αποφέρει μια αύξηση της πρόθεσης για μετανάστευση κατά 18%.

Η προβλέψιμη πιθανότητα των αναφερόμενων προθέσεων για μετανάστευση είναι 18,4% για το χαμηλότερο επίπεδο BPL (least life satisfied respondents) και πέφτει στο 15,1% για εκείνους με τα υψηλότερα σκορ BPL. Με άλλα λόγια, η υποθετική διαφορά πρόθεσης μετανάστευσης ανάμεσα σε εκείνους που δεν είναι ευτυχισμένοι (BPL=0) και στους πιο ευτυχισμένους (BPL=10) είναι 3,3% βαθμοί, το οποίο είναι συγκρίσιμο με αυτό που βρέθηκε σε προηγούμενες μελέτες. Επίσης δοκιμάστηκε αν οι προθέσεις μετανάστευσης παρουσιάζουν σχήμα U του BPL, και βρέθηκε πως η καμπύλη δεν θυμίζει εκείνη της λειτουργίας SWB, αλλά έχει πιο σύνθετο σχήμα. Η προσαρμοσμένη διαφορά ανάμεσα στους πιο ευτυχισμένους και στους μη ευτυχισμένους είναι και πάλι 3%.

Τα υπόλοιπα αποτελέσματα συμμορφώνονται με τις προσδοκίες: οι ερωτηθέντες που πιστεύουν πως τα παιδιά σε αυτή τη χώρα έχουν ευκαιρίες να μάθουν και να αναπτυχθούν, είναι ικανοποιημένα με τον τρόπο ζωής τους και την ελευθερία να επιλέξουν στην ζωή τους, και έχουν εμπιστοσύνη στην εθνική κυβέρνηση, είναι λιγότερο πιθανό να αναφέρουν τάσεις για μετανάστευση. Σημειώθηκε πως η μη ικανοποίηση της ελευθερίας δεν συνδέεται με τη φιλοδοξία για μετανάστευση στα Νότια Βαλκάνια, στη Λατινική Αμερική και στις περιοχές της Μέσης Ανατολικής/Βόρειας Αφρικής. Οι γυναίκες, οι παντρεμένες, οι μεγαλύτερης ηλικίας, εκείνες που έχουν λάβει στοιχειώδη εκπαίδευση και έχουν ισχυρές θρησκευτικές πεποιθήσεις είναι λιγότερο πιθανόν να θέλουν να μετακινηθούν στο εξωτερικό μόνιμα.

Ομοίως, εκείνες που εργάζονται για δική τους επιχείρηση και εκείνες που κάνουν εθελοντική εργασία μειωμένου ωραρίου είναι λιγότερο πιθανόν να έχουν τάσεις μετανάστευσης (σε σύγκριση με εκείνες που εργάζονται σε πλήρες ωράριο), ενώ προς έκπληξη, οι άνεργες και εκείνες που δεν εργάζονται εθελοντικά είναι πιο πιθανόν να το κάνουν.

Οι ερωτηθέντες που ζουν σε αστικό περιβάλλον, εκείνες που έχουν παιδιά στο νοικοκυριό τους, και εκείνες που είναι δικτυωμένες στο εξωτερικό, είναι πιο πιθανό να εκφράσουν προθέσεις για μετακίνηση. Για παράδειγμα, εκείνες με συγγενικά πρόσωπα και φίλους στο εξωτερικό έχουν 7,5% περισσότερες πιθανότητες να αναφέρουν τη θέληση να φύγουν. Η πρόσβαση σε τεχνολογίες πληροφορίας είναι κάτι σημαντικό, μια αύξηση 100 μονάδων στον δείκτη αυξάνει την πιθανότητα αναφοράς μεταναστευτικών προθέσεων κατά 10%. Για το συνολικό παράδειγμα, το να υπάρχει κάποια δικτύωση στο εξωτερικό αυξάνει την πρόβλεψη της πιθανότητας μεταναστευτικών προθέσεων κατά 7,5%.

Ανάμεσα στα στοιχεία που συνθέτουν την ικανοποίηση της ζωής (BPL) ξεχωρίζει το καταγεγραμμένο εισόδημα του νοικοκυριού, το δείκτη ICT, τα μεταναστευτικά δίκτυα στο εξωτερικό, τις κοινωνικο-δημογραφικές μεταβλητές, και τους δυαδικούς δείκτες για το αν ο ερωτηθέντας πιστεύει πως τα παιδιά σε αυτή τη χώρα μπορούν να μάθουν πως να αναπτύσσουν καθημερινά την αισιοδοξία τους, η ικανοποίηση της ελευθερίας, η ικανοποίηση με το επίπεδο ζωής και η εμπιστοσύνη στην κυβέρνηση. Το εισόδημα και το SWB είναι τα λιγότερο σημαντικά συστατικά της φιλοδοξίας για μετανάστευση, εξηγώντας μόνο το 0,16% και 0,31% της αλλαγής, αντίστοιχα. Κοινωνικο-δημογραφικοί παράγοντες, δίκτυα και ικανοποίηση με τα δημόσια αγαθά και καταστήματα είναι συνδυασμένοι παράγοντες για ευημερία. Εκτός από τη χώρα καταγωγής και τους κοινωνικο-δημογραφικούς παράγοντες, που είναι εκείνοι που έχουν περισσότερο σχέση με τις φιλοδοξίες για μετανάστευση, τα δίκτυα και τα συγγενικά και φιλικά πρόσωπα στο εξωτερικό είναι επίσης ζωτικής σημασίας και συνεισφέρουν το 13%, ενώ η εμπιστοσύνη στην κυβέρνηση προσθέτει ακόμα 7%.

Στην έρευνα των Milfont και Ward (2015), φαίνεται ότι το 3,2% του παγκόσμιου πληθυσμού ζει εκτός της χώρας καταγωγής του, δηλαδή περίπου 232 εκατομμύρια άνθρωποι, το φαινόμενο της διεθνούς μετανάστευσης είναι ξεκάθαρα ένα σημαντικό χαρακτηριστικό της σύγχρονης ζωής. Η πλειοψηφία των ερευνών για την απόφαση για

μετανάστευση διεθνώς έχει εξετάσει την περίπτωση ανθρώπων που προέρχονται από λιγότερο αναπτυγμένες χώρες σε πιο αναπτυγμένες. Οι προηγούμενες μελέτες έχουν επανειλημμένα συνδέσει διαπροσωπικούς παράγοντες με την απόφαση της μετανάστευσης, εννοώντας πως η απόφαση αυτή αναγκαστικά ξεκινά από την προσωπικότητα του ατόμου. Άνθρωποι που είναι πιο θετικοί, υπομονετικοί, εστιάζουν στην εργασία τους και λιγότερο προσκολλημένοι στην οικογένεια τους είναι πιο πιθανό να θέλουν να μετακινηθούν.

Οι λόγοι κλειδιά για τους οποίους οι μετανάστες αποφασίζουν να αφήσουν τη χώρα τους αναγνωρίζονται ως οικονομικοί, πολιτικοί, πολιτισμικοί, οικογενειακοί και επαγγελματικοί παράγοντες. Πολλές έρευνες της απόφασης μετανάστευσης έχουν εστιάσει σε αυτούς τους λόγους για μετακίνηση, συνήθως κατηγοριοποιώντας τους ως push/pull ή μακρο/μικρο παράγοντες. Οι push και pull παράγοντες εστιάζουν στην αξιολόγηση των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών στις αρχικές χώρες και στις χώρες προορισμού.

Δεν είναι ξεκάθαρο το πως οι άνθρωποι αλλάζουν από το να θέλουν να μετακινηθούν διεθνώς έως να το πράξουν. Μετά από την διεξαγωγή μιας εθνικής αντιπροσωπευτικής 5ετούς γεωγραφικού μήκους μελέτης Γερμανών υπηκόων με την πρόθεση να μετακινηθούν διεθνώς, οι van Dalen και Henkens (2012) παρατήρησαν πως είναι ανεξήγητη η μετακίνηση από πρόθεση στην συμπεριφορά. Η απόφαση για μετανάστευση έχει περιγραφεί ως μια σειρά μικρότερων αποφάσεων, παρά μια και η οποία γίνεται άμεσα πράξη, όπως χαρακτηρίζεται από τη βιβλιογραφία των αποφάσεων. Για αυτό η πρώτη ερώτηση της έρευνας μας είναι πως οι άνθρωποι παίρνουν την απόφαση να αφήσουν τη χώρα καταγωγής τους;

Τι μπορεί να κάνει ένα άτομο να μετακινηθεί σε άλλη χώρα και από το να έχει απλά τη σκέψη να μεταναστεύσει τελικά να το υλοποιεί κιόλας; Πότε τόσοι πιθανοί προορισμοί αποφέρουν τα ίδια οφέλη, πως οι μετανάστες επιλέγουν τη Νέα Ζηλανδία για να μεταναστεύσουν εκεί; Ως εδώ, η έρευνα σπάνια έχει αποτολμήσει να εισέλθει στο στάδιο πριν την αναχώρηση και να ερευνήσει τη διαδικασία της απόφασης ανάμεσα σε διεθνείς μετανάστες, ειδικά χρησιμοποιώντας μια ποιοτική μεθοδολογία. Ακόμα πιο σπάνιες είναι οι μελέτες που ασχολούνται με την επιλογή της τοποθεσίας ανάμεσα σε εκπαιδευμένους και με προσόντα μετανάστες που έχουν τις περισσότερες επιλογές για το που να εγκατασταθούν. Συμπερασματικά, ο στόχος αυτής της έρευνας είναι να (α)

διερευνήσει το πως οι άνθρωποι παίρνουν μια απόφαση να αφήσουν τη χώρα καταγωγής τους, και να (β) εξετάσει το πως επιλέγουν έναν προορισμό. Για να πραγματοποιηθεί αυτό, διεξήχθη μια ποιοτική μελέτη χρησιμοποιώντας θεματική ανάλυση για να εντοπίσουμε ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στους μετανάστες της Νέας Ζηλανδίας.

Τα κριτήρια ένταξης ακολούθησαν δύο βήματα. Πρώτα επιλέχθηκαν οι χώρες προς ένταξη βασιζόμενοι στον αριθμό των διαβατηρίων που εγκρίθηκαν, με τις πέντε πιο δημοφιλείς χώρες το 2009 κατανεμημένες από το υψηλότερο στο χαμηλότερο: Ηνωμένο Βασίλειο, Βόρεια Αφρική, Φιλιππίνες, Κίνα, Ινδία (Department of Labour, 2010). Επιπρόσθετα, η ποικιλία στα οικονομικά θεωρήθηκε ως ένας σημαντικός παράγοντας στις οικονομικές θεωρίες στη λήψη αποφάσεων για μετανάστευση. Το Ηνωμένο Βασίλειο/Ιρλανδία επιλέχθηκε για υψηλούς μισθούς και η Βόρεια Αφρική για παρόμοιους μισθούς με τη Νέα Ζηλανδία, και η Ινδία ως χαμηλόμισθη χώρα.

Ακολουθώντας την ηθική αποδοχή που παραχωρήθηκε από το School of Psychology Human Ethics Committee, οι συμμετέχοντες στην συνέντευξη συλλέχθηκαν από διαδικτυακούς τόπους δημόσιας συζήτησης για μετανάστες στη Νέα Ζηλανδία, blogs και με δειγματοληψία “χιονοστιβάδας”. Η δειγματοληψία χιονοστιβάδας ήταν ιδιαίτερα επιτυχής στο δείγμα της Βόρειας Αφρικής, αλλά η τοποθέτηση της ζήτησης για τους συμμετέχοντες σε διαδικτυακούς τόπους δημόσιας συζήτησης για μετανάστες στη Νέα Ζηλανδία είχε ως αποτέλεσμα να συλλεχθούν περισσότεροι συμμετέχοντες από τον απαιτούμενο αριθμό από όλες τις χώρες. Συνολικά, 20 πριν την αναχώρηση (43,5%) και 26 μετά τη μετανάστευση συμπεριλήφθηκαν στη μελέτη. Δεκαπέντε συμμετέχοντες είχαν καταγωγή από τη Βόρεια Αφρική, 15 από την Ινδία και 16 από το Ηνωμένο Βασίλειο/Ιρλανδία. Από το δείγμα εκείνων που δεν είχαν αναχωρήσει ακόμα, ο χρόνος αναχώρησης ήταν πολύ ανακριβής: οι άνθρωποι σκόπευαν να μετακινηθούν στη Νέα Ζηλανδία ένα μήνα πριν την ημερομηνία της συνέντευξης δύο χρόνια νωρίτερα. Από εκείνους που ήδη ζούσαν στη Νέα Ζηλανδία, ο χρόνος που είχε μεσολαβήσει από την άφιξη ήταν 3,5 χρόνια. Το 75% ήταν στη χώρα λιγότερο από 5 χρόνια.

Η συνέντευξη έγινε σε 26 γυναίκες (56,6%) και 20 άνδρες. Η μέση ηλικία του συνολικού δείγματος ήταν 38,81. Το μέγεθος της οικογενείας ήταν 3,1 άτομα. Το 8% του δείγματος ήταν σε σχέση, και τα περισσότερα ζευγάρια είχαν ετεροσεξουαλικές

σχέσεις. Η πλειοψηφία (82,6%) ήταν απόφοιτοι κάποιου πανεπιστημιακού ιδρύματος ή και ανώτερης μόρφωσης. Το 44% είχε επισκεφτεί τη Νέα Ζηλανδία πριν να μετακινηθεί εκεί. Παρόλο που ήταν πιο συνηθισμένο για τα δείγματα του Ηνωμένου Βασιλείου/Ιρλανδίας και Ινδίας, συνολικά το 58,7% είχε ζήσει εκτός της χώρας καταγωγής του νωρίτερα. Την περίοδο της συνέντευξης, το 76% είχε την πρόθεση να παραμείνει μόνιμα στη Νέα Ζηλανδία. Η βίζα κατηγορίας μεταναστών ήταν η πιο συνηθισμένη (82,6%), παρόλο που η άφιξη για σπουδές, δουλειά και επαγγελματική βίζα υπήρξαν επίσης. Τα πεδία καριέρας ωστόσο περιλάμβαναν την εκπαίδευση, την ιατρική, την πληροφορική, τον αθλητισμό, την μηχανολογία και τη φιλοξενία. Το δείγμα της Ινδίας εστίασε κυρίως στην πληροφορική.

Όλες οι συνεντεύξεις διενεργήθηκαν μεταξύ Ιουλίου και Οκτωβρίου του 2011. Ο τρόπος που πραγματοποιήθηκαν ήταν με τη χρήση βιντεο-τηλεδιάσκεψης με Skype, ή με τη χρήση τηλεφώνου, ανάλογα την θέση και τις προτιμήσεις όσων πήραν μέρος. Όλες οι συνεντεύξεις ηχογραφήθηκαν με ψηφιακές μεθόδους και αντιγράφηκαν. Η διάρκεια της μέσης συνέντευξης ήταν περίπου 40 λεπτά, αλλά υπήρξε και κάποιος επιπλέον χρόνος που δεν ηχογραφήθηκε.

Η δομή της συνέντευξης ήταν 10 ερωτήσεις, που κάποιες από αυτές ήταν: “Πείτε μου την ιστορία σας για το πως ήρθατε στη Νέα Ζηλανδία” (μετά την άφιξη) ή “Πείτε μου πως αρχίσατε να σκέφτεστε να μετακινηθείτε στη Νέα Ζηλανδία” (πριν την αναχώρηση). Στο τέλος κάθε συνέντευξης, οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν και τους δόθηκε η ευκαιρία να κάνουν ερωτήσεις. Οι συμμετέχοντες έλαβαν ως “αποζημίωση” για το χρόνο τους κάποιο φαγητό (κουπόνια για αγορά σε σουπερμάρκετ για εκείνους που ήταν στη Νέα Ζηλανδία) ή κάποιο κουπόνι για την αγορά βιβλίου. Μετά από την καταγραφή των συνεντεύξεων, οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να διαβάσουν και να κάνουν σχόλια σε αυτά που είχαν πει κατά τη συνέντευξη, κάτι το οποίο έκανε το 17% των συμμετεχόντων. Αυτά τα σχόλια συλλέχθηκαν πριν την ανάλυση.

Η καθεμιά χώρα αναλύθηκε χωριστά ώστε να αναδυθούν οι κώδικες και τα θέματα τους ανεξάρτητα από τα συνολικά θέματα των στοιχείων. Παρόλο που η ανάλυση της ποιοτικής έρευνας διεξάγεται φυσιολογικά πίσω από “κλειστές πόρτες”, το οποίο η κοινότητα μελετών μπορεί να το βλέπει ως μια μυστική διαδικασία, οι Morse, Mayan, Olson και Spiers (2002) μάχονται για να συμπεριληφθούν πρόσθετες απόψεις, όπως η

δημιουργική έναντι της αξιολογικής προσέγγισης, ως μέσο αύξησης της αξιοπιστίας και της εγκυρότητας σε ποιοτική έρευνα.

Μία άλλη τεχνική που χρησιμοποιήσαμε στην ανάπτυξη και την επαλήθευση των θεμάτων ήταν η τακτική των Miles και Huberman (1994) για τη δοκιμή ή την επιβεβαίωση των ευρημάτων: η ανατροφοδότηση από τους συμμετέχοντες και άλλα μέλη της κοινότητας. Έτσι, μία τελική αναφορά των ευρημάτων προετοιμάστηκε, αντιστοιχίζοντας τα σχετικά αποτελέσματα στην κάθε χώρα, και απεστάλη στους συμμετέχοντες της χώρας, όπως και σε άλλα μέλη της κοινότητας, τα οποία δεν συμμετείχαν στη μελέτη, αλλά επιλέχθηκαν από προσωπικά δίκτυα και από επαφές που έγιναν κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων.

Βασισμένοι στη βιβλιογραφία οι ερευνητές ανέμεναν να βρουν πως οι μετανάστες θα συζητούσαν την απόφασή τους για το που να μεταναστεύσουν και το πότε. Δεν περίμεναν το βαθμό στον οποίο ο χρόνος της απόφασης και ο τόπος, θα ήταν κριτικής σημασίας. Στην ερώτηση για διαλογή ανάμεσα σε προορισμούς, εστίασαν στα θέματα και υποθέματα τα οποία παρουσιάστηκαν στα δεδομένα της κάθε χώρας, συμπεριλαμβάνοντας: την ποιότητα ζωής, την ευκαιρία (καριέρα, οικονομικοί και εκπαιδευτικοί λόγοι), περιβαλλοντική ασφάλεια, καλωσόρισμα και κοινωνικές σχέσεις.

Που να μεταναστεύσεις

Για σχεδόν όλους τους μετανάστες που συμμετείχαν σε συνέντευξη, το αρχικό βήμα για τη διαδικασία απόφασης ήταν να αξιολογήσουν το αν θα εγκαταλείψουν τη χώρα καταγωγής τους ή όχι. Αυτό απαιτούσε έναν αριθμό παραγόντων, οι κεντρικότεροι όλων ήταν ενδοπροσωπικοί, αλλά οι κοινωνικοί παράγοντες, όπως η άποψη του στενού κύκλου και των ευρύτερων οικογενειακών μελών, ήταν το κλειδί στην απόφαση.

Ενδοπροσωπικοί παράγοντες.

Πολλοί συμμετέχοντες επισήμαναν πως η επιλογή της μετανάστευσης εγκυμονούσε κινδύνους, ειδικά για εκείνους που δεν είχαν επισκεφτεί τη Νέα Ζηλανδία ή δεν είχαν κάποια δουλειά να τους περιμένει εκεί.

Στενός κύκλος.

Υπήρχαν πολλές διαβαθμίσεις επιθυμίας για μετανάστευση που εκφράζονταν από τα δύο άτομα. Κάποια ζευγάρια συμφωνούσαν για την μετακίνηση σχεδόν από την αρχή.

Που να μεταναστεύσεις.

Σχεδόν όλοι οι συμμετέχοντες θεωρούσαν τον τόπο μετακίνησης τους ως το δεύτερο σημαντικότερο στοιχείο για την διαδικασία απόφασης τους. Οι στρατηγικές που χρησιμοποίησαν περιλάμβαναν στοιχεία όπως η γλώσσα, η ασφάλεια τους και οι επαγγελματικές ευκαιρίες ως ο τρόπος να αφαιρέσουν πιθανές τοποθεσίες από τη λίστα τους.

Ποιότητα ζωής.

Τα δομικά στοιχεία του ρυθμού ζωής, η ποιότητα ζωής, η ισορροπία της εργασίας και της ζωής και ο τρόπος ζωής ήταν πολύ περιπλεγμένα. Συνοψίζοντας, υπήρχε μια ισχυρή επιθυμία για χαλάρωση και μία πιο ήσυχη ζωή. Πολλοί συμμετέχοντες έφεραν την ισορροπία μεταξύ εργασίας και ζωής ως ένα στόχο.

Ασφάλεια.

“Επειδή ένα έγκλημα δεν είναι μόνο μια ληστεία, είναι και βία. Συχνά, είναι κάτι περισσότερο από τα αντικείμενα που κλέβονται”, προειδοποιεί ο Sam, ένας Νοτιο-Αφρικανός μηχανικός και πατέρας. Κάθε Νοτιο-Αφρικανός συμμετέχοντας θεωρεί την ασφάλεια ως προτεραιότητα για τη μετακίνηση του. Παρόλο που η Ινδία έχει την δική της τρομοκρατία και απειλές, αυτό δεν αναφέρθηκε στις συνεντεύξεις. Η εγκληματικότητα είναι πρόβλημα για τους συμμετέχοντες του Ηνωμένου Βασιλείου, περιλαμβάνοντας τον Harry: “Ήταν ακριβώς έξω από την πόρτα μας, το έγκλημα...και μόνο στην ιδέα δείχνει να χειροτερεύει.”

Ευκαιρία.

Οι Ινδοί συμμετέχοντες δήλωσαν πως οι δουλειές, συνήθως και για τους δύο συντρόφους, ήταν ένας σημαντικός παράγοντας και στην ικανότητα για μετακίνηση εκτός συνόρων αλλά και στην έφεση για μετακίνηση.

Περιβάλλον.

Το κλίμα είναι ένας από τους κυρίαρχους τρόπους με τους οποίους οι μετανάστες αφαιρούν επιλογές από τη λίστα με τους πιθανούς τους προορισμούς. Η προσβασιμότητα στη φύση και το καθαρό περιβάλλον ήταν επίσης σημαντικά θέλγητρα.

Πολιτισμικές ομοιότητες.

Όταν οι μελλοντικοί μετανάστες καλούνται να αποφασίσουν χώρες προορισμού, ένα από τα πρώτα κριτήρια που χρησιμοποιούν είναι οι πολιτισμικές ομοιότητες, ξεκινώντας από τη γλώσσα. Ο αθλητισμός είναι ένα άλλο σημαντικό χαρακτηριστικό της κουλτούρας το οποίο βοήθησε στο να αποσπάσει την προσοχή των μεταναστών.

Καλωσόρισμα.

“Αρχικά κοιτούσα για χώρες οι οποίες αποδέχονταν μετανάστες”, εξηγεί ο Jihan. Ο Naadir επέλεξε τον προορισμό του με τον ίδιο τρόπο: “Η Νέα Ζηλανδία έδειχνε πιο φιλική για μετανάστες”. Η δεκτικότητα του προορισμού εκφράζεται από την διαθεσιμότητα της κάρτας εργασίας και την υποδοχή που λαμβάνουν η μετανάστες στη χώρα. Οι μισοί από τους Ινδούς συμμετέχοντες συγκεκριμένα ανέφεραν το ρατσισμό ως ένα στοιχείο που παίζει ρόλο στην απόφαση τους.

Κοινωνικές σχέσεις.

Οι αρχική ιδέα των μεταναστών να πάνε στην Νέα Ζηλανδία, παρά σε κάποια άλλη χώρα, συχνά προέκυψε από τις κοινωνικές σχέσεις με τη χώρα. Η αλυσιδωτή μετανάστευση είναι ένας παράγοντας για πολλούς από τους μετανάστες, ειδικά εκείνους από τη Νότια Αφρική και το Ηνωμένο Βασίλειο οι οποίοι είχαν ήδη συγγενικά πρόσωπα τα οποία ζούσαν στη Νέα Ζηλανδία, παρόλο που η συγγένεια ήταν μακρινή (π.χ. θείοι, δεύτερα ξαδέρφια). Σε ένα δείγμα από την Ινδία, πολύ λίγοι είχαν συγγενικά πρόσωπα που ζούσαν στη Νέα Ζηλανδία, αλλά πολλοί είχαν φίλους από τα παιδικά τους χρόνια.

Πότε να μεταναστεύσεις.

Μετά την απόφαση για το που να εγκατασταθούν, οι μετανάστες συνήθως εστίαζαν στην επιλογή τους σωστού χρονικού σημείου για να το κάνουν. Αυτή θα μπορούσε να

είναι μια παρατεταμένη διαδικασία, αφού οι διαπραγματεύσεις ανάμεσα στα μέλη της οικογένειας ήταν συχνά μακρές.

Ο καταλύτης.

Το θέμα του καταλύτη συνδέει τα γεγονότα που αποκρυστάλλωσαν την απόφαση από μια άμορφη επιθυμία για να φύγει κάποιος σε μια ενέργεια να κάνουν την επιθυμία πραγματικότητα. Δεν συνδέονται όλοι οι καταλύτες με βία ή αρνητικά γεγονότα.

Το μάκρος της διαδικασίας λήψης της απόφασης.

Τελικά, η απόφαση για μετανάστευση συμβαίνει στο πλαίσιο του χρόνου, το οποίο μπορεί να μετριέται ως μήνες ή χρόνια. Όταν έγινε η ερώτηση για το χρονικό σημείο που ο Eka, ένας μηχανικός από το Maharashtra, ξεκίνησε να σκέφτεται τη μετανάστευση, εξήγησε: Οι ρίζες ξεκινούν πολύ παλιά, όταν ακόμα ήμουν παιδί, και σκεφτόμουν πως θα ήταν, αναρωτιόμουν πως θα ήταν να ζω σε μια διαφορετική χώρα. Ωστόσο, δεν είχα καθόλου υπόβαθρο και κανέναν να με καθοδηγήσει σε αυτό, ακόμα φαντάζομαι αυτά τα γεγονότα.

Κάποιες οικογένειες συνέδεσαν αυτό που θεωρούσαν μετανάστευση για περισσότερα από 10 χρόνια, ενώ κάποια συμμετέχουσα πήρε την απόφαση ένα μήνα πριν τη συνέντευξη και το εισιτήριο της για αναχώρηση ήθελε μόνο 4 βδομάδες. Η Ben, μία δασκάλα από το Ηνωμένο Βασίλειο, επιθυμούσε να μεταναστεύσει διεθνώς για χρόνια: “Ήταν η αποστολή μου από τότε που πήγα στην Αυστραλία όταν ήμουν 16 να μετακινηθώ σε αυτή την πλευρά του κόσμου.” Η χρονική περίοδος μπορεί να επηρεαστεί από εντελώς εξωτερικούς παράγοντες, όπως η υγεία, οι δουλειές, η σχολική εκπαίδευση και η άδεια εργασίας, όπως ο Sam, ο οποίος είναι ακόμα στη Νότια Αφρική, εξηγεί: “Ήταν βασικά το 2008 όταν αποφασίσαμε να δοκιμάσουμε, όταν η οικονομική ύφεση ξεκίνησε παγκοσμίως.

Σε γενικές γραμμές, οι άνθρωποι πρώτα πήραν την απόφαση για το αν και το πότε θα μεταναστεύσουν και τελικά που να πάνε. Σχεδόν όλοι οι συμμετέχοντες είχαν ήδη εκθέσει παρατεταμένες προσπάθειες για να συνειδητοποιήσουν τα μεταναστευτικά τους σχέδια. Όλα αντιληπτά και έχοντας ένα βαθμό βεβαιότητας και κινδύνου (παρόλο που είχαν μεμονωμένες διαφορές στο επίπεδο άνεσης με τον κίνδυνο) και όλοι διαπραγματεύτηκαν την απόφαση με τους συντρόφους τους και/ή τα κοντινά τους οικογενειακά πρόσωπα. Το κριτήριο επιλογής προορισμού ήταν ακόμα σημαντικά

παρόμοιο. Ξεκάθαρα, υπάρχει ένα σταθερό μήνυμα ότι η Νέα Ζηλανδία πουλάει, όπως εκείνοι που πηγαίνουν εκεί ελκύονται από τα ίδια χαρακτηριστικά (π.χ., ποιότητα ζωής, περιβάλλον, αίσθηση ότι είναι ευπρόσδεκτοι).

Οι πρώτες μελέτες στον τομέα της ειδικευμένης μετανάστευσης επικεντρώθηκαν στις αρνητικές επιπτώσεις της διαρροής εγκεφάλων (brain drain) - στη μετανάστευση επαγγελματιών και εργαζομένων υψηλής εξειδίκευσης από αναπτυσσόμενες σε ανεπτυγμένες χώρες (κυρίως Καναδά και ΗΠΑ) - στην πατρίδα. Ωστόσο, μερικές μετέπειτα μελέτες υποστήριξαν ότι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, η διαρροή εγκεφάλων θα μπορούσε να είναι επωφελής για τη χώρα καταγωγής. Η πιο πρόσφατη έρευνα χρησιμοποιεί λεπτομερή στατιστικά στοιχεία για να εξετάσει μια ποικιλία χαρακτηριστικών του φαινομένου. Η παγκοσμιοποίηση και η ολοκλήρωση της αγοράς έχουν ρίξει φως σε ένα σχετικά υπό έρευνα μεταναστευτικό κίνημα, δηλαδή τη διεθνή μετανάστευση των φοιτητών από αναπτυσσόμενες σε επιστημονικά προηγμένες χώρες.

Οι «μετανάστες με υψηλή εξειδίκευση» είναι ένας ευρύς ορισμός που περιλαμβάνει όχι μόνο ειδικευμένους εργαζόμενους αλλά και σπουδαστές με υψηλά επίπεδα εκπαίδευσης. Στην παρούσα εργασία οι ερευνητές εξέτασαν τους «ενδεχομένως εξειδικευμένους μετανάστες», ως εκείνους με υψηλά εκπαιδευτικά προσόντα που επιδιώκουν έντονα να μεταναστεύσουν για σπουδές ή εργασία. Αναμφισβήτητα, η μετανάστευση για μελέτη είναι διαφορετική από τη μετανάστευση για εργασία. Ωστόσο, δεδομένου ότι η Ελλάδα βρισκόταν σε φάση βαθιάς οικονομικής κρίσης για σχεδόν 6 χρόνια, θα μπορούσε κάποιος να υποθέσει ότι η μετανάστευση για σπουδές είναι πολύ πιθανό να εξελιχθεί σε μόνιμη παραμονή στο εξωτερικό για να εξασφαλίσει απασχόληση.

Υπάρχει πράγματι μια υψηλή συσχέτιση μεταξύ των διεθνών κινημάτων για σπουδές και εργασία, όχι μόνο επειδή η μετανάστευση των σπουδαστών είναι μια μορφή εξειδικευμένης μετανάστευσης αλλά και επειδή αντανakλά τη διεθνοποίηση της γνώσης. Είναι καλά τεκμηριωμένο ότι η κινητικότητα των σπουδαστών επηρεάζει τη μετέπειτα μεταναστευτική συμπεριφορά, επειδή οι νέοι απόφοιτοι μπορούν να βρουν εργασία στη χώρα όπου σπούδαζαν και είναι γενικά πιο πιθανό να αναζητήσουν εργασία στο εξωτερικό.

Η επιτόπια έρευνα διεξήχθη κατά το πρώτο τρίμηνο του 2014 και απευθύνθηκε σε όλους τους φοιτητές των τριών από τα 4 δημόσια σχολεία «Πρωτότυπο Πειραματικό»

(Λύκειο) της Θεσσαλονίκης. Τα λύκεια παρέχουν ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η οποία διαρκεί 3 χρόνια και επιτρέπει την είσοδο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Οι μαθητές ήταν 15-18 ετών. Η Θεσσαλονίκη είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη όσον αφορά τον πληθυσμό στην Ελλάδα, με περίπου 800.000 κατοίκους (το 7,4% του συνόλου της χώρας).

Ως εκ τούτου, ένα μέρος του δείγματος (φοιτητές πρώτης τάξης) αποτελείται από φοιτητές υψηλής επίδοσης (εισδοχή μετά από εξετάσεις), ενώ το υπόλοιπο δείγμα (μαθητές 2ης και 3ης τάξης με βάση τα αποτελέσματα των λαχειοφόρων αγορών) είναι πιο μικτό. Αυτό επιτρέπει τη σύγκριση της πρόθεσης για μετακίνηση στο εξωτερικό και του κοινωνικοοικονομικού και εκπαιδευτικού προφίλ μεταξύ των μαθητών της πρώτης τάξης, οι οποίοι παρουσιάζουν το υψηλότερο δυναμικό (αποτελούν την εκπαιδευτική ελίτ της πόλης) και εκείνων των μαθητών 2ης και 3ης τάξης των οποίων η απόδοση είναι ποικίλη και προσεγγίζει τον μέσο μαθητή της πόλης.

Το δείγμα περιλαμβάνει το 75% των μαθητών λυκείων "Πρωτότυπο πειραματικό" στη Θεσσαλονίκη. Είναι επίσης αντιπροσωπευτικό του συνολικού κοινωνικοοικονομικού φάσματος της πόλης, καθώς τα επιλεγμένα σχολεία βρίσκονται σε ολόκληρη την ανατολική, κεντρική και δυτική πλευρά της πόλης. Τριακόσιοι εβδομήντα τρεις μαθητές (49% άνδρες και 51% γυναίκες) συμμετείχαν στη μελέτη μας (το ποσοστό απάντησης και για τα τρία σχολεία ήταν 82,3%).

Ένα δείγμα από αυτόν τον συγκεκριμένο τύπο σχολείου έχει δύο πλεονεκτήματα: πρώτον, αποτελείται από μαθητές των οποίων η κοινωνικοοικονομική διαστρωμάτωση (όσον αφορά το εισόδημα και το επαγγελματικό επίπεδο των γονέων) είναι αντιπροσωπευτική του μαθητικού πληθυσμού της πόλης και, δεύτερον, περιλαμβάνει ομάδες μαθητών - τόσο υψηλών επιδόσεων (1ης τάξης) όσο και εκείνων των οποίων η απόδοση είναι αντιπροσωπευτική του μέσου μαθητή της πόλης (2ης και 3ης τάξης). Αυτό επιτρέπει να γίνει σύγκριση μεταξύ των δύο ομάδων ως προς την πρόθεσή τους να μεταναστεύσουν για σπουδές. Είναι προφανές ότι οι μαθητές αυτοί δεν είναι ακόμα εξειδικευμένοι, αλλά η πλειοψηφία τους θα είναι στο εγγύς μέλλον (1-3 έτη) είτε από σπουδές στο εξωτερικό είτε από σπουδές στη χώρα τους, λόγω των υψηλών βαθμολογιών στα ελληνικά πανεπιστήμια.

Η πλειοψηφία των μαθητών (76,3%) σκεφτόταν σοβαρά τη μετανάστευση κατά τη διάρκεια της μελέτης. Σε μια κλίμακα πέντε σημείων, το 33% δήλωσε μια μέτρια

πρόθεση να μεταναστεύσει, ενώ το 43,3% επέδειξε μια ισχυρή και πολύ ισχυρή πρόθεση να μεταναστεύσει για να σπουδάσει στο εξωτερικό. Μόνο το 23,7% έδειξε μια ασθενή ή αρνητική πρόθεση να μεταναστεύσει για σπουδές στο εξωτερικό. Ενώ οι Έλληνες μετανάστες στη δεκαετία του 1960 μετακόμισαν σε χώρες με υψηλή ζήτηση για ανειδίκευτο εργατικό δυναμικό (π.χ. Γερμανία, Βέλγιο, Αυστραλία), οι σύγχρονοι δυνητικοί μετανάστες, όπως προκύπτει από το δείγμα μας, προτιμούν χώρες προορισμού που ταυτόχρονα συνδυάζουν υψηλής ποιότητας τριτοβάθμιες σπουδές με υψηλής ειδίκευσης εργασία (κυρίως το Ηνωμένο Βασίλειο και τις ΗΠΑ).

Παρακάτω, ομαδοποιήθηκαν όλοι οι μαθητές σε τρεις ομάδες ανάλογα με την πρόθεσή τους να μεταναστεύσουν. Η πρόθεση της πρώτης ομάδας να μεταναστεύσει ήταν ισχυρή ή πολύ ισχυρή (αυτοί είναι οι δυνητικοί μετανάστες). Η πρόθεση της δεύτερης ομάδας να μεταναστεύσει ήταν μέτρια και η τρίτη ομάδα εμφάνισε αδύναμη ή καμία πρόθεση να μεταναστεύσει. Το ερωτηματολόγιο, με βάση την υπάρχουσα βιβλιογραφία, περιείχε μια σειρά από παράγοντες ώθησης και έλξης, τους οποίους οι μαθητές κλήθηκαν να αξιολογήσουν. Συγκεκριμένα, αξιολόγησαν τη σημασία κάθε παράγοντα σε μια κλίμακα από 1 έως 5 που αντιστοιχεί στις ακόλουθες απαντήσεις: Συμφωνώ απόλυτα έως Διαφωνώ απόλυτα. Ως εκ τούτου, είχαμε την ευκαιρία να υπολογίσουμε τόσο τη μέση σημασία των συνολικών παραγόντων έλξης και ώθησης, όσο και κάθε παράγοντα έλξης και ώθησης χωριστά. Αυτοί οι παράγοντες αξιολογήθηκαν επίσης από φοιτητές που δήλωσαν "Δεν υπάρχει πρόθεση να μεταναστεύσουν", έτσι ώστε να κατανοηθεί πώς θα μπορούσαν να απαντήσουν εάν εμφανιστεί η πιθανότητα μετανάστευσης σε μεταγενέστερο στάδιο της ζωής τους.

Οι κύριοι παράγοντες έλξης για τους μαθητές από την πρώτη ομάδα είναι οι εξής: κερδίζοντας υποτροφία για σπουδές στο εξωτερικό (59,6%), πρόσβαση σε πιο ποιοτικές μεταπτυχιακές σπουδές (57,9%), εύρεση εργασίας στον τομέα της μελέτης (57,3%) και πρόσβαση σε καλύτερες συνθήκες εργασίας (μισθούς, ώρες εργασίας, ασφάλιση κ.λπ.) από ό,τι στην Ελλάδα (57,3%). Οι σημαντικότεροι παράγοντες ώθησης είναι οι δυσκολίες στην εύρεση εργασίας (52,0%) και η χαμηλή ποιότητα της εκπαίδευσης (43,3%) στην Ελλάδα, ενώ η πιθανότητα μη επιστροφής (44,8%) και η αγάπη τους για την Ελλάδα (42,6%) αποτελούν δύο κύριους παράγοντες πρόληψης.

Στην περίπτωση της δεύτερης ομάδας, η καλύτερη ποιότητα των μεταπτυχιακών σπουδών (26,2%), η εύρεση εργασίας σε σχετικό τομέα (24,5%) και οι καλύτερες

συνθήκες διαβίωσης (24,5%) αποτελούν τους κύριους παράγοντες έλξης για μετανάστευση. Σημαντικοί παράγοντες ώθησης είναι τα αρνητικά κοινωνικά φαινόμενα στην Ελλάδα (π.χ. διαφθορά) (31,5%) και η δυσκολία στην εύρεση εργασίας (30,8%), ενώ παράλληλα προλαμβάνονται οι πιθανές απώλειες φίλων (37,1%) και οικογένειας (30,9%).

Επιπλέον, οι μαθητές της τρίτης ομάδας εξετάζουν τα κοινωνικά δίκτυα στη χώρα προορισμού (67,3%), τις προπτυχιακές σπουδές καλύτερης ποιότητας (58,5%), τα προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών (π.χ. μέσω φοιτητών Erasmus γνωρίζουν διαφορετικές χώρες και πολιτισμούς όπου μεταναστεύουν αργότερα για σπουδές ή δουλειά) (32,0%) και τις καλύτερες συνθήκες διαβίωσης (31,3%) ως κύριους παράγοντες έλξης. Οι κρίσιμοι παράγοντες ώθησης είναι οι πολιτικές συνθήκες στην Ελλάδα (41,7%, δηλαδή η γενική κρίση του ελληνικού πολιτικού συστήματος) και η οικονομική κρίση (40,2%). Η απώλεια του ελληνικού τρόπου ζωής (37,2%) είναι ο κυρίαρχος παράγοντας πρόληψης.

Ως εκ τούτου, το πρώτο κρίσιμο συμπέρασμα αυτής της μελέτης είναι ότι οι δυνητικοί εξειδικευμένοι μετανάστες δεν έχουν μόνο μια παγκόσμια και ολοκληρωμένη αντίληψη σχετικά με τα αίτια και τους στόχους μιας πιθανής απόφασης μετανάστευσης, αλλά έχουν επίσης υψηλές εκπαιδευτικές και επαγγελματικές προσδοκίες για τον εαυτό τους.

Οι μαθητές της δεύτερης ομάδας φαίνεται να είναι σκεπτικιστές. Αν και συνειδητοποιούν τη μελέτη και τις ευκαιρίες απασχόλησης στο εξωτερικό και μερικές από τις αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας, δεν είναι πεπεισμένοι ότι εγκαταλείπουν την οικογένεια και τους φίλους τους με μετανάστευση.

Η τρίτη ομάδα μαθητών απεικονίζει γενικότερες αιτίες μετανάστευσης (π.χ. πολιτικές συνθήκες στην Ελλάδα, ελληνικό τρόπο ζωής), οι οποίες μοιάζουν με αυτές της ανειδίκευτης μετανάστευσης (π.χ. δίκτυα μετανάστευσης στη χώρα υποδοχής) και αποκαλύπτουν έναν πιο αναγκασμένο και λιγότερο εξατομικευμένο χαρακτήρα (π.χ. στην απόφαση τους να εγκαταλείψουν ή να παραμείνουν οδηγούνται κυρίως από παράγοντες που είναι εκτός των χειρών τους) των αποφάσεων μετανάστευσης (π.χ. πολιτικές συνθήκες στην Ελλάδα). Επιπλέον, οι μαθητές αυτής της ομάδας φαίνεται να έχουν σχετικά χαμηλές προσωπικές προσδοκίες, καθώς δεν δίνουν έμφαση στις

μεταπτυχιακές σπουδές (15,9%) ή στην εύρεση εργασίας στον τομέα της μελέτης τους (17,4%) με τον ίδιο τρόπο όπως η πρώτη ομάδα.

Στην έρευνα του Christof Van Mol (2016), φαίνεται ότι τα τελευταία χρόνια, η παγκόσμια οικονομική ύφεση οδήγησε σε αυξανόμενα επίπεδα ανεργίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Οι νέοι πλήττονται ιδιαίτερα, καθώς το ένα τρίτο είναι άνεργοι σήμερα (Eurostat 2015). Στο δημοφιλές τύπο, η αύξηση των ποσοστών ανεργίας των νέων συνδέεται τακτικά με τη μετανάστευση προς άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ιδίως από τη Νότια προς τη Βορειοδυτική Ευρώπη.

Αν και ορισμένοι ερευνητές επίσης πρότειναν ότι οι πρόσφατες τάσεις της μετανάστευσης των νέων στην ΕΕ συνδέονται με την αύξηση των επιπέδων ανεργίας των νέων, εκτός από ορισμένες μεμονωμένες μελέτες, η επίπτωση των επιζήμιων προοπτικών για τη δυναμική της μετανάστευσης των νέων δεν έχει διερευνηθεί εμπειρικά. Ως εκ τούτου, ο Van Mol (2016) στηριζόμενος σε αντιπροσωπευτικά στοιχεία για τη νεολαία ηλικίας 16-30 ετών σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, εξέτασε εμπειρικά ποια ατομικά χαρακτηριστικά, προσωπικές αντιλήψεις και μακροοικονομικοί παράγοντες συσχετίζονται με τις φιλοδοξίες μετανάστευσης των ευρωπαίων νέων.

Για να διερευνηθεί ποιοι ατομικοί και σχετικοί παράγοντες σχετίζονται με τις φιλοδοξίες μετανάστευσης μεταξύ των ευρωπαίων νέων, χρησιμοποιείται το Flash Eurobarometer 395 (European Youth 2014). Οι έρευνες Flash Eurobarometer διεξάγονται κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και συχνά παρέχουν πληροφορίες για πειστικά ζητήματα πολιτικής. Το δείγμα του Flash Eurobarometer 395 περιλαμβάνει 13.437 νέους (ηλικίας 16-30 ετών) από τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ. Ένα τυχαίο δείγμα πολλαπλών σταδίων σχεδιάστηκε σε κάθε κράτος-μέλος. Για κάθε κράτος μέλος, περίπου 5000 άτομα ερωτήθηκαν μέσω υπολογιστικών τηλεφωνικών συνεντεύξεων (CATI) μεταξύ 13 Μαρτίου και 2 Απριλίου 2014.

Εξαρτημένη μεταβλητή

Οι φιλοδοξίες της μετανάστευσης μετρήθηκαν με τη δήλωση "Θέλετε να σπουδάσετε, να υποβληθείτε σε κατάρτιση ή να εργαστείτε σε μια άλλη χώρα της ΕΕ από την [χώρα]" (0 = όχι, 1 = ναι). Αν και θα ήταν επιθυμητό να γίνει διάκριση μεταξύ φιλοδοξιών για σπουδές και εργασία στο εξωτερικό, τα δεδομένα του Flash Eurobarometer δεν το επιτρέπουν. Παρ' όλα αυτά, έχει πρόσφατα υποστηριχθεί ότι οι

μετακινούμενοι φοιτητές μπορούν επίσης να θεωρηθούν ως μια κατηγορία μεταναστών (Van Mol 2014), οι οποίες μπορούν να πλαισιωθούν στην ευρύτερη κατηγορία κινητικότητας των νέων. Επιπλέον, η μελέτη στο εξωτερικό συχνά φαίνεται να λειτουργεί ως ένας τρόπος αντιμετώπισης περιορισμένων προοπτικών της αγοράς εργασίας και στην πατρίδα.

Ανεξάρτητες μεταβλητές

Προκειμένου να διερευνηθεί ποια μεμονωμένα χαρακτηριστικά καθιστούν ένα άτομο πιο πιθανό να επιδιώξει τη μετανάστευση, χρησιμοποιήθηκαν αρκετές μεταβλητές. Πρώτον, το φύλο συμπεριλαμβάνεται ως διχοτόμος μεταβλητή (0 = θηλυκό, 1 = αρσενικό). Δεύτερον, η ηλικία μετριέται ως συνεχής μεταβλητή σε έτη. Τα ίδια μοντέλα τρέχουν με την ηλικία στο μέσο της, και τα αποτελέσματα είναι σε μεγάλο βαθμό τα ίδια. Τρίτον, το επίπεδο εκπαίδευσης των ερωτηθέντων μετρήθηκε με μια συνεχή μεταβλητή που υποδεικνύει την ηλικία κατά την οποία οι ερωτώμενοι ολοκλήρωσαν την εκπαίδευσή τους. Αυτή η μεταβλητή ανακατασκευάστηκε σε τέσσερις κατηγορίες (1 = έως την ηλικία των 15 ετών / χωρίς επίσημη εκπαίδευση, 2 = έως την ηλικία 16-19 ετών, 3 = μέχρι την ηλικία των 20 ετών και άνω, 4 = ακόμη σπουδές). Δεδομένου του μικρού αριθμού περιπτώσεων εκπαίδευσης έως την ηλικία των 15 ετών / χωρίς επίσημη εκπαίδευση, η ηλικιακή κλίμακα 16-19 χρησιμοποιείται ως κατηγορία αναφοράς. Αναμένεται από τους νέους που εμπίπτουν σε αυτήν την κατηγορία να έχουν ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Τέταρτον, το επίπεδο απασχόλησης των ατόμων συμπεριλήφθηκε ως κατηγορηματική μεταβλητή (1 = άνεργος, 2 = απασχολούμενος, 3 = σπουδαστής). Καθώς αναμένεται ότι οι άνεργοι νέοι και οι σπουδαστές θα είναι πιο πρόθυμοι να μετακινηθούν σε σύγκριση με τους απασχολούμενους, οι τελευταίοι επιλέγονται ως η κατηγορία αναφοράς. Πέμπτον, η προηγούμενη διεθνής πείρα στο εξωτερικό μετριέται με την ερώτηση «Έχετε ήδη σπουδάσει, υποβληθεί σε κατάρτιση ή εργαστεί σε άλλη χώρα της ΕΕ από τη χώρα ή το κάνετε τώρα;» (0 = όχι, 1 = ναι). Έξι, έχουν συμπεριληφθεί πληροφορίες για το επίπεδο αστικοποίησης των ερωτηθέντων της περιοχής. Οι τόποι κωδικοποιήθηκαν ως κανονική μεταβλητή (1 = αγροτική περιοχή, 2 = μικρή ή μεσαία πόλη, 3 = μεγάλη πόλη). Τα άτομα που ζουν σε μια αγροτική περιοχή θεωρούνται ως η κατηγορία αναφοράς, καθώς αναμένεται ότι θα είναι πιο διατεθειμένοι να μετακινηθούν. Τέλος, συμπεριλαμβάνονται δύο δείκτες ικανοποίησης των ατόμων από την κατάσταση στην πατρίδα τους. Ένας πρώτος δείκτης ρώτησε για την αντίληψη των ερωτηθέντων

σχετικά με τη συμβατότητα του εθνικού συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης με την εγχώρια αγορά εργασίας, με βάση το ερώτημα «Νομίζετε ότι στη χώρα, την κατάρτιση, τη σχολική και την πανεπιστημιακή εκπαίδευση δεν είναι ευπρόσδεκτες ούτε η τρέχουσα παγκόσμια εργασία;». Οι ερωτώμενοι μπορούσαν να απαντήσουν στην ερώτηση Κλίμακα από 1 (πολύ καλά προσαρμοσμένη) έως 4 (καθόλου προσαρμοσμένη). Τα αισθήματα του αποκλεισμού μετρούνται με την ερώτηση «Έχετε την αίσθηση ότι στη χώρα οι νέοι έχουν περιθωριοποιηθεί από την οικονομική κρίση, δηλαδή αποκλείονται από την οικονομική και κοινωνική ζωή;», οι ερωτηθέντες θα μπορούσαν να υπολογίσουν από 1 (Ναι, οριστικά) στο 4 (όχι, σίγουρα όχι). Και οι δύο κλίμακες έχουν αντιστραφεί για να διευκολύνουν την ερμηνεία.

Αποτελέσματα

Σημαντική ποικιλία υπάρχει μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών μελών που εξετάζουν το επίπεδο ανεργίας καθώς και τις μακροοικονομικές συνθήκες. Ως εκ τούτου, προτού γίνει αναφορά στην πολύ-επίπεδη ανάλυση, παρέχεται μια επισκόπηση της μακροοικονομικής κατάστασης στην οποία ζουν οι νέοι στα διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ. Κατά την εξέταση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ, προκύπτει σαφής διαφορά μεταξύ των περιφερειακών χωρών με χαμηλότερα επίπεδα, ιδίως της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και των χωρών της Νότιας Ευρώπης. Επιπλέον, τα ποσοστά ανεργίας των νέων κυμαίνονται επίσης σημαντικά. Ιδιαίτερα η Κύπρος, η Ισπανία, η Ελλάδα, η Κροατία, η Ιταλία, η Πορτογαλία και η Σλοβακία ξεχωρίζουν, καθώς περίπου ένας στους τρεις νέους ενήλικες είναι άνεργοι. Στο άλλο άκρο της κλίμακας, οι χώρες της Βορειοδυτικής Ευρώπης όπως η Αυστρία, η Γερμανία, η Δανία και οι Κάτω Χώρες καθώς και η Μάλτα έχουν συγκριτικά χαμηλά επίπεδα ανεργίας των νέων, περίπου 1 στους 10 νέους ενήλικες. Κατά τη σύγκριση του ποσοστού ανεργίας των νέων με τον δείκτη ανεργίας των νέων, μπορεί να παρατηρηθεί ότι παρόμοιο μοτίβο εμφανίζεται, ωστόσο, με μικρές διακυμάνσεις. Ενώ η Σλοβακία δεν εμφανίζεται πλέον μεταξύ των χωρών με τις υψηλότερες αναλογίες ανεργίας των νέων, η Φινλανδία και η Σουηδία χαρακτηρίζονται επίσης από σχετικά υψηλό δείκτη ανεργίας των νέων.

Λαμβάνοντας υπόψη τις φιλοδοξίες μετανάστευσης των νέων σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ που βασίζονται στο Flash Eurobarometer, μπορεί να παρατηρηθεί ότι οι μεταναστευτικές φιλοδοξίες εκφράζονται πιο συχνά στην Εσθονία, την Κροατία, τη Σλοβενία, τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία. Στις χώρες αυτές, πάνω από το 60% δήλωσε

ότι στοχεύει να μετακομίσει σε άλλη χώρα της ΕΕ στο μέλλον. Λαμβάνοντας υπόψη τα συμφραζόμενα χαρακτηριστικά κάθε κράτους μέλους υπό το πρίσμα των φιλοδοξιών μετανάστευσης, μπορεί να παρατηρηθεί ότι αυτές οι πέντε χώρες χαρακτηρίζονται επίσης από χαμηλό ΑΕΠ και ΑΕΠ ανά κάτοικο. Λαμβάνοντας υπόψη τα ποσοστά ανεργίας των νέων, μεταξύ αυτών των πέντε χωρών, εκτός από την Κροατία, οι μεσαίες αποδόσεις των ανέργων κυμαίνονται μεταξύ 15% και 25%. Σύμφωνα με αυτό το σκεπτικό, ωστόσο, οι νέοι από την Ουγγαρία, την Πολωνία και τη Λετονία θα πρέπει επίσης να επιδείξουν υψηλότερα επίπεδα μεταναστευτικών φιλοδοξιών, πράγμα που δεν συμβαίνει. Είναι λοιπόν πιθανό να παίζουν και άλλοι παράγοντες.

Όταν εξετάζουμε τα περιγραφικά στατιστικά στοιχεία του δείγματος που περιλαμβάνεται στο Flash Ευρωβαρόμετρο 395, μπορεί να παρατηρηθεί ότι συνολικά, οι φιλοδοξίες για μετάβαση στο εξωτερικό είναι σχετικά υψηλές μεταξύ του δείγματος μας. Περίπου οι μισοί από τους ερωτηθέντες δηλώνουν ότι έχουν τέτοιες φιλοδοξίες. Αυτό έρχεται σε έντονη αντίθεση με τα στοιχεία από τις έρευνες του Ευρωβαρομέτρου μεταξύ του γενικού πληθυσμού. Το Ευρωβαρόμετρο για τη γεωγραφική κινητικότητα και την κινητικότητα στην αγορά εργασίας, για παράδειγμα, έδειξε ότι το 17% των ερωτηθέντων σχεδίαζε να ζει ή / και να εργάζεται στο εξωτερικό στο μέλλον. Επιπλέον, φαίνεται ότι η μέση ηλικία των ερωτηθέντων ατόμων είναι 23,42 ετών. Η ισορροπία μεταξύ των φύλων του δείγματος είναι αρκετά ίση, αν και οι άνδρες αντιπροσωπεύονται ελαφρώς. Κατά την εξέταση του εκπαιδευτικού επιπέδου των ερωτηθέντων, παρατηρείται ότι πολύ λίγοι (2,65%) δεν έλαβαν επίσημη εκπαίδευση ή μόνο πήγαν στο σχολείο μέχρι την ηλικία των 15 ετών. Οι χώρες στις οποίες αναφέρεται ο υψηλότερος αριθμός ατόμων χωρίς επίσημη εκπαίδευση είναι στην Αυστρία (25), τη Βουλγαρία (44), τη Γερμανία (24) και τη Ρουμανία (32).

Λαμβάνοντας υπόψη το καθεστώς απασχόλησης των ερωτηθέντων, μπορεί να σημειωθεί ότι οι περισσότεροι νέοι απασχολούνταν τη στιγμή της έρευνας. Το συνολικό ποσοστό ανεργίας στο δείγμα (14,9%) είναι χαμηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο το 2014 (21,4%) (Eurostat 2015). Αυτό μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι το δείγμα περιλαμβάνει άτομα έως την ηλικία των 30 ετών, ενώ ο αριθμός των Eurostat καλύπτει μόνο τον νεαρό πληθυσμό μέχρι την ηλικία των 24. Όταν συγκρίνεται το ποσοστό των ανέργων νέων στο δείγμα με τα στατιστικά στοιχεία ανεργίας η Eurostat, γίνεται σαφές ότι για όλα σχεδόν τα κράτη μέλη το ποσοστό ανεργίας των νέων είναι

υψηλότερο από αυτό που προέκυψε στο δείγμα. Ωστόσο, ο δείκτης ανεργίας είναι γενικά χαμηλότερος σε σύγκριση με τους αριθμούς που αναφέρθηκαν στο δείγμα.

Η μελέτη των Hoppe & Fujishiro (2015) διερευνά τις προσδοκίες (δηλ. τα αναμενόμενα πλεονεκτήματα θέσεων εργασίας), τις αξίες (δηλ. την αναρρόφηση σταδιοδρομίας) και τις πεποιθήσεις (δηλ. τη γενικευμένη αυτο-αποτελεσματικότητα) μαζί με άλλους προγνωστικούς παράγοντες σε επίπεδο ατόμου, κοινωνικούς και οικονομικούς για τη λήψη αποφάσεων μετανάστευσης. Επιπλέον, με ένα διαχρονικό δείγμα, διερευνάται ο τρόπος με τον οποίο η λήψη αποφάσεων για τη μετανάστευση προβλέπει πραγματική μετανάστευση. Υποστηρίζεται ότι, προκειμένου να κατανοηθεί η πολυπλοκότητα της μετανάστευσης ως διαδικασίας, πρέπει να κατανοήσουμε καλύτερα τους προγνωστικούς παράγοντες σε επίπεδο ατόμου που διαμορφώνουν τις προθέσεις και τις συμπεριφορές μετανάστευσης.

Στη συνέχεια, θα συζητηθούν τα αναμενόμενα οφέλη απασχόλησης μετά τη μετανάστευση ως προσδοκώμενο αποτέλεσμα, η φιλοδοξία σταδιοδρομίας ως αξία και τη γενικευμένη αυτο-αποτελεσματικότητα ως πίστη ελέγχου συμπεριφοράς στο πλαίσιο της διεθνούς μετανάστευσης εργατικού δυναμικού ανάμεσα σε άτομα με υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Θεωρείται ότι αυτοί οι παράγοντες έχουν τις ρίζες τους στο άτομο ως πρόβλεψη για τις τρεις φάσεις της διαδικασίας λήψης αποφάσεων για τη μετανάστευση. Καθώς οι προηγούμενες μελέτες μετανάστευσης έχουν τεκμηριώσει τις επιπτώσεις της ανεργίας και των κοινωνικών δικτύων, ως οδηγών για τη μετανάστευση, θα θεωρηθούν αυτοί οι συμφραζόμενοι παράγοντες ως πρόσθετοι παράγοντες πρόβλεψης.

Στο πλαίσιο της διεθνούς μετανάστευσης, οι προσδοκίες για καλύτερες προοπτικές απασχόλησης και καλύτερες συνθήκες διαβίωσης έχουν εντοπιστεί ως προβλέψιμες για την πρόθεση της μετανάστευσης. Ωστόσο, η βιβλιογραφία δείχνει επίσης ότι η προοπτική εξεύρεσης απασχόλησης ή καλύτερων συνθηκών διαβίωσης μπορεί να μην εξηγεί επαρκώς τη μεταναστευτική συμπεριφορά. Μερικές μελέτες σχετικά με τη διεθνή μετανάστευση, μεταξύ χωρών υψηλού εισοδήματος αποκάλυψαν ότι η πρόβλεψη της σταδιοδρομίας, παρά η απλή εύρεση εργασίας, διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο. Όσον αφορά τις τρεις φάσεις λήψης αποφάσεων για τη μετανάστευση, προτείνονται τα εξής.

Υπόθεση 1. Τα προσδοκώμενα οφέλη για την απασχόληση συνδέονται θετικά με: (α) πρώτες σκέψεις σχετικά με τη μετανάστευση (προκαταρκτική φάση), (β) διερεύνηση και σχεδιασμό συμπεριφορών (προαγωγική φάση), και (γ) συγκεκριμένες ενέργειες μετανάστευσης (φάση δράσης).

Η πρόβλεψη των πλεονεκτημάτων εργασίας, όπως περιγράφεται παραπάνω, σχετίζεται με τις προσδοκίες ότι μια συγκεκριμένη συμπεριφορά (δηλαδή η μετανάστευση) θα οδηγήσει σε ένα επιθυμητό αποτέλεσμα. Εκτός από αυτές τις συγκεκριμένες προσδοκίες, οι στάσεις και οι αξίες των ανθρώπων σχετικά με τη σταδιοδρομία τους, όπως οι προσδοκίες σταδιοδρομίας, είναι πιθανό να επηρεάσουν τις μεταναστευτικές προθέσεις και συμπεριφορές.

Υπόθεση 2. Η φιλοδοξία σταδιοδρομίας συνδέεται με (α) πρώτες σκέψεις σχετικά με τη μετανάστευση (προκαταρκτική φάση), (β) συμπεριφορές εξερεύνησης και προγραμματισμού (προληπτική φάση), και (γ) συγκεκριμένες ενέργειες μετανάστευσης (φάση δράσης).

Σύμφωνα με τη θεωρία της προγραμματισμένης συμπεριφοράς, η αλληλεπίδραση προσδοκιών και αξιών είναι προγνωστική για τις προθέσεις και τις συμπεριφορές. Σύμφωνα με αυτό το σκεπτικό, αναμένεται ότι οι άνθρωποι που προβλέπουν οφέλη εργασίας σε μια χώρα προορισμού (δηλ. προσδοκώμενο αποτέλεσμα) και που ταυτόχρονα έχουν υψηλή φιλοδοξία σταδιοδρομίας (δηλαδή, αξία) πιθανόν να επιδείξουν τις ισχυρότερες προθέσεις για μετανάστευση καθώς και συμπεριφορές μετανάστευσης. Νωρίτερα υποθέσαμε τις κύριες επιπτώσεις για τα αναμενόμενα οφέλη και την επαγγελματική φιλοδοξία σχετικά με τις προθέσεις και τις συμπεριφορές μετανάστευσης (Υπόθεση 1 και 2). Ως εκ τούτου, προτείνεται η αλληλεπίδραση των δύο να προβλέψει τις προκαταρκτικές, προαγωγικές και ενεργές φάσεις.

Υπόθεση 3. Η φιλοδοξία σταδιοδρομίας μετριάξει τις επιπτώσεις των προσδοκώμενων πλεονεκτημάτων εργασίας σε (α) πρώτες σκέψεις σχετικά με τη μετανάστευση (προκαταρκτική φάση), (β) διερεύνηση και σχεδιασμό συμπεριφορών (προληπτική φάση), και (γ) συγκεκριμένες ενέργειες μετανάστευσης (φάση δράσης), ότι η θετική επίδραση των αναμενόμενων ωφελειών στην απασχόληση είναι ισχυρότερη όταν η φιλοδοξία της σταδιοδρομίας είναι υψηλή.

Η αυτο-αποτελεσματικότητα έχει αρχικά οριστεί ως η πίστη στην ικανότητα ενός ατόμου να εκτελεί συμπεριφορά σε μια δεδομένη κατάσταση και συνδέεται στενά με

τη δομή ελέγχου συμπεριφοράς του Ajzen (1991). Η διεθνής μετανάστευση είναι μια πολύπλοκη και δυναμική διαδικασία που αποτελείται από μια σειρά συμπεριφορών που εκτελούνται σε ένα ευρύ φάσμα καταστάσεων. Επομένως, η αίσθηση ότι είναι αποτελεσματική για τη διεθνή μετανάστευση καταλαμβάνεται καλύτερα ως γενικευμένη αυτο-αποτελεσματικότητα και όχι ως προς την συμπεριφορά και την εξειδίκευση της συγκεκριμένης κατάστασης. Προτείνεται ότι η γενικευμένη αυτο-αποτελεσματικότητα επηρεάζει κυρίως τη συμπεριφορά και ως εκ τούτου επηρεάζει τις φάσεις της λήψης αποφάσεων μετανάστευσης που περιλαμβάνουν δράσεις.

Υπόθεση 4. Η γενικευμένη αυτο-αποτελεσματικότητα συνδέεται θετικά με (α) τη διερεύνηση και σχεδίαση συμπεριφορών (προαγωγική φάση) και (β) συγκεκριμένες ενέργειες για τη μετανάστευση (φάση δράσης).

Υποθέσαμε ότι τόσο η γενικευμένη αυτο-αποτελεσματικότητα, όσο και τα αναμενόμενα οφέλη για την απασχόληση έχουν προγνωστικά αποτελέσματα στην εμπλοκή σε συμπεριφορές σχεδιασμού και στη λήψη συγκεκριμένων ενεργειών για τη μετανάστευση. Προτείνεται τώρα ότι η επίδραση της γενικευμένης αυτο-αποτελεσματικότητας εξαρτάται από τα αναμενόμενα οφέλη απασχόλησης (προσδοκώμενο αποτέλεσμα).

Υπόθεση 5. Τα προσδοκώμενα οφέλη για την απασχόληση μετριάζουν τη θετική επίδραση της γενικευμένης αυτο-αποτελεσματικότητας στην (α) διερεύνηση και σχεδιασμό συμπεριφορών (προληπτική φάση) και (β) συγκεκριμένες ενέργειες για τη μετανάστευση (φάση δράσης), έτσι ώστε η επίδραση της γενικευμένης αυτο-αποτελεσματικότητας να είναι ισχυρότερη όταν τα αναμενόμενα οφέλη εργασίας είναι υψηλά.

Δειγματοληψία και διαδικασία συλλογής δεδομένων

Οι συμμετέχοντες προσλήφθηκαν μέσω τεσσάρων γερμανικών σχολείων σε δύο μεγάλες ισπανικές πόλεις μεταξύ Απριλίου 2012 και Αυγούστου 2013. Περίπου 1500 μαθητές γλωσσών ενημερώθηκαν από το προσωπικό της μελέτης σχετικά με το αντικείμενο της μελέτης, τον εθελοντικό χαρακτήρα της συμμετοχής και την εμπιστευτικότητα στην επεξεργασία των δεδομένων. Μετά από την πρόσληψη και τη συναίνεση κατόπιν ενημέρωσης, οι μαθητές ολοκλήρωσαν τα ερωτηματολόγια στις αίθουσες διδασκαλίας τους.

Συνολικά 1398 συμμετέχοντες παρείχαν στοιχεία ερωτηματολογίου (ποσοστό συμμετοχής = 93,2%). Από τους 1398 συμμετέχοντες 7 αποκλείστηκαν επειδή τα περισσότερα από τα στοιχεία τους έλειπαν. Καθώς οι σπουδαστές και οι απόφοιτοι μπορούν να εξετάσουν τη μετάβαση στη Γερμανία για λόγους που σχετίζονται με την εργασία, και οι δύο ομάδες συμπεριλήφθηκαν στο δείγμα. Μόνο 15 συνταξιούχοι και 15 άτομα που δεν απάντησαν στις εξαρτώμενες μεταβλητές μας για τη λήψη αποφάσεων μετανάστευσης αποκλείστηκαν. Από τους υπόλοιπους 1361 συμμετέχοντες, 148 εξετάζουν το ενδεχόμενο μετανάστευσης σε άλλη χώρα εκτός της Γερμανίας και 50 δεν αναφέρουν συγκεκριμένη χώρα προορισμού. Εξαιρέθηκαν επειδή ρωτήσαμε για προσδοκώμενα οφέλη για την απασχόληση που σχετίζονται ειδικά με τη Γερμανία. Αυτό άφησε 1163 συμμετέχοντες για την ανάλυση. Από τους 1163 συμμετέχοντες, οι 426 δεν είχαν εξετάσει σοβαρά τη μετανάστευση, οι 212 ήταν στην προκαταρκτική φάση, οι 337 ήταν στην προακουστική φάση και 188 ήταν στην ενεργητική φάση.

Σε όλες τις φάσεις οι συμμετέχοντες ήταν σχετικά νέοι ($M = 29,93$ ετών) και είχαν υψηλό μορφωτικό επίπεδο. Σαράντα εννέα τοις εκατό εγγράφηκαν σε ένα πανεπιστήμιο. Μεταξύ όσων ολοκλήρωσαν τις σπουδές τους, το 29% ήταν άνεργοι. Περίπου οι μισοί από τους συμμετέχοντες είχαν ζήσει προηγουμένως στο εξωτερικό και σχεδόν οι μισοί από αυτούς ήταν σε ενδιάμεσες σπουδές γερμανικών γλωσσών. Μόνο το 11% είχε παιδιά.

Πρώτον, ρωτήσαμε τους συμμετέχοντες εάν είχαν εξετάσει τη μετανάστευση (ναι / όχι). Οι συμμετέχοντες που απάντησαν σε αυτή την ερώτηση αρνητικά, κατηγοριοποιήθηκαν ως έχοντες "καμία πρόθεση να μεταναστεύσουν" ($n = 426$). Όλοι οι συμμετέχοντες που απάντησαν με ναι στη συνέχεια κλήθηκαν να απαντήσουν σε έξι ερωτήσεις σχετικά με τις μεταναστευτικές συμπεριφορές που προέκυψαν από έξι προκαταρκτικές συνεντεύξεις με Ισπανούς στην Ισπανία και ευρήματα από την ποιοτική μελέτη του Tabor και Milfont (2011). Κατηγοριοποιήθηκαν οι συμπεριφορές στις προκαθοριστικές, τις προαγωγικές και τις ενεργές φάσεις. Εκείνοι που απάντησαν ναι στο ερώτημα εάν είχαν εξετάσει τη μετανάστευση και «(1) συζήτησαν τη δυνατότητα μετανάστευσης με την οικογένεια και τους φίλους» αλλά δεν έλαβαν άλλες ενέργειες, συγκεντρώθηκαν στην προκαθοριστική φάση ($n = 212$). Η προαγωγική φάση ($n = 337$) συνίστατο σε εκείνους που "(2) έλαβαν πληροφορίες από εκείνους που είχαν ήδη μεταναστεύσει" και είχαν "(3) επαφή με εταιρείες και πρακτορεία απασχόλησης"

αλλά δεν είχαν προβεί σε άλλες ενέργειες. Τέλος, οι συμμετέχοντες που έλαβαν συγκεκριμένες ενέργειες όπως "(4) πραγματοποιώντας υλικοτεχνικές ρυθμίσεις" (π.χ. αγοράζοντας αεροπορικό εισιτήριο, ενοικιάζοντας ένα διαμέρισμα) ή "(5) που έλαβαν και (6) αποδέχτηκαν μια προσφορά για δουλειά ομαδοποιήθηκαν στην ενεργό φάση ($n = 188$).

Τα προσδοκώμενα πλεονεκτήματα για την απασχόληση μετρήθηκαν με τέσσερα στοιχεία που ανταποκρίνονται στις προσδοκίες για εξέλιξη της σταδιοδρομίας και την εξεύρεση εργασίας στη Γερμανία (π.χ. "εύρεση μιας πολλά υποσχόμενης θέσης στον τομέα μου", "προώθηση της σταδιοδρομίας μου για το μέλλον", "λήψη καλού μισθού", "εύρεση οποιασδήποτε εργασίας"). Στο ερωτηματολόγιο, ρωτήθηκαν όλοι οι συμμετέχοντες: «Ποιες είναι οι πιθανότητες ότι θα υπάρξουν μεταξύ των Ισπανών και της Γερμανίας [κάθε ένα από τα τέσσερα σημεία];» Είχαν πέντε επιλογές απάντησης: πολύ καλύτερες πιθανότητες στην Ισπανία (= 1), κάπως καλύτερες πιθανότητες στην Ισπανία (= 2), ίσες πιθανότητες και στις δύο χώρες (= 3), κάπως καλύτερες πιθανότητες στη Γερμανία (= 4) και πολύ καλύτερες πιθανότητες στη Γερμανία (= 5). Έτσι, υψηλότερη βαθμολογία έδειξε υψηλότερο προσδόκιμο για τη μετάβαση στη Γερμανία.

Η φιλοδοξία σταδιοδρομίας αξιολογήθηκε με οκτώ στοιχεία της κλίμακας φιλοδοξίας σταδιοδρομίας που περιλαμβάνει φιλοδοξίες στην ηγεσία, την κατάρτιση και τη διαχείριση άλλων και την επιδίωξη περαιτέρω εκπαίδευσης (δείγμα: «Ελπίζω να γίνω ηγέτης στον τομέα της σταδιοδρομίας μου»). Οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν πόσο αληθινές είναι όλες οι δηλώσεις για αυτούς σε μια κλίμακα τύπου Likert των 5 σημείων που κυμαίνεται από καμιά αληθινή για μένα (= 0) έως πολύ αληθινή για μένα (= 5). Το άλφα του Cronbach ήταν 0,75.

Έξι στοιχεία της γενικής κλίμακας αυτο-αποτελεσματικότητας από τον Schwarzer και την Jerusalem (1995) χρησιμοποιήθηκαν για τη μέτρηση της γενικευμένης αυτο-αποτελεσματικότητας (δείγμα: «Ό, τι και αν έρχεται στη ζωή μου, μπορώ συνήθως να το χειριστώ»). Οι συμμετέχοντες απάντησαν σε μια κλίμακα τύπου Likert 5 σημείων που κυμαίνεται από την έντονη διαφωνία (1) για να συμφωνήσουν έντονα (5). Το άλφα του Cronbach ήταν 0,88.

Η ανεργία μετρήθηκε με ένα μόνο στοιχείο: "Είστε σήμερα άνεργοι;" (0 = όχι, 1 = ναι). Οι συμμετέχοντες που ήταν φοιτητές στο πανεπιστήμιο αλλά δήλωσαν ότι ήταν άνεργοι κωδικοποιήθηκαν με 0. Αξιολογήθηκε χωριστά το μέγεθος των γερμανικών

και ισπανικών κοινωνικών δικτύων στη Γερμανία με δύο μόνο στοιχεία: «Πόσοι Γερμανοί / Ισπανοί φίλοι και συγγενείς ζουν στη Γερμανία;". Οι επιλογές απόκρισης κυμαίνονταν από 1 (καμία) έως 6 (9 ή περισσότερες).

Συμπεριλήφθηκαν προηγούμενες εμπειρίες μετανάστευσης, γλωσσικές δεξιότητες, σπουδαστές, ηλικία, φύλο, εκπαίδευση και η ύπαρξη παιδιών, ως μεταβλητές ελέγχου στη μελέτη αυτή, καθώς αυτές οι μεταβλητές έχουν προσδιοριστεί ως πρόβλεψη για τη λήψη αποφάσεων μετανάστευσης σε προηγούμενες μελέτες. Προηγούμενες εμπειρίες μετανάστευσης αξιολογήθηκαν με ένα μόνο θέμα: «Έχετε ζήσει στο εξωτερικό προηγουμένως;» (0 = όχι; 1 = ναι). Οι γλωσσικές δεξιότητες αξιολογήθηκαν αντικειμενικά από τις σχολές γλώσσας χρησιμοποιώντας τυποποιημένες δοκιμές αξιολόγησης γερμανικής γλώσσας (επίπεδο επάρκειας που κυμαίνεται από A1 [βασικό επίπεδο αρχαρίου] έως C2 [ικανό]).

Διεξήχθησαν αναλύσεις λογιστικής παλινδρόμησης χρησιμοποιώντας το IBM SPSS Version 22 για να εξεταστεί η έκταση στην οποία κάθε φάση προβλέφθηκε από τις ανεξάρτητες και τις μεταβλητές ελέγχου μας. Το μέγεθος της συσχέτισης μεταξύ κάθε ανεξάρτητης μεταβλητής και κάθε φάσης απόφασης μετανάστευσης εκφράζεται ως αναλογία πιθανότητας (OR). Αρχικά μπήκαμε στο μοντέλο των μεταβλητών ελέγχου (δηλ. ηλικία, φύλο, εκπαίδευση, σπουδαστής, ύπαρξη παιδιών, έζησε στο εξωτερικό και γλωσσικές δεξιότητες). Τίποτα εκτός από την ηλικία που συσχετίστηκε με οποιαδήποτε φάση μετανάστευσης και επομένως βγήκε από τις επόμενες αναλύσεις. Για να δοκιμαστούν οι υποθέσεις, εισήγαμε το μοντέλο στο βήμα 1 στην ηλικία, τα ισπανικά και γερμανικά κοινωνικά δίκτυα, την ανεργία, τα αναμενόμενα οφέλη εργασίας, την φιλοδοξία σταδιοδρομίας και τη γενικευμένη αυτο-αποτελεσματικότητα στο μοντέλο. Στη συνέχεια προσθέσαμε την αλληλεπίδραση των αναμενόμενων ωφελημάτων εργασίας με την επαγγελματική φιλοδοξία και με γενικευμένη αυτο-αποτελεσματικότητα, αντίστοιχα, στο βήμα 2. Όλες οι μεταβλητές επικεντρώθηκαν πριν από την οικοδόμηση του όρου αλληλεπίδρασης.

Οι συμμετέχοντες που είναι άνεργοι είναι πιο πιθανό να βρίσκονται σε προκαθορισμένες, προληπτικές και ενεργητικές φάσεις από εκείνους που απασχολούνται. Τα κοινωνικά δίκτυα δεν συνδέονται με την προκαθοριστική φάση. Ωστόσο, διαπιστώνεται ότι η ύπαρξη ισπανικών κοινωνικών δικτύων συνδέεται με την προαγωγική φάση. Οι άνθρωποι με Ισπανούς φίλους και συγγενείς στη Γερμανία είναι

πιο πιθανό να συγκεντρώσουν πληροφορίες ή να επικοινωνήσουν με εταιρείες. Στη συνέχεια, η ύπαρξη ισπανικών και γερμανικών κοινωνικών δικτύων συνδέεται με τη φάση δράσης.

Τα προσδοκώμενα οφέλη για την απασχόληση συνδέονται και με τις τρεις φάσεις λήψης αποφάσεων μετανάστευσης, το οποίο υποστηρίζει την Υπόθεση 1. Ειδικότερα, για κάθε μονάδα αύξηση των προσδοκώμενων ωφελημάτων εργασίας, οι πιθανότητες να ανήκουν στις προκαταρκτικές φάσεις και στην προληπτική φάση και όχι στο "Αυξήθηκαν κατά 58% και 59%". Οι πιθανότητες να ανήκουν στην ενεργητική φάση αυξάνονται κατά 33%, με κάθε αύξηση των αναμενόμενων παροχών απασχόλησης. Ομοίως, η φιλοδοξία σταδιοδρομίας συνδέεται με όλες τις φάσεις λήψης αποφάσεων μετανάστευσης: τις προκαταρκτικές, τις προαγωγικές και τις ενεργές φάσεις. Με άλλα λόγια, οι συμμετέχοντες με υψηλότερες προσδοκίες σταδιοδρομίας είναι πιο πιθανό να εξετάσουν τη μετανάστευση και να συμμετάσχουν σε διερευνητικές και προγραμματιστικές συμπεριφορές καθώς και συγκεκριμένες προπαρασκευαστικές ενέργειες. Έτσι υποστηρίζεται η Υπόθεση 2. Καθώς η αλληλεπίδραση μεταξύ πλεονεκτημάτων εργασίας και φιλοδοξίας σταδιοδρομίας δεν είναι σημαντική για κάποια φάση, η Υπόθεση 3 δεν υποστηρίζεται. Όπως προτείνεται, η γενικευμένη αυτο-αποτελεσματικότητα συνδέεται με φάσεις που περιλαμβάνουν δράσεις: την προαγωγική φάση και τη φάση δράσης. Οι συμμετέχοντες με υψηλότερη γενικευμένη αυτο-αποτελεσματικότητα είναι πιο πιθανό να συμμετάσχουν σε εξερευνητικές συμπεριφορές και συγκεκριμένες προπαρασκευαστικές ενέργειες, γεγονός που υποστηρίζει την Υπόθεση 4.

Τα άτομα με χαμηλή γενικευμένη αυτό-αποτελεσματικότητα που προβλέπουν υψηλά οφέλη στη δουλειά στη Γερμανία εξακολουθούν να είναι πολύ πιθανό να βρίσκονται στη φάση δράσης, ενώ ένας συνδυασμός χαμηλής γενικευμένης αυτο-αποτελεσματικότητας και χαμηλών αναμενόμενων οφελών θέσεων εργασίας οδηγεί σε χαμηλότερη πιθανότητα να βρίσκονται στη φάση δράσης. Καθώς η αλληλεπίδραση μεταξύ της γενικευμένης αυτο-αποτελεσματικότητας και των αναμενόμενων οφελών θέσεων εργασίας διαφέρει από ό,τι έχει υποθεθεί (δηλαδή, η επίδραση της γενικευμένης αυτο-αποτελεσματικότητας είναι ισχυρότερη όταν τα αναμενόμενα οφέλη εργασίας είναι υψηλά), η υπόθεση 5 δεν υποστηρίζεται.

Οι μεταβλητές ελέγχου που αφορούν το φύλο, την εκπαίδευση, την κατοχή παιδιών, την ύπαρξη σπουδαστών, την προηγούμενη ύπαρξη στο εξωτερικό και τις γλωσσικές δεξιότητες δεν είναι προβλέψιμες για όλες τις φάσεις λήψης αποφάσεων μετανάστευσης και επομένως αποκλείστηκαν από τις αναλύσεις παλινδρόμησης. Για την ηλικία, βρίσκουμε συσχετίσεις για την προκαθοριστική, την προαγωγική και την ενεργητική φάση. Οι μικρότεροι συμμετέχοντες είναι πιο πιθανό να εξετάσουν τη μετανάστευση και να συμμετάσχουν σε μεταναστευτικές συμπεριφορές.

Τέλος, η μελέτη αυτή αποκαλύπτει ότι τα αναμενόμενα οφέλη και η επαγγελματική φιλοδοξία μαζί με την ανεργία και τα κοινωνικά δίκτυα στη Γερμανία συνδέονται με την πρόθεση να μεταναστεύσουν, τις συμπεριφορές σχεδιασμού και συγκεκριμένες ενέργειες που προετοιμάζονται για τη μετανάστευση. Επιπλέον, η γενικευμένη αυτο-αποτελεσματικότητα σχετίζεται με τη λήψη προπαρασκευαστικών ενεργειών για τη μετανάστευση. Επιπλέον, οι Ισπανοί που εμπλέκονται σε συμπεριφορές σχεδιασμού και συγκεκριμένες ενέργειες ενδέχεται να μεταναστεύσουν στη Γερμανία εντός δώδεκα μηνών.

Οι Vilhemson and Thulin (2013) θέλησαν να εξετάσουν την πιθανή σχέση που μπορεί να υπάρχει μεταξύ του διαδικτύου και της μετανάστευσης στην χώρα της Σουηδίας. Για το σκοπό αυτό διέμειναν ερωτηματολόγια σε άτομα ηλικίας από 20-29 ετών. Για τις ανάγκες της έρευνας οι συγγραφείς διαίρεσαν τον πληθυσμό τους σε αυτούς που είχαν αλλάξει περιοχή διαμονής τους τελευταίους 12 μήνες δίνοντάς τους την ονομασία «movers» και σε αυτούς που έμεναν στην ίδια περιοχή τα τελευταία πέντε χρόνια, δίνοντάς τους την ονομασία «stayers». Επιπλέον, προέβησαν σε άλλη μία κατηγοριοποίηση με βάση την πρόθεσή τους για να μεταναστεύσουν. Έτσι, χώρισαν τα άτομα σε τρεις κατηγορίες: Η πρώτη περιλαμβάνει αυτούς που έχουν ενεργά σχέδια για να μεταναστεύσουν και αποτελείται από το 29% των ατόμων. Η δεύτερη περιλαμβάνει τα άτομα τα οποία έχουν αόριστα σχέδια για να μεταναστεύσουν και αποτελείται από 29% των ατόμων και η τρίτη απ' αυτούς που είναι αποφασισμένοι να παραμείνουν στη χώρα τους και αποτελείται από το 33%.

Όσον αφορά το γενικό σύνολο του δείγματος και την πρόθεσή τους για μετανάστευση εξάγονται τα εξής συμπεράσματα: οι γυναίκες είναι πιο πρόθυμες να μεταναστεύσουν σε σχέση με τους άντρες. Οι μαθητές δείχνουν μεγαλύτερη προθυμία από τους εργαζόμενους. Τα άτομα με μερική απασχόληση είναι λιγότερο πρόθυμοι να

μεταναστεύσουν. Επιπλέον, ως προς το επίπεδο απασχόλησης, αυτοί με υψηλότερο επίπεδο είναι πιο πρόθυμοι για μετακίνηση. Για την περιοχή διαμονής, τα άτομα που κατοικούν σε αστική περιοχή είναι περισσότερο πρόθυμοι ενώ τέλος, περισσότερο θετικοί στο δίλημμα της μετανάστευσης είναι αυτοί που δεν έχουν παιδιά.

Όσον αφορά την κατηγορία των ατόμων που έχουν μεταναστεύσει («movers») και τη σχέση τους με το διαδίκτυο, 51% δηλώνει ότι συμπεριέλαβε τις πληροφορίες που συνέλεξε από το διαδίκτυο στα σχέδια μετανάστευσής του και γενικά στην προετοιμασία του. Αντίθετα, το 21% δηλώνει ότι δεν το χρησιμοποίησε καθόλου. Το 38% των ατόμων υποστηρίζει ότι το διαδίκτυο τους διευκόλυνε σε μεγάλο βαθμό ενώ το 46% δεν δέχτηκε καμία υποστήριξη απ' αυτό. Ακόμη, 16% των ατόμων επηρεάστηκε σε μεγάλο βαθμό από το διαδίκτυο ως προς τον προορισμό μετανάστευσης, 14% σε μικρό βαθμό, ενώ το 71% δηλώνει ότι δεν επηρεάστηκε καθόλου. Τα άτομα που χρησιμοποίησαν το διαδίκτυο για τη μετανάστευσή τους απέκτησαν πληροφορίες σχετικές με τη στέγαση και οικιακούς χώρους, όπως δηλώνει το 61% αυτών, το 1/3 των ατόμων αναζητούσε πληροφορίες σχετικά με εκπαιδευτικές ευκαιρίες και σπουδές στο εξωτερικό ενώ το 1/4 πληροφορίες σχετικές με δραστηριότητες αναψυχής, ψυχαγωγία και την αγορά εργασίας. Όσον αφορά τα άτομα με πρόθεση για μετανάστευση, 30% αυτών έχουν ενεργά σχέδια για μετακίνηση και χρησιμοποιούν συχνά το ίντερνετ για να αποκτήσουν πληροφορίες για άλλα μέρη. Έτσι, όσο πιο ενεργά είναι τα σχέδιά τους τόσο πιο εντατική είναι και η αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο.

Τα κίνητρα της μετανάστευσης παρουσιάζονται ξεχωριστά για τα άτομα απ' την κατηγορία «movers» και απ' τα άτομα που έχουν πρόθεση να μεταναστεύσουν. Αρχικά, η εκπαίδευση φαίνεται να είναι το κύριο κίνητρο μετανάστευσης και για τις δύο ομάδες. Έτσι, αποτελεί κίνητρο για το 37,2% των ατόμων με πρόθεση να μεταναστεύσουν ενώ αποτέλεσε κίνητρο μετανάστευσης για το 41,7% των «movers». Πέρα από την εκπαίδευση οι «movers» δηλώνουν ότι τους επηρέασαν οι παρακάτω παράγοντες προκειμένου να μεταναστεύσουν: αλλαγή περιβάλλοντος, σε ποσοστό 26,9%, η μετανάστευση για εργασία σε ποσοστό 17,1% και η αλλαγή σπιτιού σε ποσοστό 7%. Τα άτομα που είναι πρόθυμα να μεταναστεύσουν, είναι πρόθυμοι προκειμένου να αλλάξουν περιβάλλον σε ποσοστό 32,2%, να αλλάξουν σπίτι σε ποσοστό 32,1% και επιλέγουν να μεταναστεύσουν για να βρουν εργασία σε ποσοστό 29,8%. Επιπλέον, το 14,5% των «movers» επέλεξαν να μεταναστεύσουν προκειμένου

να βρεθούν πιο κοντά σε συγγενείς ή φίλους, ενώ το ίδιο δηλώνει πως είναι πρόθυμο να κάνει το 8,7% των «stayers».

Στη συνέχεια, οι ερευνητές πραγματοποιούν μια λογιστική παλινδρόμηση στην οποία ερευνούν την πιθανότητα το διαδίκτυο να αυξάνει το ενδιαφέρον για να μετακινηθούν οι νέοι σε κάποιο άλλο μέρος. Έτσι, όσον αφορά τις πληροφορίες που αναζητούν σχετικά με πιθανούς προορισμούς, αυτοί που τα κάνουν καθημερινά, αρκετές φορές τη βδομάδα αλλά και αρκετές φορές το μήνα είναι περισσότερο πιθανό το διαδίκτυο να αυξάνει το ενδιαφέρον τους για μετανάστευση. Ακόμη, αυξάνεται η πιθανότητα για αυτούς που επικοινωνούν με άλλα άτομα σε καθημερινή βάση. Επιπροσθέτως, περισσότερο πιθανό το διαδίκτυο να αυξάνει το ενδιαφέρον για μετανάστευση, είναι για αυτούς που κατοικούν σε αστική περιοχή. Τέλος, καμία επίδραση στην εξαρτημένη μεταβλητή φαίνεται να έχουν το φύλο, η ηλικία, το γεγονός αν είναι γεννημένοι στη Σουηδία, το επίπεδο εκπαίδευσης καθώς και η απασχόληση.

Την απόπειρα προσέγγισης του ζητήματος της μετανάστευσης των νέων Ελλήνων, επιχείρησαν, επίσης, οι Dalla et al. (2013). Σκοπός της έρευνάς τους ήταν η ανάλυση του φαινομένου «brain drain» με έμφαση στην πρόθεση των νέων Ελλήνων να μεταναστεύσουν στο εξωτερικό. Για το σκοπό αυτό διανεμήθηκαν ερωτηματολόγια, έντυπα και ηλεκτρονικά, σε 322 νέους απόφοιτους ηλικίας 22-30 ετών. Τα άτομα του δείγματος ήταν κατά 42,5% απασχολούμενοι και 43,5% άνεργοι, απ' τους οποίους το 43% ήταν άνεργο εξαιτίας της πρόσφατης οικονομική κρίσης.

Το 60,9% των νέων δηλώνει ότι είναι πρόθυμο να αναζητήσει εργασία στο εξωτερικό. Οι λόγοι που τους οδηγούν σ' αυτήν την απόφαση είναι πως πιστεύουν ότι υπάρχουν περισσότερες εργασιακές ευκαιρίες στον τομέα των σπουδών τους στο εξωτερικό (31,8%). Επιπλέον, πολλοί (23,4% των νέων) πιστεύουν ότι τα χρηματικά οφέλη θα είναι υψηλότερα στο εξωτερικό σε σύγκριση με την Ελλάδα. Κάποιοι άλλοι πιστεύουν ότι τα προσόντα τους έχουν καλύτερη αναγνώριση στο εξωτερικό (22,1%) ενώ τέλος πολλοί (22,7%) επιλέγουν να μεταναστεύσουν σκεπτόμενοι το ζήτημα της επιβίωσής τους.

Αντίθετα, τα άτομα που δεν επιθυμούν να μεταναστεύσουν, στην πλειοψηφία τους (41,4%) το κάνουν διότι οικογενειακά τους θέματα τους σταματούν. Ακόμη, κάποιοι είναι ικανοποιημένοι με την τρέχουσα εργασία τους, οπότε δεν βρίσκουν λόγο για να μεταναστεύσουν, ενώ τέλος, υπάρχουν και αυτοί που πιστεύουν ότι η οικονομία της

Ελλάδας θα ανακάμψει και ελπίζουν ότι μια απασχόληση γι αυτούς τελικά θα εμφανιστεί.

Στη συνέχεια, οι ερευνητές προχωρούν στη διεξαγωγή λογιστικής παλινδρόμησης όπου ερευνούν την πρόθεση για μετανάστευση. Έτσι, τα αποτελέσματα δείχνουν ότι μεγαλύτερη πρόθεση για να μεταναστεύσουν έχουν τα άτομα μικρότερης ηλικίας, τα άτομα που δεν είναι παντρεμένα, τα άτομα που λαμβάνουν μισθό έως 500ευρώ αλλά κι αυτοί που λαμβάνουν περισσότερα από 1200 ευρώ και αυτοί που είναι άνεργοι.

Τέλος, ερευνάται η χώρα προτίμησης. Τα άτομα που επιθυμούν να μεταναστεύσουν, στην πλειοψηφία τους (52,2% των νέων), επιθυμούν να μεταβούν σε κάποια άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεύτερη σε προτίμηση έρχεται η Αμερική με ποσοστό 27,8% και τρίτη η Αυστραλία με ποσοστό 19,1%.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

2.1 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ο σκοπός διεξαγωγής της συγκεκριμένης έρευνας ήταν να εντοπιστούν οι λόγοι που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα την ποιότητα ζωής των ελληνικών νοικοκυριών και οδηγούν πολλές οικογένειες ή άτομα μεμονωμένα σε μεταναστευτικές τάσεις εκτός Ελλάδας. Για να εντοπιστούν οι λόγοι αυτοί, διεξήχθη έρευνα, κατά την οποία και διενεργήθηκε διανομή ερωτηματολογίου. Η δομή του ερωτηματολογίου διαρθρώθηκε με βάση ερευνητικά άρθρα, τα οποία περιέχουν παρεμφερείς έρευνες που έχουν γίνει με σκοπό τη μελέτη της μεταναστευτικής τάσης πληθυσμών άλλων χωρών και αποτελούν πηγή πληροφοριών.

Το ερωτηματολόγιο ήταν σε ηλεκτρονική μορφή και στάλθηκε στους συμμετέχοντες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, με σκοπό την άμεση συμπλήρωσή του και ολοκλήρωση της έρευνας. Το κοινό στόχος ήταν άτομα όλων των ηλικιών, καθώς σκοπός της έρευνας ήταν να διαπιστωθεί πώς σκέφτονται να αντιμετωπίσουν οι Έλληνες την οικονομική κρίση που κυριαρχεί στην Ελλάδα εδώ και 9 χρόνια και ποια είναι η άποψη τους γύρω από τις καθημερινές συνθήκες διαβίωσης.

Το μέγεθος του δείγματος που συμμετείχε στην έρευνα ανέρχεται στα 157 άτομα και η δε συμπλήρωση των ερωτηματολογίων διενεργήθηκε κατά τους μήνες Απρίλιο και Μάιο του 2017. Η δομή του ερωτηματολογίου που διανεμήθηκε στους συμμετέχοντες αποτελούνταν από 16 ερωτήσεις, οι οποίες και προήλθαν από τη βιβλιογραφική προσέγγιση.

Πιο συγκεκριμένα, οι ερωτώμενοι κλήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτήσεις δημογραφικών στοιχείων, όπως το φύλο, η ηλικία, το επάγγελμα, το εκπαιδευτικό επίπεδο, το ατομικό εισόδημα και την ύπαρξη συντρόφου και παιδιών. Έπειτα ακολούθησαν ερωτήσεις σχετικά με το αν η μετανάστευση ήταν στα άμεσα σχέδια των ατόμων, αλλά και πόσο καιρό περίμεναν ότι θα μείνουν στο εξωτερικό σε περίπτωση που αποφάσιζαν να φύγουν από την Ελλάδα. Σημαντική ήταν και η ερώτηση για την ύπαρξη γνωστών ή συγγενικών ατόμων των ερωτηθέντων, που έχουν μεταναστεύσει στο εξωτερικό, καθώς κρίνεται ως ένας σημαντικός παράγοντας για την οριστική απόφαση κάποιου να φύγει από τη χώρα του και να αναζητήσει καλύτερο μέλλον κοντά

σε κάποιον που γνωρίζει ήδη τις επικρατούσες συνθήκες και έχει προσαρμοστεί σε αυτές.

Στη συνέχεια διερευνήθηκε αν οι ερωτηθέντες είχαν ξαναφύγει από τη χώρα στο παρελθόν με σκοπό τη μόνιμη εγκατάσταση τους σε άλλη χώρα, παράγοντας που θα μπορούσε να τους επηρεάσει στη λήψη παρόμοιας απόφασης και για το μέλλον τους, εξίσου σημαντικά. Έπειτα οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να δηλώσουν τους λόγους που τους οδήγησαν ή θα μπορούσαν να τους οδηγήσουν στη μετανάστευση στους οποίους περιλαμβάνονταν οι εξής: οι εκπαιδευτικοί λόγοι, οι λόγοι υγείας, οι οικονομικοί λόγοι, η μηδενική εργασιακή εμπειρία, η ανέλιξη στην επαγγελματική καριέρα, η αλλαγή του τρόπου ζωής γενικά, η αναζήτηση προσωπικής ασφάλειας και η ύπαρξη κάποιου συντρόφου ή συζύγου που ήδη διέμενε στο εξωτερικό.

Ακολούθως οι ερωτηθέντες απάντησαν σε ερωτήσεις που είχαν να κάνουν με το αν ο αυξημένος αριθμός μεταναστών στην Ελλάδα θα ήταν ένας ακόμη πιθανός λόγος που θα μπορούσε να τους οδηγήσει στη μετανάστευση. Ακολούθησαν ερωτήσεις όπου διερευνούσαν τη γνώση ξένων γλωσσών που θα τους βοηθήσει να μεταναστεύσουν και να προσαρμοστούν πιο γρήγορα στις διαφορετικές συνθήκες διαβίωσης, καθώς και με το ποιος προορισμός θα ήταν πρώτη επιλογή μόνιμης εγκατάστασης για όσους λάμβαναν την οριστική απόφαση.

Σαφώς δεν θα μπορούσαν να παραλειφθούν ερωτήσεις οι οποίες αξιολογούσαν κάποιες πτυχές στην Ελλάδα, όπως ήταν τα κρατικά ιδρύματα πρόνοιας (σύστημα υγείας, κοινωνική ασφάλιση, εκπαιδευτικές υπηρεσίες, συνταξιοδοτικό σύστημα και επιβολή του νόμου και της τάξης), τα κοινωνικά προβλήματα (επίπεδο εγκληματικότητας, επίπεδο ρύπανσης, νοοτροπία των ανθρώπων και εθνική πολυμορφία), η ποιότητα του περιβάλλοντος (φύση και ελεύθερος χώρος, πυκνότητα του πληθυσμού και ηχορύπανση), αλλά και οι ιδιωτικές συνθήκες διαβίωσης των ατόμων (σπίτι, εισόδημα, συνθήκες εργασίας και κοινωνικές επαφές).

Μετά τη συλλογή των 157 ερωτηματολογίων, ακολούθησε η μετατροπή των ερωτήσεων σε μεταβλητές και η κωδικοποίησή τους. Για να γίνει η επεξεργασία του συνόλου των στοιχείων, χρησιμοποιήθηκε το στατικό πακέτο SPSS 21.0, όπου και καταχωρήθηκαν οι μεταβλητές. Τέλος, με τη χρήση του προγράμματος πραγματοποιήθηκαν οι κατανομές συχνοτήτων για κάθε μια μεταβλητή ξεχωριστά, καθώς επίσης γραμμικές και λογιστικές παλινδρομήσεις. Στη συνέχεια, σχολιάζονται

οι πίνακες συχνοτήτων αυτών των μεταβλητών και τα αποτελέσματα των γραμμικών και λογιστικών παλινδρομήσεων.

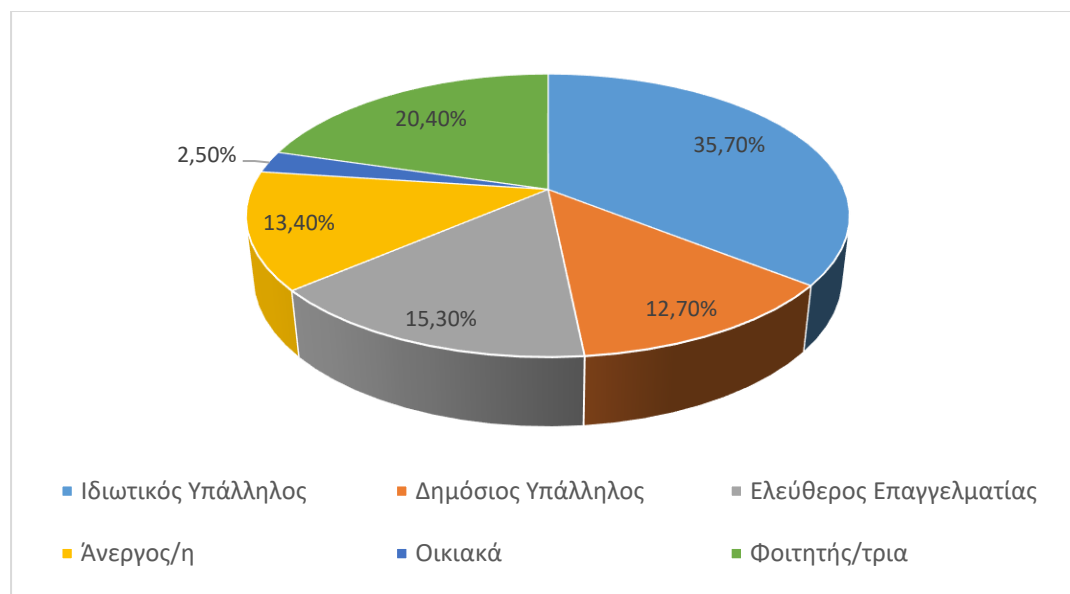
2.2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Στα πλαίσια της έρευνας και της συλλογής των ερωτηματολογίων οι ερωτηθέντες ανέρχονταν στους 157, εκ των οποίων το 55,4% ήταν γυναίκες και το 44,6% ήταν άντρες (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 1).

Το ηλικιακό φάσμα των συμμετεχόντων είχε εύρος τιμών από τα 16 έως τα 69 χρόνια. Αναλυτικότερα στο διάστημα από 16 έως 25 χρόνων συμμετείχαν 61 άτομα, από 26 έως 35 χρόνων συμμετείχαν 51 άτομα, από 36 έως 46 χρόνων ρωτήθηκαν 30 άτομα, από 47 έως 57 χρόνων ήταν 12 άτομα και από 61 έως 69 χρόνων ήταν 3 άτομα (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 2). Όσο αφορά το εκπαιδευτικό επίπεδο των συμμετεχόντων, το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών (61,1%) έχουν αποφοιτήσει από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΕΙ), Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΤΕΙ), Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) ή από κάποιο Κολλέγιο. Σε ποσοστό 18,5% ανέρχονται όσοι έχουν ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ 17,8% ήταν όσοι κατέχουν ένα μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών. Ένα μόλις άτομο έχει τελειώσει μόνο την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, δύο άτομα την υποχρεωτική εκπαίδευση μέχρι τις τρεις τάξεις του Γυμνασίου και μόνο ένα άτομο κατείχε διδακτορικό (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 3).

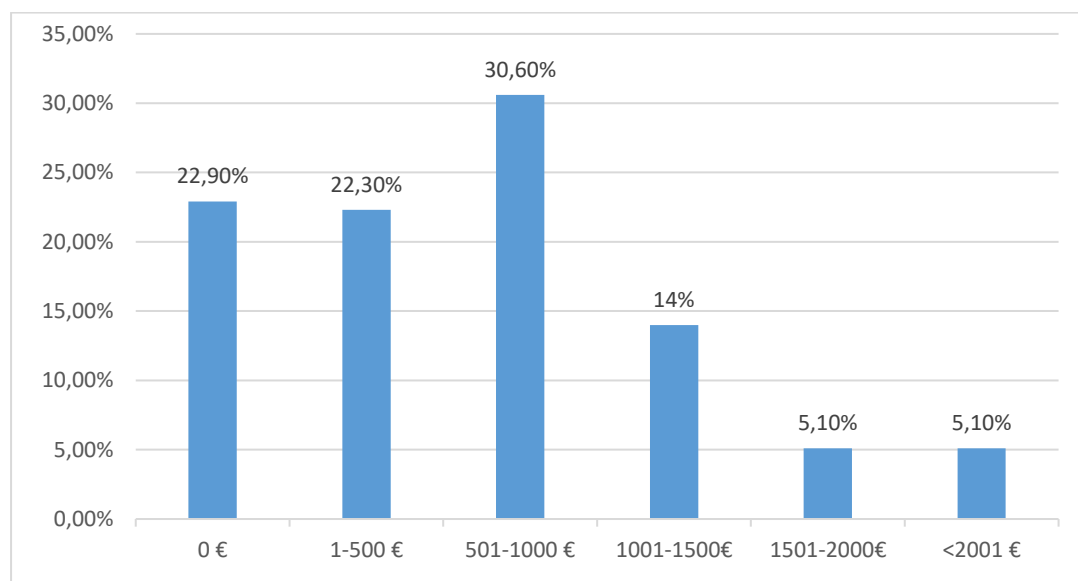
Από τους 157 ερωτηθέντες οι 56 (35,7%) είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι, οι 20 (12,7%) είναι δημόσιοι υπάλληλοι, ελεύθεροι επαγγελματίες δήλωσαν 24 (15,3%) άτομα, άνεργοι είναι 21 (13,4%) άτομα, 4 (2,5%) άτομα ασχολούνται με τα οικιακά και οι υπόλοιποι 32 (20,4%) είναι φοιτητές (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 4 & Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1. Κατανομή συχνοτήτων για την κατάσταση απασχόλησης των ερωτηθέντων

Στην ερώτηση για το ατομικό εισόδημα των ερωτηθέντων οι απαντήσεις κυμαίνονται ως εξής: το 22,9% των συμμετεχόντων δήλωσε πως το εισόδημα του είναι μηδενικό, το 22,3% δήλωσε πως το μηνιαίο του εισόδημα είναι από 1 έως 500 ευρώ, το 30,6% δήλωσε ότι το εισόδημα του ανέρχεται από 501 έως 100 ευρώ, το 14% των ερωτηθέντων δήλωσαν πως έχουν εισόδημα από 1001 έως 1500 ευρώ, ενώ το 5,1% δήλωσε ότι έχει εισόδημα από 1501 έως 2000 ευρώ και άλλο ένα 5,1% δήλωσε πως έχει εισόδημα άνω των 2001 ευρώ μηνιαίως (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 5 & Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2. Κατανομή συχνοτήτων για το εισόδημα των ερωτηθέντων

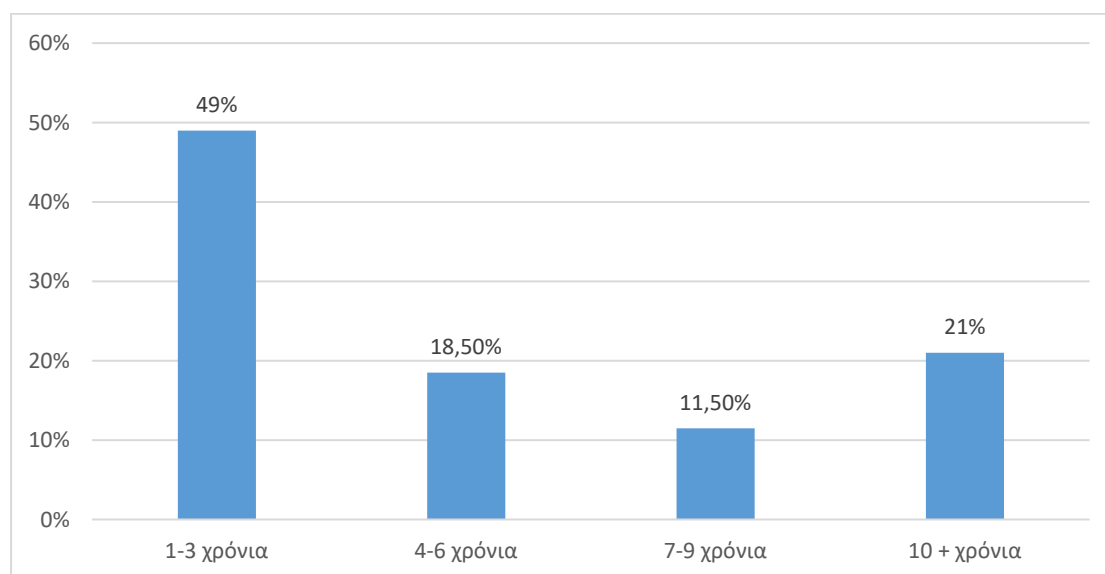

Σε επόμενη ερώτηση οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν αν έχουν σύντροφο και παιδιά. Οι 53 (33,8%) δήλωσαν πως δεν έχουν σύντροφο και οι 104 (66,2%) πως έχουν έναν σύντροφο ή σύζυγο (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 6), επίσης μόλις το 23,6% δήλωσαν πως έχουν παιδιά και σε ποσοστό 76,4% οι υπόλοιποι συμμετέχοντες δεν έχουν παιδιά (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 7).

Από το σύνολο των 157 ατόμων, στην ερώτηση για το αν σκοπεύουν να μεταναστεύσουν στο άμεσο μέλλον οι απαντήσεις είναι ως εξής: 46 (29,3%) άτομα απάντησαν πως είναι σίγουροι ότι δεν σκοπεύουν να μεταναστεύσουν στο άμεσο μέλλον, 55 (35%) άτομα απάντησαν ότι πιθανώς δεν θα μεταναστεύσουν άμεσα, 34 (21,7%) άτομα πιστεύουν πως ίσως μεταναστεύσουν άμεσα, 13 (8,3) άτομα είναι πιθανό να μεταναστεύσουν άμεσα και τέλος 9 (5,7%) άτομα σκοπεύουν να μεταναστεύσουν στο άμεσο μέλλον (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 8).

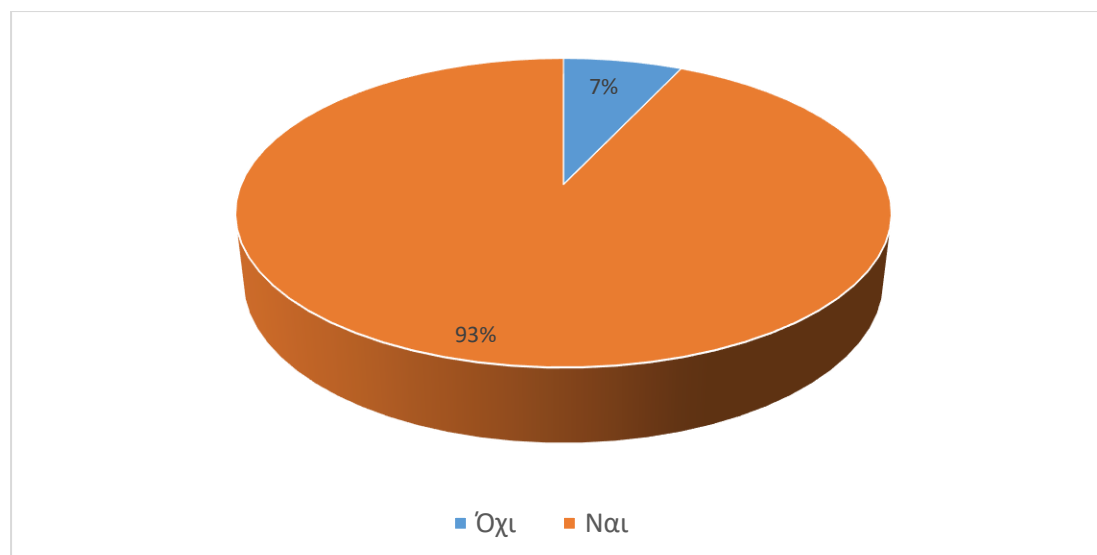
Ακολουθώντας σε ερώτηση για το πόσο καιρό περιμένουν ότι θα μείνουν στο εξωτερικό σε περίπτωση που μεταναστεύσουν, οι συμμετέχοντες απάντησαν σε ποσοστό 49% ότι υπολογίζουν να παραμείνουν εκτός Ελλάδας από 1 έως 3 χρόνια, από 4 έως 6 χρόνια υπολογίζει ότι θα μείνει στο εξωτερικό το 18,5%, το 11,5% υπολογίζει την παραμονή από 7 έως 9 χρόνια και το 21% υποθέτει ότι αν μεταναστεύσει θα παραμείνει εκτός της χώρας για διάστημα μεγαλύτερο των 10 ετών (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 9 & Διάγραμμα 3).

Διάγραμμα 3. Κατανομή συχνοτήτων για τη διάρκεια παραμονής των ερωτηθέντων στο εξωτερικό σε περίπτωση μετανάστευσης

Από τους 157 συμμετέχοντες στην έρευνα οι 146 (93%) δήλωσαν ότι γνωρίζουν μέλη της οικογένειάς τους και φίλους τους που έχουν μεταναστεύσει, ενώ μόλις 11 (7%) άτομα δήλωσαν ότι δεν έχουν κάποιο γνωστό που να διαμένει στο εξωτερικό (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 10 & Διάγραμμα 4). Επίσης, από το σύνολο των ερωτηθέντων οι 11 (7%) έχουν ξαναφύγει από τη χώρα με σκοπό τη μόνιμη εγκατάστασή τους στο εξωτερικό, ενώ οι υπόλοιποι 146 (93%) δεν έχουν επιχειρήσει κάποιο βήμα για μόνιμη μετανάστευση (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 11).

Διάγραμμα 4. Κατανομή συχνοτήτων για το αν οι ερωτηθέντες έχουν μέλη της οικογένειας και φίλους που έχουν μεταναστεύσει

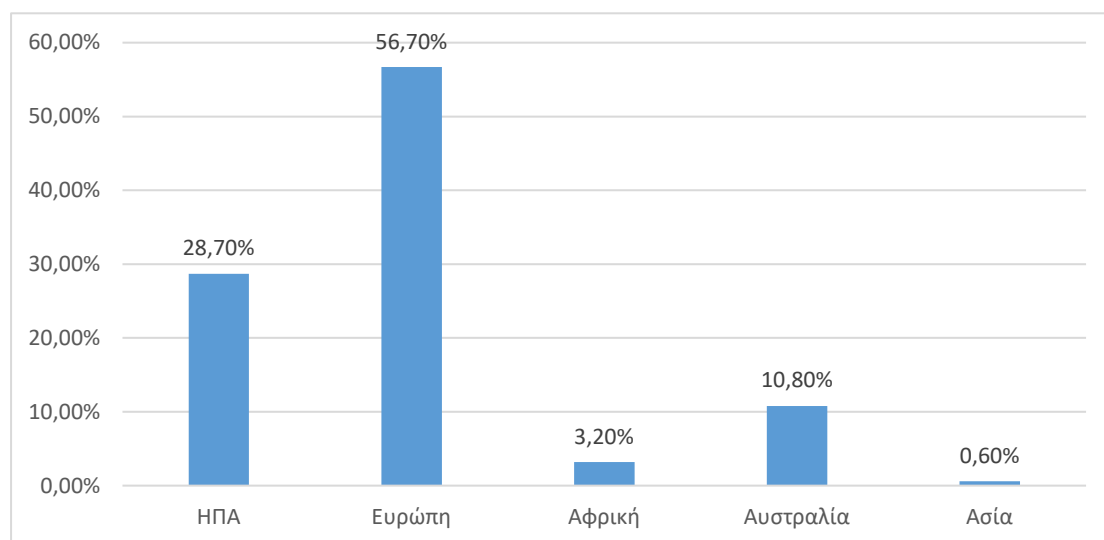

Στη συνέχεια διερευνήθηκαν οι λόγοι που οδήγησαν ή θα μπορούσαν να οδηγήσουν τους ερωτηθέντες στη μετανάστευση στο εξωτερικό και έτσι οι απαντήσεις κυμαίνονται ως εξής: το 77,7% των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι λόγοι που σχετίζονται με την ατομική εκπαίδευση δεν θα είναι ικανοί να τους κάνουν να μεταναστεύσουν (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 12), όπως και το 91,7% δεν θα επηρεαστεί επίσης, από λόγους υγείας προκειμένου να μεταναστεύσει (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 13). Αντίθετα η ύπαρξη οικονομικών λόγων φαίνεται πως είναι ένας ισχυρός παράγοντας προκειμένου οι ερωτηθέντες να εγκαταλείψουν τη χώρα τους, αφού το 64,3% απάντησε θετικά (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 14), συγχρόνως όμως η μηδενική εργασιακή εμπειρία φαίνεται πως δεν είναι ικανός λόγος ώστε κάποιος να μεταναστεύσει αφού

μόλις το 5,1% απάντησε θετικά ότι θα έφευγε προκειμένου να αποκτήσει εργασιακή εμπειρία (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 15). Από το σύνολο των 157 ερωτηθέντων το 72% δήλωσε πως δεν θα μεταναστεύσει προκειμένου να εξελίξει την επαγγελματική του καριέρα (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 16), καθώς και το 71,3% των ατόμων δεν θα φύγουν για να αναζητήσουν έναν καλύτερο τρόπο ζωής γενικά (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 17). Τέλος, το 94,9% δεν θεωρεί ως σημαντικό λόγο για μετανάστευση την προσωπική του ασφάλεια (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 18), ενώ μόλις 15,3% κρίνει ως σημαντικό λόγο για μετανάστευση από τη χώρα την ύπαρξη συντρόφου ή συζύγου σε άλλη χώρα σε αντίθεση με το 84,7% των συμμετεχόντων που είναι αρνητικοί να αλλάξουν χώρα για κάποιο σύντροφο (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 19).

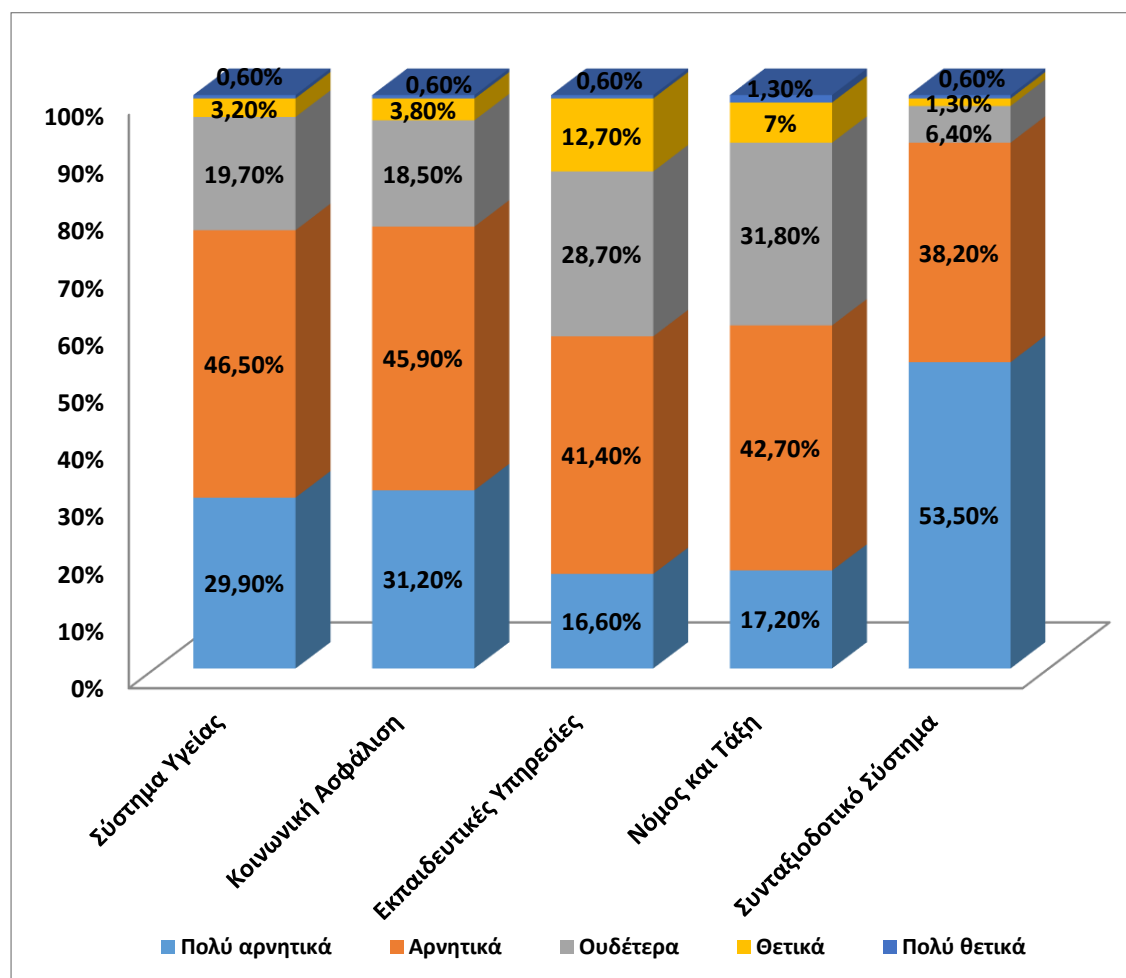
Ωστόσο εξετάστηκε και η περίπτωση η αύξηση του αριθμού των μεταναστών στην Ελλάδα να είναι ένας πιθανός λόγος για μετανάστευση των ατόμων στο εξωτερικό. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η πλειονότητα των ερωτηθέντων (76,4%) δεν θα φύγει από τη χώρα του για αυτό το λόγο σε αντίθεση με το 23,6% των ατόμων που το κρίνουν ως ένα σημαντικό λόγο (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 20). Όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα, ο προορισμός που επιλέγεται κατά κόρον από τους ερωτηθέντες ως πρώτη επιλογή για προορισμό μόνιμης εγκατάστασης είναι η Ευρώπη με 56,7%, δεύτερες έρχονται οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής με 28,7%, τρίτη είναι η Αυστραλία με 10,8%, τέταρτη η Αφρική με 3,2% και τελευταία η Ασία με 0,6% (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 21 & Διάγραμμα 5). Στην ερώτηση για το αν οι συμμετέχοντες στην έρευνα γνώριζαν επαρκώς ξένες γλώσσες ώστε να μεταναστεύσουν στο εξωτερικό, το 69,4% απάντησε θετικά και το 30,6% αρνητικά ότι δεν γνωρίζουν επαρκώς (βλ. Παράρτημα – Πίνακας 22).

Διάγραμμα 5. Κατανομή συχνοτήτων για την πρώτη επιλογή προορισμού μόνιμης εγκατάστασης

Στη συνέχεια της έρευνας διερευνήθηκαν και βαθμολογήθηκαν κάποιες πτυχές που αφορούν διάφορους τομείς στην Ελλάδα και οι οποίοι είναι: τα κρατικά ιδρύματα πρόνοιας, τα κοινωνικά προβλήματα, η ποιότητα του περιβάλλοντος και οι ιδιωτικές συνθήκες διαβίωσης. Έτσι λοιπόν, σύμφωνα και με το επόμενο διάγραμμα (Διάγραμμα 6), το σύστημα υγείας στην Ελλάδα βαθμολογήθηκε από το 46,5% αρνητικά, από το 29,9% πολύ αρνητικά και από το 19,7% των ερωτηθέντων ουδέτερα, από το 3,2% θετικά και από το 0,6% πολύ θετικά (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 23). Η κοινωνική ασφάλιση αντιστοίχως βαθμολογήθηκε από τους συμμετέχοντες ως εξής, κατά 45,9% αρνητικά, κατά 31,2% πολύ αρνητικά, κατά 18,5% ουδέτερα, κατά 3,8% θετικά και κατά 0,6% πολύ θετικά (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 24). Οι παρεχόμενες εκπαιδευτικές υπηρεσίες βαθμολογήθηκαν αρνητικά κατά 41,4%, ουδέτερα κατά 28,7%, πολύ αρνητικά κατά 16,6%, θετικά κατά 12,7% και πολύ θετικά κατά 0,6% (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 25). Η επιβολή του νόμου και της τάξης συγκέντρωσε 42,7% αρνητικό ποσοστό, 31,8% ουδέτερο ποσοστό, 17,2% πολύ αρνητικό, 7% θετικό ποσοστό και 0,6% πολύ θετικό (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 26). Από τους ερωτηθέντες το 53,5% βαθμολόγησε πολύ αρνητικά το συνταξιοδοτικό σύστημα, το 38,2% το βαθμολόγησε αρνητικά, το 6,4% ουδέτερα, το 1,3% θετικά και το 0,6% πολύ θετικά (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 27).

Διάγραμμα 6. Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία των κρατικών ιδρυμάτων πρόνοιας στην Ελλάδα

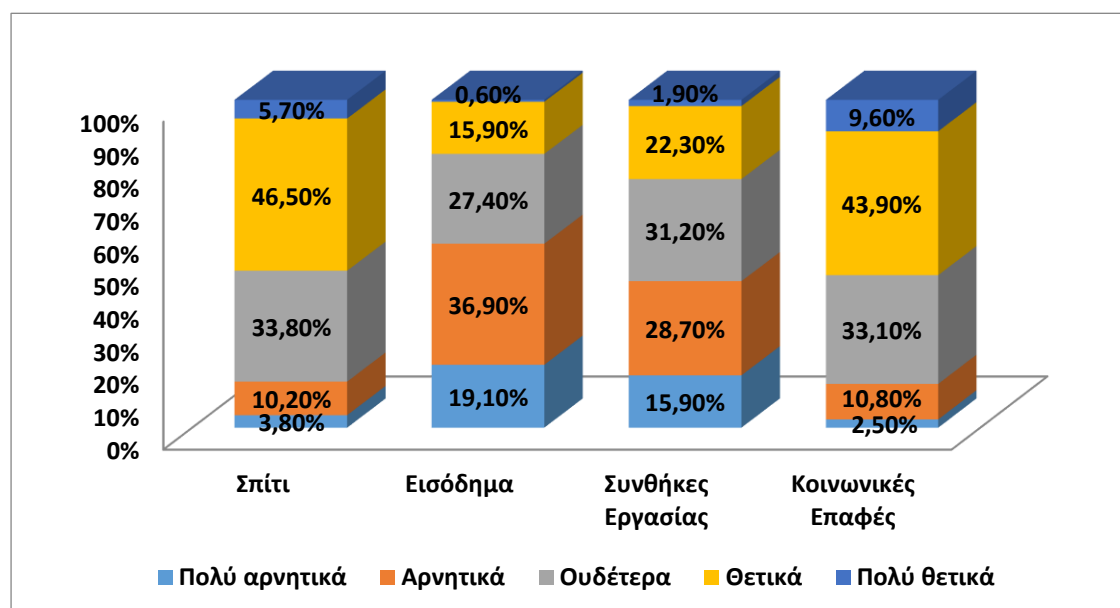

Περνώντας στα κοινωνικά προβλήματα το επίπεδο εγκληματικότητας στη χώρα μας βαθμολογήθηκε ως εξής: ουδέτερα κατά 40,1%, αρνητικά κατά 39,5%, πολύ αρνητικά κατά 17,2%, θετικά κατά 2,5% και πολύ θετικά κατά 0,6% (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 28). Το επίπεδο ρύπανσης στην Ελλάδα βαθμολογήθηκε κατά 36,9% ουδέτερα, κατά 34,4% αρνητικά, κατά 21% πολύ αρνητικά, κατά 5,7% θετικά και κατά 1,9% πολύ θετικά (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 29). Η νοοτροπία των ανθρώπων στη χώρα μας βαθμολογήθηκε κατά 34,4% ουδέτερα, κατά 33,1% αρνητικά, κατά 23,6% πολύ αρνητικά, κατά 7,6% θετικά και κατά 1,3% πολύ θετικά (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 30). Τέλος η εθνική πολυμορφία της χώρας βαθμολογήθηκε ουδέτερα κατά 51%, αρνητικά κατά 27,4%, θετικά κατά 11,5%, πολύ αρνητικά κατά 7,6% και πολύ θετικά κατά 2,5% (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 31).

Όσο αφορά τον τομέα της ποιότητας του περιβάλλοντος, η πτυχή της φύσης και του ελεύθερου χώρου δηλώθηκε από τους συμμετέχοντες κατά 31,8% αρνητική, κατά 28,7% ουδέτερη, κατά 25,5% θετική, κατά 8,9% πολύ αρνητική και κατά 5,1% πολύ θετική (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 32). Η πτυχή της πυκνότητας του πληθυσμού στην Ελλάδα πήρε τις εξής τιμές: ουδέτερη με 44,6%, αρνητική με 33,8%, θετική με 12,1%, πολύ αρνητική με 8,3% και πολύ θετική με 1,3% (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 33). Σχετικά με την ηχορύπανση τα ποσοστά κυμάνθηκαν ως εξής: ουδέτερα κατά 42%, αρνητικά κατά 26,8%, πολύ αρνητικά κατά 18,5%, θετικά κατά 10,8% και πολύ θετικά κατά 1,9% (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 34).

Στις ιδιωτικές συνθήκες διαβίωσης ο τομέας της οικείας βαθμολογήθηκε θετικά κατά 46,5%, ουδέτερα κατά 33,8%, αρνητικά κατά 10,2%, πολύ θετικά κατά 5,7% και πολύ αρνητικά κατά 3,8% (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 35). Η πτυχή του εισοδήματος πήρε τα εξής ποσοστά: κατά 36,9% αρνητικά, κατά 27,4% ουδέτερα, κατά 19,1% πολύ αρνητικά, κατά 15,% θετικά και κατά 0,6% πολύ θετικά (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 36). Οι συμμετέχοντες βαθμολόγησαν τον τομέα της εργασίας τους κατά 31,2% ουδέτερη, κατά 28,7% αρνητική, κατά 22,3% θετική, κατά 15,9% πολύ αρνητική και κατά 1,9% πολύ θετική (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 37). Και τέλος, στην πτυχή των κοινωνικών επαφών των ατόμων τα ποσοστά κατατάχθηκαν ως έχει: κατά 43,9% θετικές, κατά 33,1% ουδέτερες, κατά 10,8% αρνητικές, κατά 9,6% πολύ θετικές και κατά 2,5% πολύ αρνητικές (βλ. Παράρτημα 3^ο – Πίνακας 38 & Διάγραμμα 7).

Διάγραμμα 7. Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία των ιδιωτικών συνθηκών διαβίωσης στην Ελλάδα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται μια εξίσωση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης και μια εξίσωση λογιστικής παλινδρόμησης, οι οποίες υπολογίστηκαν προκειμένου να μελετηθούν οι παράγοντες που επιδρούν στην ποιότητα ζωής και συνεπώς και στη μεταναστευτική τάση των ελληνικών νοικοκυριών.

Αρχικά πραγματοποιήθηκε εξίσωση λογιστικής παλινδρόμησης για την πιθανότητα τα άτομα που συμμετείχαν στην έρευνα να μεταναστεύσουν στο άμεσο μέλλον, ως λύση στο προβλήματα που έχουν προκληθεί από την οικονομική κρίση. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε μια εξίσωση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης, ώστε να διαπιστωθεί αν το εισόδημα, ως κριτήριο ιδιωτικής συνθήκης διαβίωσης, επηρεάζεται από τα εξής: την ηλικία των ερωτώμενων, το φύλο, την ύπαρξη γνωστών ή συγγενών που έχουν μεταναστεύσει, καθώς και από το ατομικό εισόδημα του κάθε συμμετέχοντα ανά μήνα.

Τέλος, οι μεταβλητές που χρησιμοποιήθηκαν στις παρακάτω εξισώσεις επιλέχθηκαν με βάση προηγούμενες έρευνες που είχαν γίνει με το ίδιο αντικείμενο εξέτασης.

3.1 Εκτίμηση λογιστικής παλινδρόμησης για την πιθανότητα η άμεση μετανάστευση των ατόμων στο εξωτερικό να αποτελεί μια λύση στα προβλήματα που έχουν προκληθεί από την οικονομική κρίση

Στο παρόν υποκεφάλαιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της εκτίμησης υποδείγματος λογιστικής παλινδρόμησης για την πιθανότητα η μετανάστευση των ατόμων στο άμεσο μέλλον στο εξωτερικό να αποτελεί μια λύση στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στη χώρα τους και έχουν προκληθεί από την οικονομική κρίση.

Εκτιμήθηκε η παρακάτω εξίσωση παλινδρόμησης:

$$\text{amesiyesno} = b_0 + b_1 * \text{eisodima} + b_2 * \text{sistima_igeias} + b_3 * \text{kariera} + b_4 * \text{tropos_zois} + b_5 * \text{sxesi} + b_6 * \text{ekp_logoi} + b_7 * \text{prosopiki_asfaleia} + \varepsilon_i$$

Όπου:

amesiyesno: δίτιμη μεταβλητή που εκφράζει την επιλογή των ατόμων για το αν θα μεταναστεύσουν στο εξωτερικό στο άμεσο μέλλον, 1=ναι & 0=όχι

eisodima: ψευδομεταβλητή που εκφράζει την αξιολόγηση του εισοδήματος των ανθρώπων ως ιδιωτική συνθήκη διαβίωσης, 1=πολύ αρνητικά, 2=αρνητικά, 3=ουδέτερα, 4=θετικά & 5=πολύ θετικά

sistima_igeias: ψευδομεταβλητή που εκφράζει την αξιολόγηση του παρεχόμενου συστήματος υγείας στη χώρα ως ιδιωτική συνθήκη διαβίωσης, 1=πολύ αρνητικά, 2=αρνητικά, 3=ουδέτερα, 4=θετικά & 5=πολύ θετικά

kariera: μεταβλητή που εκφράζει την ανέλιξη στην καριέρα ως πιθανό λόγο επιλογής για μετανάστευση στο εξωτερικό, 1=ναι & 0=όχι

tropos_zois: μεταβλητή που εκφράζει την αλλαγή του τρόπου ζωής ως πιθανό λόγο επιλογής για μετανάστευση στο εξωτερικό, 1=ναι & 0=όχι

sxesi: μεταβλητή που εκφράζει το αν η σχέση με κάποιο σύντροφο ή σύζυγο αποτελεί πιθανό λόγο επιλογής για μετανάστευση στο εξωτερικό, 1=ναι & 0=όχι

ekp_logoi: μεταβλητή που εκφράζει το αν οι εκπαιδευτικοί λόγοι αποτελούν πιθανό λόγο επιλογής για μετανάστευση στο εξωτερικό, 1=ναι & 0=όχι

prosopiki_asfaleia: μεταβλητή που εκφράζει το αν η προσωπική ασφάλεια αποτελεί πιθανό λόγο επιλογής για μετανάστευση στο εξωτερικό, 1=ναι & 0=όχι

Ει : εκφράζει τα σφάλματα εκτίμησης της παλινδρόμησης

Η τελική εξίσωση παλινδρόμησης είναι:

$$\text{amesiyesno} = 0,884 - 0,420 \cdot \text{eisodima} - 0,476 \cdot \text{sistima_igeias} + 0,641 \cdot \text{kariera} + 1,215 \cdot \text{tropos_zois} - 0,971 \cdot \text{sxesi}$$

Πίνακας 3.1: Εκτίμηση παλινδρόμησης για την πιθανότητα η άμεση μετανάστευση των ατόμων στο εξωτερικό να αποτελεί μια λύση στα προβλήματα που έχουν προκληθεί από την οικονομική κρίση.

Μεταβλητές	Υπόδειγμα 1 Binary	Υπόδειγμα 2 Binary
	Συντελεστές	Συντελεστές
Σταθερός όρος	0,822 (1,540)	0,884 (1,856)
eisodima	-0,408 (4,383)**	-0,420 (4,772)**
sistema_igeias	-0,412 (4,383)**	-0,479 (-4,114)**
kariera	0,800 (3,763)*	0,641 (2,642)
tropos_zois	1,293 (10,159)***	1,215 (9,403)***
sxesi	-1,044 (3,216)*	-0,971 (2,924)*
ekp_logoi	-0,508 (1,191)	—
prosopiki_asfaleia	-1,213 (1,107)	—
R ² (Nagelkerke)	0,221	0,199
Cox & Snell R ²	0,161	0,145
-2 Log likelihood	176,967	179,923
Σημείωση: Στις παρενθέσεις παρουσιάζεται η στατιστική Wald. Οι ενδείξεις ***, ** & * υποδηλώνουν στατιστική σημαντικότητα σε ποσοστό 1%, 5% και 10% αντίστοιχα.		

Από τον πίνακα 3.1 φαίνεται ότι το εισόδημα ως κριτήριο ιδιωτικής συνθήκης διαβίωσης (eisodima) είναι στατιστικά σημαντικός παράγοντας σε επίπεδο 5% και έχει αρνητικό αντίκτυπο στην απόφαση του ατόμου για το αν θα μεταναστεύσει στο εξωτερικό στο άμεσο μέλλον. Εκτιμήθηκε λοιπόν ότι το επίπεδο εισοδήματος στη χώρα

αποτελεί σημαντικό παράγοντα της πιθανότητας να επιθυμεί κάποιος να μεταναστεύσει στο εξωτερικό.

Το σύστημα υγείας, που αποτελεί πτυχή των κρατικών ιδρυμάτων πρόνοιας, είναι ένας ακόμα στατιστικά σημαντικός παράγοντας σε επίπεδο 5%, με αρνητικό πρόσημο, γεγονός που δείχνει ότι η κατάσταση των κρατικών ιδρυμάτων πρόνοιας στην Ελλάδα αποτελεί μια πιθανότητα να επιθυμεί να φύγει κάποιος από τη χώρα στο άμεσο μέλλον.

Στατιστικά σημαντική μεταβλητή σε επίπεδο 10%, στο συγκεκριμένο υπόδειγμα είναι η ανέλιξη στην καριέρα, καθώς φαίνεται ότι ασκεί θετική επίδραση και είναι ένας πιθανός λόγος εξαιτίας του οποίου θα επέλεγε κάποιο άτομο να φύγει από τη χώρα του.

Επιπλέον, η αλλαγή του τρόπου ζωής συνολικά αποτελεί στατιστικά σημαντική μεταβλητή σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 1% και η επίδραση που ασκεί στην εξαρτημένη μεταβλητή είναι θετική, καθώς όταν ο ενδιαφερόμενος επιλέξει να μεταναστεύσει στο εξωτερικό θα το κάνει κυρίως για να αλλάξει τον καθημερινό τρόπο ζωής του και να κάνει μια νέα αρχή σε άλλη χώρα.

Στατιστικά σημαντική σε επίπεδο σημαντικότητας 10%, βρέθηκε και η μεταβλητή που αφορά την ύπαρξη συντρόφου ή συζύγου, η οποία φαίνεται ότι έχει θετική επίδραση στην απόφαση για άμεση μετανάστευση ενός ατόμου στο εξωτερικό.

Επιπρόσθετα, εξετάστηκαν και οι μεταβλητές «εκπαιδευτικοί λόγοι» και «προσωπική ασφάλεια», οι οποίες όμως δεν βρέθηκαν στατιστικά σημαντικές στο υπόδειγμα που παρουσιάστηκε. Συνεπώς, οι εκπαιδευτικοί λόγοι και οι λόγοι προσωπικής ασφάλειας δεν αποτελούν παράγοντες που επηρεάζουν την πιθανότητα άμεσης μετανάστευσης του ατόμου στο εξωτερικό.

Στο συγκεκριμένο υπόδειγμα ο συντελεστής του προσδιορισμού R^2 κατά Nagelkerke είναι 0,199, που σημαίνει ότι το 19,9% της πιθανότητας να μεταναστεύσει κάποιος άμεσα στο εξωτερικό εξαιτίας της οικονομικής κρίσης που πλήττει τα ελληνικά νοικοκυριά, ερμηνεύεται από αυτήν την παλινδρόμηση κατά Nagelkerke.

3.2 Εκτίμηση υποδείγματος πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης για το εισόδημα ως κριτήριο ιδιωτικής συνθήκης διαβίωσης

Στη συγκεκριμένη ενότητα εκτιμάται πολλαπλή γραμμική παλινδρόμηση για το εισόδημα ως κριτήριο ιδιωτικής συνθήκης διαβίωσης, ώστε να προσδιοριστούν οι παράγοντες που επηρεάζουν τις συνθήκες ιδιωτικής διαβίωσης.

Εκτιμήθηκε η παρακάτω εξίσωση γραμμικής παλινδρόμησης:

$$\text{Eisodima} = b_0 + b_1 \cdot \text{sex} + b_2 \cdot \text{age} + b_3 \cdot \text{atom_eisodima} + b_4 \cdot \text{gnostoi_metan} + b_5 \cdot \text{age}^2 + \varepsilon_i$$

Όπου:

Eisodima: ψευδομεταβλητή που εκφράζει την αξιολόγηση του εισοδήματος ως κριτήριο ιδιωτικής συνθήκης διαβίωσης, 1=Πολύ αρνητικά, 2=Αρνητικά, 3=Ουδέτερα, 4=Θετικά, 5=Πολύ θετικά

Sex: ποιοτική μεταβλητή που εκφράζει το φύλο των ερωτώμενων, 1=άντρας & 0=γυναίκα

Age: μεταβλητή που εκφράζει την ηλικία των ερωτώμενων

Atom_eisodima: μεταβλητή που εκφράζει το ατομικό εισόδημα των ερωτώμενων ανά μήνα, 1=0 ευρώ, 2=1-500 ευρώ, 3=501-1000 ευρώ, 4=1001-1500 ευρώ, 5=1501-2000 & 6=2001+

Gnostoi_metan: μεταβλητή που εκφράζει την ύπαρξη γνωστών ή συγγενών που έχουν μεταναστεύσει στο εξωτερικό, 1=ναι & 0=όχι

ε_i : εκφράζει τα σφάλματα εκτίμησης της παλινδρόμησης

Η τελική εξίσωση παλινδρόμησης είναι:

$$\text{eisodima} = 3,416 - 0.258 \cdot \text{sex} - 0.068 \cdot \text{age} + 0,279 \cdot \text{atom_eisodima} - 0,629 \cdot \text{gnostoi_metan}$$

Πίνακας 3.2: Εκτίμηση πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης για το εισόδημα ως κριτήριο ιδιωτικής συνθήκης διαβίωσης

Μεταβλητή	Υπόδειγμα I
	Συντελεστές
Σταθερός όρος	3,416 (4,710)
Sex	-0,258 (-1,708)*
Age	-0,068 (-1,689)*
Atom_eisodima	0,279 (4,264)***
Gnostoi_metan	-0,629 (-2,208)**
Age ²	0,001 (1,882)**
Adjusted R ²	0,169
F-statistic	7,363***
Σημείωση: Στις παρενθέσεις παρουσιάζεται η στατιστική t-statistics. Οι ενδείξεις ***, ** & * υποδηλώνουν στατιστική σημαντικότητα σε ποσοστό 1%, 5% και 10% αντίστοιχα.	

Από τον πίνακα 3.2 φαίνεται ότι οι άντρες έχουν περισσότερο αρνητική εντύπωση για την άποψή τους σχετικά με το εισόδημα που αφορά τις ιδιωτικές συνθήκες διαβίωσης, από ότι οι γυναίκες (sex).

Στατιστικά σημαντική σε επίπεδο 10% είναι και η μεταβλητή της ηλικίας (age), που δείχνει ότι όσο αυξάνεται η ηλικία των ατόμων είναι λιγότερο αρνητική η άποψη τους ως προς το εισόδημα και τις ιδιωτικές συνθήκες διαβίωσης.

Το ατομικό εισόδημα (atom_eisodima) φαίνεται πως είναι στατιστικά σημαντικό σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 1% και δείχνει ότι όσο μεγαλύτερο μεγαλύτερο εισόδημα έχουν οι ερωτώμενοι, τόσο αρνητικότερα κρίνουν τις συνθήκες διαβίωσης που αναφέρονται στο επίπεδο του εισοδήματος που επικρατεί στην Ελλάδα. Το γεγονός

αυτό ίσως αποδίδεται στο ότι τα μεγαλύτερα κλιμάκια εισοδήματος έχουν δεχτεί τις μεγαλύτερες περικοπές.

Η ύπαρξη συγγενών και φίλων που έχουν μεταναστεύσει στο εξωτερικό (gnostoi_metan) είναι στατιστικά σημαντική μεταβλητή σε επίπεδο 5% και φαίνεται ότι όσοι από τους ερωτώμενους που έχουν γνωστούς που έχουν μεταναστεύσει, έχουν αρνητικότερη εικόνα για τις συνθήκες διαβίωσης που αναφέρονται σε επίπεδο εισοδήματος που επικρατεί στην Ελλάδα.

Τέλος, με βάση τη μεταβλητή age² προκύπτει ότι από την ηλικία των 34 ετών και έπειτα είναι δυσαρεστημένοι με το εισόδημα που λαμβάνουν οι συμμετέχοντες της έρευνας.

Τέλος, στο συγκεκριμένο υπόδειγμα, ο συντελεστής προσδιορισμού R² διορθωμένος ως προς τους βαθμούς ελευθερίας είναι 0,169, που σημαίνει ότι το 16,9% της διακύμανσης της του εισοδήματος ως κριτήριο ιδιωτικής συνθήκης διαβίωσης ερμηνεύεται από αυτή την παλινδρόμηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας ήταν η διερεύνηση της μεταναστευτικής τάσης των ελληνικών νοικοκυριών εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Έγινε λοιπόν μια προσπάθεια να προσδιοριστούν οι παράγοντες που επηρεάζουν την ποιότητα ζωής των Ελλήνων σε καθημερινή βάση, καθώς και η επίδραση των παραγόντων αυτών στα ελληνικά νοικοκυριά, στα οποία όλο και μειώνονται τα άτομα που διαμένουν, εξαιτίας της μεταναστευτικής κρίσης που έχει κατακόρυφη αύξηση την τελευταία δεκαετία στη χώρα μας.

Από την στατιστική ανάλυση προέκυψε ότι το $\frac{1}{2}$ του δείγματος δήλωσε πως σκοπεύει να μεταναστεύσει προσωρινά από 1 έως 3 χρόνια, ενώ το 21% σχετικά υψηλό ποσοστό, δήλωσε πως σκοπεύει να μεταναστεύσει για διάστημα μεγαλύτερο των 10 χρόνων, γεγονός που δείχνει ότι υπάρχει και η πιθανότητα μόνιμης μετανάστευσης στο εξωτερικό. Βέβαια, οι χρόνοι παραμονής των ερωτηθέντων στο εξωτερικό μπορεί να επηρεάζονται από το γεγονός αν οι γνωστοί ή συγγενείς που βρίσκονται έξω, έχουν παραμείνει για λίγα ή πολλά χρόνια, καθώς το 93% των συμμετεχόντων της έρευνας δήλωσε ότι γνωρίζει άτομα που έχουν μεταναστεύσει στο εξωτερικό.

Οι λόγοι που είναι πιθανότερο να οδηγήσουν να οδηγήσουν κάποιον στη μετανάστευση κατά σημαντικότητα ήταν οι εξής: οι οικονομικοί λόγοι με ποσοστό 64,3%, η αλλαγή του συνολικού τρόπου ζωής με ποσοστό 28,7% και η ανέλιξη στην επαγγελματική καριέρα με ποσοστό 28%. Επίσης, η αύξηση του αριθμού των μεταναστών στην Ελλάδα, φάνηκε να μην είναι αρκετά σημαντικός λόγος για να φύγει κάποιος από τη χώρα του σε ποσοστό 37%.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η Ευρώπη αποδείχτηκε ως η πρώτη επιλογή για προορισμό μόνιμης εγκατάστασης σε ποσοστό 56,7%. Δηλαδή παραπάνω από το $\frac{1}{2}$ των συμμετεχόντων μεταξύ των άλλων ηπείρων ανέδειξαν την Ευρώπη. Επιπροσθέτως, στην ερώτηση για το αν γνωρίζουν επαρκώς ξένες γλώσσες για να μεταναστεύσουν, το 69,4% των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα απάντησαν θετικά.

Στο πλαίσιο της εμπειρικής ανάλυσης αρχικά, εκτιμήθηκε λογιστική παλινδρόμηση για την πιθανότητα η άμεση μετανάστευση των ατόμων στο εξωτερικό να αποτελεί μια λύση στα προβλήματα που έχουν προκληθεί από την οικονομική κρίση. Προκύπτει

λοιπόν ότι αυτοί οι οποίοι κρίνουν ως πολύ αρνητικό το επίπεδο του εισοδήματος τους είναι πιθανότερο από τους υπόλοιπους να επιθυμούν να μεταναστεύσουν στο εξωτερικό.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης μελέτης φαίνεται ότι το χρηματοοικονομικό κεφάλαιο αποτελεί παράμετρο που μπορεί να καθορίσει τις μεταναστευτικές προθέσεις ενός ατόμου είτε μακροπρόθεσμα είτε βραχυπρόθεσμα, αποτέλεσμα το οποίο προέκυψε και στην έρευνα των Godri & Feleky (2014). Επίσης, σύμφωνα και με τα εμπειρικά ευρήματα φάνηκε ότι οι άνθρωποι έχουν μεγαλύτερη πρόθεση να μεταναστεύσουν, όταν είναι δυσαρεστημένοι με το γενικότερο τρόπο ζωής τους, κάτι που αποδεικνύεται και από τη μελέτη των Otrachshenko & Popova (2014). Τα αποτελέσματα της έρευνας των Otrachshenko & Popova (2014) έχουν ισχύ και για όλους τους τύπους των προθέσεων της μετανάστευσης, εγχώρια, προσωρινή διεθνή και μόνιμη διεθνή.

Η έρευνα επίσης περιλαμβάνει και ένα υπόδειγμα πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης με σκοπό να εξετάσει το εισόδημα ως κριτήριο ιδιωτικής συνθήκης διαβίωσης.

Το υπόδειγμα πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης έθετε υπό εξέταση τους προσδιοριστικούς παράγοντες που θέτουν το εισόδημα ως κριτήριο ιδιωτικής συνθήκης διαβίωσης. Με βάση τα αποτελέσματα φαίνεται ότι το επίπεδο εισοδήματος μιας χώρας συνδέεται με τις συνθήκες διαβίωσης, ως παράγοντας που επηρεάζει την τάση για μετανάστευση και αυτό συμπίπτει και με τα αποτελέσματα της έρευνας των Canache et al (2013). Είναι λοιπόν αποδεδειγμένο ότι οι άνθρωποι μετακινούνται σε μια άλλη χώρα με σκοπό την αναζήτηση καλύτερων οικονομικών συνθηκών. Αν οι οικονομικές προοπτικές σε μια χώρα είναι μηδαμινές, η πιθανότητα μετανάστευσης αυξάνεται, ειδικά στην περίπτωση που κάποιος κατέχει αρκετές δεξιότητες και εκλείπουν τα δημογραφικά εμπόδια για μετανάστευση.

Έπειτα η ηλικία των ατόμων φαίνεται ότι είναι ακόμη ένα κριτήριο, καθώς σε ατομικό επίπεδο, το βασικό προφίλ ενός ατόμου που έχει πιθανότητες να μεταναστεύσει, είναι να είναι σχετικά νεαράς ηλικίας, άνδρας και καλού μορφωτικού επιπέδου και αυτό επιβεβαιώνεται και από τους Canache et al (2013).

Τέλος, η πιθανότητα για μετανάστευση αυξάνεται στην περίπτωση που κάποιος έχει στενές επαφές ή συγγενείς που διαμένουν στη χώρα προορισμού και αυτή η περίπτωση αποκαλείται ως «μεταναστευτική αλυσίδα» (Canache et al, 2013).

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Canache, D., Hayes, M., Mondak, J., Wals, S. (2013) Openness, extraversion and the intention to emigrate, *Journal of Research in Personality*, Vol. 47, pp. 351-355
- Chandler, C. & Tsai, Y. (2001) Social factors influencing immigration attitudes: an analysis of data from General Social Survey, *The Social Science Journal*, Nol. 38, pp.177-188
- Dalen, H. & Henkens, K. (2013) Explaining emigration intentions and behavior in the Netherlands, *Population Studies*, Vol. 67, No.2, pp. 225-241
- Dalla, E., Chatzoudes, D., Karasavoglou, A. (2013) The ‘brain drain’ phenomenon: measuring the intention of young Greek scientists to migrate abroad, *Recent Researches in Law and Finances*
- Economou, M., Madianos, M., Peppou, L., Patelakis, A., Stefanis, C. (2013) Major depression in the Era of economic crisis: A replication of a cross-sectional study across Greece, *Journal of Affective Disorders*, Vol. 145, pp. 308-314
- Florsheim, P. (1996) Chinese Adolescent Immigrants: Factors Related to Psychosocial Adjustment, *Journal of Youth and Adolescence*, Vol. 26, No. 2, 143-163
- Godri, I. & Feleky, G.A., (2014) Migration intentions between dreams and definite plans. The impact of life-course events on different types of migration potential, *European Population Conference 2014: “Transitions: Opportunities and Threats”* Topic 7: International migration and migrant populations.
- Hoppe, A. & Fujishiro, K. (2015) Anticipated job benefits, career aspiration and generalized self-efficacy as predictors for migration decision-making, *International Journal of Intercultural Relations*, Vol. 47, pp. 13-27
- Jiang, Y., Zhang, J., Jin, X., Ando, R., Chen, L., Shen, Z., Ying, J., Fang, Q., Sun, Z., (2017) Rural migrant workers’ intentions to permanently reside in cities and future energy consumption preference in the changing context of urban China, *Transportation Research Part D*
- Labrianidis, L. & Sykas, T. (2017) Why High School Students Aspire to Emigrate: Evidence from Greece, *International Migration & Integration*, Vol. 18, pp. 107-130

Nikolova, M., Graham, C. (2015) Well-being and Emigration Intentions: New Evidence from the Gallup World Poll

Otrachshenko, V. & Popova, O. (2014) Life (dis)satisfaction and the intention to migrate: Evidence from Central and Eastern Europe, *The Journal of Socio-Economics*, Vol. 48, pp. 40-49

Tabor, A., & Milfont, T. (2015) The Migrant Personality Revisited: Individual Differences and International Mobility Intentions, *New Zealand Journal of Psychology*, Vol. 44, No. 2

Tabor, A., Milfont, T., Ward, C. (2015) International Migration Decision-Making and Destination Selection Among Skilled Migrants, *Journal of Pacific RIM Psychology*, Vol. 9, pp. 28-41

Wolff, F. (2015) Do the Return Intentions of French Migrants Affect Their Transfer Behaviour?, *The Journal Of Development Studies*, Vol. 51, No. 10, pp. 1358-1373

Van Mol, C. (2016) Migration aspirations of European youth in times of crisis, *Journal of Youth Studies*, Vol. 19, No. 10, pp. 1303-1320

Vilhelmson, B. & Thulin, E. (2013) Does the internet encourage the people to move? Investigating Swedish young adults' internal migration experiences and plans, *Geoforum*, Vol. 47, pp. 209-216

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Το παρόν ερωτηματολόγιο συντάχθηκε στο πλαίσιο εκπόνησης της πτυχιακής μου εργασίας, με σκοπό τη διερεύνηση της μεταναστευτικής τάσης των ελληνικών νοικοκυριών εξαιτίας της ποιότητας ζωής τους. Το ερωτηματολόγιο αυτό είναι ανώνυμο και αποτελεί το κύριο μέσο άντλησης πληροφοριών και για το λόγο αυτό η συμμετοχή σας θα ήταν ιδιαίτερα σημαντική. Όπως επιβάλλει η ερευνητική δεοντολογία, όλα τα στοιχεία της έρευνας θα παραμείνουν εμπιστευτικά.

Ευχαριστώ εκ των προτέρων,

Τσαλαβούτη Ροδοθέα

-
1. Σκοπεύετε να μεταναστεύσετε στο άμεσο μέλλον;
Σίγουρα όχι (☐)
Πιθανώς όχι (☐)
Ίσως (☐)
Πιθανώς ναι (☐)
Σίγουρα ναι (☐)
 2. Πόσο καιρό περιμένετε ότι θα μείνετε στο εξωτερικό αν μεταναστεύσετε;
1-3 χρόνια (☐)
4-6 χρόνια (☐)
7-9 χρόνια (☐)
10+ (☐)
 3. Γνωρίζετε μέλη της οικογένειας και φίλους που έχουν μεταναστεύσει;
Ναι (☐) Όχι (☐)

4. Στο παρελθόν είχατε ξαναφύγει από την χώρα με σκοπό τη μόνιμη εγκατάστασή σας έξω;
Ναι ☐ Όχι ☐
5. Ποιος είναι ο λόγος που σας οδήγησε ή θα μπορούσε να σας οδηγήσει στη μετανάστευση;
Εκπαιδευτικοί λόγοι ☐
Λόγοι υγείας ☐
Οικονομικοί λόγοι ☐
Μηδενική εργασιακή εμπειρία ☐
Καριέρα ☐
Αλλαγή του τρόπου ζωής γενικά ☐
Προσωπική ασφάλεια ☐
Σχέση με κάποιο σύντροφο/σύζυγο ☐
6. Πιστεύετε ότι η αύξηση του αριθμού των μεταναστών στη χώρα μας είναι ένας πιθανός λόγος για μετανάστευση δική σας;
Ναι ☐ Όχι ☐
7. Ποια θα ήταν η πρώτη σας επιλογή για προορισμό μόνιμης εγκατάστασης;
ΗΠΑ ☐
Ευρώπη ☐
Αφρική ☐
Αυστραλία ☐
Ασία ☐
8. Γνωρίζετε επαρκώς ξένες γλώσσες, ώστε να μεταναστεύσετε στο εξωτερικό;
Ναι ☐ Όχι ☐
9. Πώς βαθμολογείτε τις παρακάτω πτυχές στην Ελλάδα;

1)Κρατικά ιδρύματα πρόνοιας

Σύστημα υγείας: Πολύ αρνητικά ☐ Αρνητικά ☐ Ουδέτερα ☐ Θετικά ☐
Πολύ θετικά ☐

Κοινωνική ασφάλιση: Πολύ αρνητικά ☐ Αρνητικά ☐ Ουδέτερα ☐ Θετικά ☐
☐ Πολύ θετικά ☐

Εκπαιδευτικές υπηρεσίες: Πολύ αρνητικά ☐ Αρνητικά ☐ Ουδέτερα ☐ Θετικά ☐
☐ Πολύ θετικά ☐

Νόμος και τάξη: Πολύ αρνητικά ☐ Αρνητικά ☐ Ουδέτερα ☐ Θετικά ☐
Πολύ θετικά ☐

Συνταξιοδοτικό σύστημα: Πολύ αρνητικά ☐ Αρνητικά ☐ Ουδέτερα ☐ Θετικά ☐
☐ Πολύ θετικά ☐

2)Κοινωνικά προβλήματα

Επίπεδο εγκληματικότητας: Πολύ αρνητικά () Αρνητικά () Ουδέτερα ()
Θετικά () Πολύ θετικά ()

Επίπεδο ρύπανσης: Πολύ αρνητικά () Αρνητικά () Ουδέτερα () Θετικά ()
Πολύ θετικά ()

Νοοτροπία των ανθρώπων: Πολύ αρνητικά () Αρνητικά () Ουδέτερα ()
Θετικά () Πολύ θετικά ()

Εθνική πολυμορφία: Πολύ αρνητικά () Αρνητικά () Ουδέτερα () Θετικά ()
Πολύ θετικά ()

3)Ποιότητα του περιβάλλοντος

Φύση και ελεύθερος χώρος: Πολύ αρνητικά () Αρνητικά () Ουδέτερα () Θετικά ()
() Πολύ θετικά ()

Πυκνότητα του πληθυσμού: Πολύ αρνητικά () Αρνητικά () Ουδέτερα ()
Θετικά () Πολύ θετικά ()

Ηχορύπανση: Πολύ αρνητικά () Αρνητικά () Ουδέτερα () Θετικά () Πολύ
θετικά ()

4)Ιδιωτικές συνθήκες διαβίωσης

Σπίτι: Πολύ αρνητικά () Αρνητικά () Ουδέτερα () Θετικά () Πολύ θετικά
()

Εισόδημα: Πολύ αρνητικά () Αρνητικά () Ουδέτερα () Θετικά () Πολύ
θετικά ()

Συνθήκες εργασίας: Πολύ αρνητικά () Αρνητικά () Ουδέτερα () Θετικά ()
Πολύ θετικά ()

Κοινωνικές επαφές: Πολύ αρνητικά () Αρνητικά () Ουδέτερα () Θετικά ()
Πολύ θετικά ()

Δημογραφικά Στοιχεία

10. Έχετε κάποιο σύντροφο; Ναι () Όχι ()

11. Έχετε παιδιά; Ναι () Όχι ()

12. Επίπεδο εκπαίδευσης: Δημοτικό() Γυμνάσιο() Λύκειο()
ΑΕΙ/ΤΕΙ/ΙΕΚ/Κολλέγιο () Μεταπτυχιακές σπουδές () Διδακτορικές σπουδές
()

13. Κατάσταση απασχόλησης:

Ιδιωτικός υπάλληλος ☐ Δημόσιος υπάλληλος ☐ Ελεύθερος επαγγελματίας ☐
Άνεργος ☐ Οικιακά ☐ Φοιτητής ☐

14. Ατομικό εισόδημα/ μήνα:

0 ☐ 1-500 ευρώ ☐ 501-1000 ευρώ ☐ 1001-1500 ☐ 1501-2000 ☐ 2001+ ☐

15. Φύλο: Άντρας ☐ Γυναίκα ☐

16. Ηλικία: _____

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2°

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

Variables	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
amesi_metan	157	1	5	,36	,481
paramoni_exot	157	1	4	2,04	1,205
gnostoi_metan	157	0	1	,93	,256
par_metan	157	0	1	,07	,256
ekp_logoi	157	0	1	,22	,418
logoi_igeias	157	0	1	,08	,276
oikon_logoi	157	0	1	,64	,481
miden_erg_empeiria	157	0	1	,05	,221
kariera	157	0	1	,28	,451
tropos_zois	157	0	1	,29	,454
prosopiki_asfaleia	157	0	1	,05	,221
sxesi	157	0	1	,15	,361
pithani_metan	157	0	1	,24	,426
proorismos_metan	157	1	5	1,98	,902
xenes_glosses	157	0	1	,69	,462
sistima_igeias	157	1	5	1,98	,828
koinoniki_asfalisi	157	1	5	1,97	,843
ekp_ipiresies	157	1	5	2,39	,932
nomos_taxi	157	1	5	2,32	,886
sintax_sistima	157	1	5	1,57	,727
egklimatikotita	157	1	5	2,30	,804
ripani	157	1	5	2,33	,936
nootropia	157	1	5	2,30	,957
eth_polimorfia	157	1	5	2,74	,856
fisi	157	1	5	2,86	1,059
plithismos	157	1	5	2,64	,847
ixoripansi	157	1	5	2,51	,978
spiti	157	1	5	3,40	,891
eisodima	157	1	5	2,42	,994
ergasia	157	1	5	2,66	1,054
epafes	157	1	5	3,47	,903
sintrofes	157	0	1	,66	,474
paidia	157	0	1	,24	,426
ekpaideusi	157	1	6	3,96	,706
apasxolisi	157	1	6	2,96	1,909
atom_eisodima	157	1	6	2,71	1,368
sex	157	0	1	,45	,499
age	157	16	69	31,13	10,579
Valid N (listwise)	157				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3^ο

ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΩΝ

Πίνακας 1: Κατανομή συχνοτήτων για το φύλο του ερωτώμενου

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό %	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Γυναίκα	87	55,4	55,4	55,4
Άντρας	70	44,6	44,6	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 2: Κατανομή συχνοτήτων για την ηλικία του ερωτώμενου

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
16	1	,6	,6	,6
17	1	,6	,6	1,3
18	5	3,2	3,2	4,5
19	4	2,5	2,5	7,0
20	7	4,5	4,5	11,5
21	2	1,3	1,3	12,7
22	6	3,8	3,8	16,6
23	16	10,2	10,2	26,8
24	7	4,5	4,5	31,2
25	12	7,6	7,6	38,9
26	9	5,7	5,7	44,6
27	9	5,7	5,7	50,3
28	3	1,9	1,9	52,2
29	8	5,1	5,1	57,3
30	6	3,8	3,8	61,1
32	5	3,2	3,2	64,3
33	5	3,2	3,2	67,5
34	2	1,3	1,3	68,8
35	4	2,5	2,5	71,3
36	2	1,3	1,3	72,6
37	5	3,2	3,2	75,8
38	4	2,5	2,5	78,3
40	5	3,2	3,2	81,5
41	2	1,3	1,3	82,8
42	4	2,5	2,5	85,4
43	3	1,9	1,9	87,3
46	5	3,2	3,2	90,4
47	3	1,9	1,9	92,4
48	1	,6	,6	93,0
49	1	,6	,6	93,6
52	1	,6	,6	94,3

54	1	,6	,6	94,9
55	2	1,3	1,3	96,2
56	2	1,3	1,3	97,5
57	1	,6	,6	98,1
61	2	1,3	1,3	99,4
69	1	,6	,6	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 3: Κατανομή συχνοτήτων για το επίπεδο εκπαίδευσης των ερωτώμενων

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Δημοτικό	1	,6	,6	,6
Γυμνάσιο	2	1,3	1,3	1,9
Λύκειο	29	18,5	18,5	20,4
ΑΕΙ/ΤΕΙ/ΙΕΚ/Κολλέγιο	96	61,1	61,1	81,5
Μεταπτυχιακές Σπουδές	28	17,8	17,8	99,4
Διδακτορικές Σπουδές	1	,6	,6	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 4: Κατανομή συχνοτήτων για την κατάσταση απασχόλησης των ερωτώμενων

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Ιδιωτικός Υπάλληλος	56	35,7	35,7	35,7
Δημόσιος Υπάλληλος	20	12,7	12,7	48,4
Ελεύθερος Επαγγελματίας	24	15,3	15,3	63,7
Άνεργος/η	21	13,4	13,4	77,1
Οικιακά	4	2,5	2,5	79,6
Φοιτητής/τρια	32	20,4	20,4	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 5: Κατανομή συχνοτήτων για το ατομικό εισόδημα των ερωτώμενων ανά μήνα

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
0 ευρώ	36	22,9	22,9	22,9
1-500 ευρώ	35	22,3	22,3	45,2

501-1000 ευρώ	48	30,6	30,6	75,8
1001-1500 ευρώ	22	14,0	14,0	89,8
1501-2000 ευρώ	8	5,1	5,1	94,9
2001+ ευρώ	8	5,1	5,1	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 6: Κατανομή συχνοτήτων για την ύπαρξη συντρόφου ή συζύγου

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Όχι	53	33,8	33,8	33,8
Ναι	104	66,2	66,2	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 7: Κατανομή συχνοτήτων για την ύπαρξη παιδιών

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Όχι	120	76,4	76,4	76,4
Ναι	37	23,6	23,6	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 8: Κατανομή συχνοτήτων για το αν οι ερωτώμενοι σκοπεύουν να μεταναστεύσουν στο άμεσο μέλλον

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Σίγουρα όχι	46	29,3	29,3	29,3
Πιθανώς όχι	55	35,0	35,0	64,3
Ίσως	34	21,7	21,7	86,0
Πιθανός ναι	13	8,3	8,3	94,3
Σίγουρα ναι	9	5,7	5,7	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 9: Κατανομή συχνοτήτων για τη διάρκεια παραμονής των ερωτηθέντων στο εξωτερικό σε περίπτωση μετανάστευσης

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
1-3 χρόνια	77	49,0	49,0	49,0
4-6 χρόνια	29	18,5	18,5	67,5

7-9 χρόνια	18	11,5	11,5	79,0
10+ χρόνια	33	21,0	21,0	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 10: Κατανομή συχνοτήτων για το αν οι ερωτηθέντες γνωρίζουν μέλη της οικογένειας και φίλους που έχουν μεταναστεύσει

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Όχι	11	7,0	7,0	7,0
Ναι	146	93,0	93,0	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 11: Κατανομή συχνοτήτων για το αν οι ερωτηθέντες είχαν ξαναφύγει από τη χώρα στο παρελθόν με σκοπό τη μόνιμη εγκατάσταση τους έξω

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Όχι	146	93,0	93,0	93,0
Ναι	11	7,0	7,0	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 12: Κατανομή συχνοτήτων για το αν οι εκπαιδευτικοί λόγοι είναι ικανοί να οδηγήσουν ένα άτομο στη μετανάστευση

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Όχι	122	77,7	77,7	77,7
Ναι	35	22,3	22,3	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 13: Κατανομή συχνοτήτων για το αν οι λόγοι υγείας είναι ικανοί να οδηγήσουν ένα άτομο στη μετανάστευση

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Όχι	144	91,7	91,7	91,7
Ναι	13	8,3	8,3	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 14: Κατανομή συχνοτήτων για το αν οι οικονομικοί λόγοι είναι ικανοί να οδηγήσουν ένα άτομο στη μετανάστευση

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Όχι	56	35,7	35,7	35,7
Ναι	101	64,3	64,3	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 15: Κατανομή συχνοτήτων για το αν η μηδενική εργασιακή εμπειρία είναι ικανός λόγος για να οδηγήσει ένα άτομο στη μετανάστευση

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Όχι	149	94,9	94,9	94,9
Ναι	8	5,1	5,1	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 16: Κατανομή συχνοτήτων για το αν η ανέλιξη στην επαγγελματική καριέρα είναι ικανός λόγος για να οδηγήσει ένα άτομο στη μετανάστευση

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Όχι	113	72,0	72,0	72,0
Ναι	44	28,0	28,0	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 17: Κατανομή συχνοτήτων για το αν η αλλαγή του τρόπου ζωής γενικά είναι ικανός λόγος για να οδηγήσει ένα άτομο στη μετανάστευση

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Όχι	112	71,3	71,3	71,3
Ναι	45	28,7	28,7	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 18: Κατανομή συχνοτήτων για το αν η επιδίωξη προσωπικής ασφάλειας είναι ικανός λόγος για να οδηγήσει ένα άτομο στη μετανάστευση

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Όχι	149	94,9	94,9	94,9
Ναι	8	5,1	5,1	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 19: Κατανομή συχνοτήτων για το αν η σχέση με κάποιο σύντροφο/σύζυγο που βρίσκεται στο εξωτερικό είναι ικανός λόγος για να οδηγήσει ένα άτομο στη μετανάστευση

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Όχι	133	84,7	84,7	84,7
Ναι	24	15,3	15,3	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 20: Κατανομή συχνοτήτων για το αν η αύξηση του αριθμού των μεταναστών στη χώρα μας είναι ένας πιθανός λόγος που οδηγεί τα άτομα να μεταναστεύσουν

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Όχι	120	76,4	76,4	76,4
Ναι	37	23,6	23,6	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 21: Κατανομή συχνοτήτων για το ποια είναι η πρώτη επιλογή των ατόμων ως προορισμός μόνιμης εγκατάστασης

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
ΗΠΑ	45	28,7	28,7	28,7
Ευρώπη	89	56,7	56,7	85,4
Αφρική	5	3,2	3,2	88,5
Αυστραλία	17	10,8	10,8	99,4
Ασία	1	,6	,6	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 22: Κατανομή συχνοτήτων για το αν οι ερωτώμενοι γνωρίζουν επαρκώς ξένες γλώσσες, ώστε να μεταναστεύσουν στο εξωτερικό

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Όχι	48	30,6	30,6	30,6
Ναι	109	69,4	69,4	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 23: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής του συστήματος υγείας

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	47	29,9	29,9	29,9
Αρνητικά	73	46,5	46,5	76,4
Ουδέτερα	31	19,7	19,7	96,2
Θετικά	5	3,2	3,2	99,4
Πολύ θετικά	1	,6	,6	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 24: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής της κοινωνικής ασφάλισης

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	49	31,2	31,2	31,2
Αρνητικά	72	45,9	45,9	77,1
Ουδέτερα	29	18,5	18,5	95,5
Θετικά	6	3,8	3,8	99,4
Πολύ θετικά	1	,6	,6	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 25: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής των εκπαιδευτικών υπηρεσιών

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	26	16,6	16,6	16,6
Αρνητικά	65	41,4	41,4	58,0
Ουδέτερα	45	28,7	28,7	86,6
Θετικά	20	12,7	12,7	99,4
Πολύ θετικά	1	,6	,6	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 26: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής της επιβολής του νόμου και της τάξης

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	27	17,2	17,2	17,2
Αρνητικά	67	42,7	42,7	59,9
Ουδέτερα	50	31,8	31,8	91,7
Θετικά	11	7,0	7,0	98,7
Πολύ θετικά	2	1,3	1,3	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 27: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής του συνταξιοδοτικού συστήματος

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	84	53,5	53,5	53,5
Αρνητικά	60	38,2	38,2	91,7
Ουδέτερα	10	6,4	6,4	98,1
Θετικά	2	1,3	1,3	99,4
Πολύ θετικά	1	,6	,6	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 28: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής του επιπέδου εγκληματικότητας

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	27	17,2	17,2	17,2
Αρνητικά	62	39,5	39,5	56,7
Ουδέτερα	63	40,1	40,1	96,8
Θετικά	4	2,5	2,5	99,4
Πολύ θετικά	1	,6	,6	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 29: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής του επιπέδου ρύπανσης

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	33	21,0	21,0	21,0
Αρνητικά	54	34,4	34,4	55,4
Ουδέτερα	58	36,9	36,9	92,4
Θετικά	9	5,7	5,7	98,1
Πολύ θετικά	3	1,9	1,9	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 30: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής της νοοτροπίας των ανθρώπων

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	37	23,6	23,6	23,6
Αρνητικά	52	33,1	33,1	56,7
Ουδέτερα	54	34,4	34,4	91,1
Θετικά	12	7,6	7,6	98,7
Πολύ θετικά	2	1,3	1,3	100,0

Σύνολο:	157	100,0	100,0	
---------	-----	-------	-------	--

Πίνακας 31: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής της εθνικής πολυμορφίας

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	12	7,6	7,6	7,6
Αρνητικά	43	27,4	27,4	35,0
Ουδέτερα	80	51,0	51,0	86,0
Θετικά	18	11,5	11,5	97,5
Πολύ θετικά	4	2,5	2,5	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 32: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής της φύσης και του ελεύθερου χώρου

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	14	8,9	8,9	8,9
Αρνητικά	50	31,8	31,8	40,8
Ουδέτερα	45	28,7	28,7	69,4
Θετικά	40	25,5	25,5	94,9
Πολύ θετικά	8	5,1	5,1	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 33: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής της πυκνότητας του πληθυσμού

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	13	8,3	8,3	8,3
Αρνητικά	53	33,8	33,8	42,0
Ουδέτερα	70	44,6	44,6	86,6
Θετικά	19	12,1	12,1	98,7
Πολύ θετικά	2	1,3	1,3	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 34: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής της ηχορύπανσης

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	29	18,5	18,5	18,5
Αρνητικά	42	26,8	26,8	45,2
Ουδέτερα	66	42,0	42,0	87,3
Θετικά	17	10,8	10,8	98,1
Πολύ θετικά	3	1,9	1,9	100,0

Σύνολο:	157	100,0	100,0	
---------	-----	-------	-------	--

Πίνακας 35: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής της οικίας

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	6	3,8	3,8	3,8
Αρνητικά	16	10,2	10,2	14,0
Ουδέτερα	53	33,8	33,8	47,8
Θετικά	73	46,5	46,5	94,3
Πολύ θετικά	9	5,7	5,7	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 36: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής του εισοδήματος

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	30	19,1	19,1	19,1
Αρνητικά	58	36,9	36,9	56,1
Ουδέτερα	43	27,4	27,4	83,4
Θετικά	25	15,9	15,9	99,4
Πολύ θετικά	1	,6	,6	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 37: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής των συνθηκών εργασίας

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	25	15,9	15,9	15,9
Αρνητικά	45	28,7	28,7	44,6
Ουδέτερα	49	31,2	31,2	75,8
Θετικά	35	22,3	22,3	98,1
Πολύ θετικά	3	1,9	1,9	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	

Πίνακας 38: Κατανομή συχνοτήτων για τη βαθμολογία της πτυχής των κοινωνικών επαφών

Μεταβλητή	Συχνότητα	Ποσοστό	Αξιόπιστο Ποσοστό	Αθροιστικό Ποσοστό
Πολύ αρνητικά	4	2,5	2,5	2,5
Αρνητικά	17	10,8	10,8	13,4
Ουδέτερα	52	33,1	33,1	46,5
Θετικά	69	43,9	43,9	90,4
Πολύ θετικά	15	9,6	9,6	100,0
Σύνολο:	157	100,0	100,0	